

Urząd Statystyczny w Gdańsku   Statistical Office in Gdańsk

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
W 2012 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF POMORSKIE VOIVODSHIP IN 2012**

Maj 2013 May

Zespół redakcyjny:
Editorial board:

Przewodniczący
President

Jerzy Auksztol

Redaktor główny
Editor-in-chief

Małgorzata Buńko

Członkowie
Members

Gabriela Adamska-Szreder, Piotr Bednarski,
Beata Bojarska, Anna Borkowska,
Barbara Brzezińska, Katarzyna Cieślewicz,
Sylwia Czajka, Hanna Grajkowska,
Katarzyna Iljaszczuk, Urszula Kędzior,
Zofia Kopaczyńska, Justyna Kulewska,
Mirosława Lindenberg, Elżbieta Metelska,
Dorota Piotrowska, Magdalena Poleszuk,
Małgorzata Poszumska, Aleksandra Sarnowska,
Andrzej Sirocki, Alicja Smoleń,
Magdalena Wojdyńska

Tłumaczenie
Translation

Małgorzata Kruszewska

Skład komputerowy
Typesetting

Małgorzata Kloz

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Wydawca
Editor

Urząd Statystyczny w Gdańsku
Statistical Office in Gdańsk
ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk
tel. 58 768-31-00, 58 768-31-30, fax 58 768-32-70
e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl

Druk
Printing

Urząd Statystyczny w Olsztynie
Statistical Office in Olsztyn
10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82

ISSN 2084-7068

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła
When publishing SO data please indicate source

Publikacja dostępna w Internecie <http://www.stat.gov.pl/gdansk>
Publication available at website

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2012*. Jest to druga z kolei edycja tej publikacji prezentującej procesy zachodzące w gospodarce na terenie województwa i uwzględnia zjawiska istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Opracowanie składa się przede wszystkim z komentarzy analitycznych, ilustrowanych graficznie za pomocą map i wykresów przedstawiających tendencje na przestrzeni kilku lat. Opatrzono je tablicami przekrojowymi obrazującymi poziom zjawiska w kraju i województwie oraz szczegółowymi dla województwa. Opis niezbędnych definicji wskaźników i pojęć stosowanych w analizie i tablicach statystycznych znajduje się w uwagach ogólnych. Podstawowe wyjaśnienia metodyczne znajdują się również w tekście analitycznym. Zakres tematyczny obejmuje najważniejsze działy statystyki publicznej, m.in. ludność, rynek pracy, wynagrodzenia, ceny, rolnictwo, przemysł, budownictwo, wyniki finansowe przedsiębiorstw i nakłady inwestycyjne.

Dodatkowo dla lat 2010-2012 w opracowaniu zostały uwzględnione dane przeliczone w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Analizowane dane przedstawione zostały w ujęciu dynamicznym od 2005 r., a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju oraz innych województw.

Mam nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie dla Państwa użytecznym źródłem wiedzy w zakresie przedstawianych zagadnień. Problematyka dotycząca bieżących zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zawarta jest także w innych wydawnictwach Urzędu (dostępnych m. in. na naszej stronie internetowej <http://www.stat.gov.pl/gdansk>), do zapoznania których ogromnie Państwa zachęcam.

Jerzy Auksztol

Dyrektor Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

Gdańsk, maj 2013 r.

PREFACE

The Statistical Office in Gdańsk presents the Report on the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship 2012. It is the second edition of the publication featuring the economic processes occurring in Pomorskie Voivodship, including phenomena relevant to the socio-economic development of the region.

The report consists mainly of analytical commentaries, illustrated by maps and graphs showing trends observed during the past few years, which have been enriched with review tables showing the phenomenon countrywide and in the voivodship, as well as with detailed tables for the voivodship. Definitions of indicators and concepts used in the analysis and statistical tables are described in the general notes. Basic methodological explanations can also be found in the analytical part of the publication. The subject scope covers the most important sections of official statistics, including population, labour market, wages and salaries, prices, agriculture, industry, construction, financial results of enterprises and investment outlays.

Additionally for the years 2010-2012, the report includes data compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011.

The analysed data have been shown in dynamic terms since 2005, as well as in relation to average national and regional (other voivodships) aggregates.

I trust that this publication will be a useful source of knowledge in the scope of the presented issues. The issues connected with current changes in the socio-economic situation of the voivodship are also presented in other Statistical Office publications (available on our website <http://www.stat.gov.pl/gdansk>), which I highly recommend to the Readers.

Jerzy Auksztol

*Director of Statistical Office
in Gdańsk*

Gdańsk, May 2013

SPIS TREŚCI

Przedmowa .....
Uwagi ogólne .....
Znaki umowne. Skróty .....
PODSTAWOWE TENDENCJE .....
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU .....
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW .....
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJE- WÓDZTWA .....
LUDNOŚĆ .....
RYNEK PRACY .....
WYNAGRODZENIA .....
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE .....
CENY .....
ROLNICTWO .....
PRZEMYSŁ .....
BUDOWNICTWO .....
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE .....
RYNEK WEWNĘTRZNY .....
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NAKŁADY INWESTYCYJNE .....
GOSPODARKA MORSKA .....

SPIS TABLIC

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódz- kie w 2012 r. ....
Ludność na podstawie bilansów .....
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I–XII .....
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsię- biorstw .....
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sek- torze przedsiębiorstw w województwie pomorskim .....
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bez- robocia .....
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bez- robocia w województwie pomorskim .....
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale .....
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw .....

CONTENTS

	Str. <u>Page</u>
<i>Preface</i>	3
<i>General notes</i>	10
<i>Symbols. Abbreviations</i>	13
<i>BASIC TRENDS</i>	14
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	18
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	19
<i>DIVISION AND AREA OF THE VOIVODSHIP</i>	22
<i>POPULATION</i>	23
<i>LABOUR MARKET</i>	28
<i>WAGES AND SALARIES</i>	42
<i>SOCIAL BENEFITS</i>	45
<i>PRICES</i>	49
<i>AGRICULTURE</i>	54
<i>INDUSTRY</i>	64
<i>CONSTRUCTION</i>	69
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	72
<i>INTERNAL MARKET</i>	77
<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES</i>	80
<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	83
<i>MARITIME ECONOMY</i>	86

LIST OF TABLES

	Nr <u>No.</u>	Str. <u>Page</u>
<i>Selected data for voivodship and Poland in 2012</i>	1	18
<i>Population based on balances</i>	2	23
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population in the period I–XII</i>	3	26
<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	28
<i>Average monthly paid employment in enter- prise sector in Pomorskie Voivodship</i>	5	29
<i>Registered unemployed persons and unem- ployment rate</i>	6	30
<i>Registered unemployed persons and unem- ployment rate in Pomorskie Voivodship</i>	7	34
<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	37
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	42

		Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Pomorskie Voivodship .....</i>	10	43
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits .....</i>	11	45
Świadczenia społeczne w województwie pomorskim	<i>Social benefits in Pomorskie Voivodship .....</i>	12	46
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services .....</i>	13	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim	<i>Price indices of consumer goods and services in Pomorskie Voivodship .....</i>	14	51
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December .....</i>	15	52
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture .....</i>	16	55
Przemysł	<i>Industry .....</i>	17	64
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry in Pomorskie Voivodship (constant prices) .....</i>	18	66
Budownictwo	<i>Construction .....</i>	19	69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie pomorskim (ceny bieżące)	<i>Indices of construction and assembly production in Pomorskie Voivodship (current prices) .....</i>	20	70
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction .....</i>	21	72
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim	<i>Dwellings completed in Pomorskie Voivodship .....</i>	22	74
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie pomorskim	<i>Dwellings for which permits have been issued in Pomorskie Voivodship .....</i>	23	76
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale (current prices) .....</i>	24	77
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie pomorskim (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale in Pomorskie Voivodship (current prices) .....</i>	25	78
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises .....</i>	26	82
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	<i>Investment outlays (current prices) .....</i>	27	83
Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych	<i>Cargo turnover in seaports by cargo groups .....</i>	28	87

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2012 .....</i>	1	19
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2012 .....</i>	2	19
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2012 r.	<i>Employment rate by LFS in 2012 .....</i>	3	19
Stopa bezrobocia według BAEL w 2012 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2012 .....</i>	4	20
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2012 .....</i>	5	20
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 r.	<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2012 .....</i>	6	20
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2012 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2012 .....</i>	7	20
Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.	<i>Dwellings completed in 2012 .....</i>	8	21
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2012 r.	<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2012 .....</i>	9	21

LIST OF GRAPHS

		Nr No.	Str. Page
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2012 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2012</i>	10	21
Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I–XII	<i>Vital statistics per 1000 population in the period I–XII</i>	11	25
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	12	25
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w okresie I–XII	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in the period I–XII</i>	13	26
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	14	27
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15	28
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by NACE Rev. 2 sections</i>	16	29
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19	33
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Registered unemployment rate</i>	20	34
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Registered unemployment rate in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	21	35
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate</i>	22	37
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status on the labour market in the 4th quarter</i>	23	38
Struktura pracujących według wieku w województwie pomorskim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in Pomorskie Voivodship in the 4th quarter</i>	24	39
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate</i>	25	39
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie pomorskim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by age in Pomorskie Voivodship in the 4th quarter</i>	26	40
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2012 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in the 4th quarter of 2012</i>	27	40
Stopa bezrobocia	<i>Unemployment rate</i>	28	41
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons</i>	29	41
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30	42
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD 2007 w 2012 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected NACE Rev. 2 sections in 2012</i>	31	43

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners .....</i>	32	47
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension .....</i>	33	48
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services .....</i>	34	50
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie pomorskim w 2012 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Pomorskie Voivodship in 2012 .....</i>	35	52
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha .....</i>	36	57
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha .....</i>	37	58
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha of agricultural land .....</i>	38	58
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land .....</i>	39	59
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed) .....</i>	40	60
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in live weight) .....</i>	41	60
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk .....</i>	42	60
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products .....</i>	43	61
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley .....</i>	44	62
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry (constant prices) .....</i>	45	65
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2012 r. (ceny bieżące)	<i>Structure of sold production of industry by NACE Rev. 2 sections in 2012 (current prices) .....</i>	46	65
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry .....</i>	47	67
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2012 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by NACE Rev. 2 sections in 2012 .....</i>	48	68
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)	<i>Indices of sold production of construction (current prices) .....</i>	49	70
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)	<i>Indices of construction and assembly production (current prices) .....</i>	50	70
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production by NACE Rev. 2 divisions (current prices) .....</i>	51	71
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction .....</i>	52	71
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed .....</i>	53	73

		Nr No.	Str. Page
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population .....</i>	54	73
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction .....</i>	55	73
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Dwellings completed in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2012 .....</i>	56	74
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space of dwelling completed .....</i>	57	75
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings .....</i>	58	75
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started .....</i>	59	76
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale (current prices) .....</i>	60	78
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities .....</i>	61	80
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całkowitego kształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity .....</i>	62	80
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator .....</i>	63	81
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate .....</i>	64	81
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)	<i>Indices of total investment outlays (current prices) .....</i>	65	83
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)	<i>Structure of investments outlays for fixed assets (current prices) .....</i>	66	85
Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich	<i>Indices of cargo turnover in seaports .....</i>	67	86
Struktura obrotów ładunkowych w portach morskich według grup ładunkowych	<i>Structure of cargo turnover in seaports by cargo groups .....</i>	68	88

ANEKS

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM			
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY ...			

APPENDIX

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP	I	89
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS	II	93

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2012 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2012” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 XII 2012.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004/ NACE Rev. 1.1.

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Pomorskie Voivodship 2012”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as to administrative division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) **financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified

rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

13. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry – 2005 constant prices (2005 average current prices).

12. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

13. In data calculations per capita (1000 population etc.) as of the end of the year, the number of population as of 31 XII was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI, unless otherwise noted.

Wszystkie prezentowane w publikacji współczynniki dotyczące 2010 r. zostały obliczone wyłącznie w odniesieniu do ludności faktycznej zbilansowanej w oparciu o wyniki NSP'2011 (patrz uwaga oraz tabl. 2 na str. 23).

14. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

All rates for 2010 presented in the publication were calculated only for the number of actually balanced population based on the results of the Population and Housing Census 2011 (see note and table 2 on page 23).

14. Some data are provisional and may change in subsequent editions of the publication.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item "total".

16. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

17. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

ZNAKI UMOWNE

SYMBOLS

Kreska (-)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;</i>
(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (•)	– zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 16 na str. 12. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 16 on page 12.</i>
„W tym” “Of which”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak *	– dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

zł	– złoty	ha	– hektar
zl	zloty		hectare
tys.	– tysiąc	m ²	– metr kwadratowy
thous.	thousand		square metre
mln	– milion	m ³	– metr sześcienny
	million		cubic metre
g	– gram	km ²	– kilometr kwadratowy
	gram		square kilometre
kg	– kilogram	kpl.	– komplet
	kilogram		set
t	– tona	szt.	– sztuka
	tonne	pcs	piece
dt	– decytona	p.proc.	– punkt procentowy
	deciton		percentage point
l	– litr	ww.	– wyżej wymienione
	litre	PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności
			NACE classification

PODSTAWOWE TENDENCJE DOTYCZĄCE SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM W 2012 R.

W 2012 r. zaobserwowano po raz kolejny (począwszy od 2000 r.) wzrost **liczby ludności** województwa, która na koniec grudnia wyniosła 2290 tys. **Liczba urodzeń** była większa niż **liczba zgonów**, co przełożyło się na utrzymanie dodatniego **przyrostu naturalnego**. W badanym okresie przyrost naturalny na 1000 ludności był najwyższy w kraju.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. ukształtowało się na poziomie niższym niż przed rokiem, w tym największy spadek odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych i budownictwie.

W 2012 r. pomimo większej w porównaniu z 2011 r. liczby zgłoszonych ofert pracy zwiększyła się także liczba **bezrobotnych zarejestrowanych**. Wśród nich, biorąc pod uwagę wiek, najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. **Stopa bezrobocia** w skali roku wzrosła i ukształtowała się na poziomie ogólnokrajowym (podobnie jak przed rokiem), natomiast w porównaniu z 2005 r. odnotowano znaczny jej spadek (większy niż w kraju).

Wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** za IV kwartał 2012 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, wskazują na najwyższy w kraju wzrost liczby **pracujących** w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, spadek obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi oraz zwiększenie liczby biernych zawodowo i bezrobotnych.

W 2012 r. odnotowano mniejsze tempo wzrostu **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** niż przed rokiem, a największy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto wystąpił w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca oraz zakwaterowanie i gastronomia.

W województwie pomorskim w 2012 r. **przeciętna liczba emerytów i rencistów** pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ukształtowała się na poziomie nieznacznie wyższym niż rok wcześniej, natomiast w przypadku rolników indywidualnych przeciętna liczba emerytów i rencistów w odniesieniu do 2011 r. była niższa. **Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto** wzrosła zarówno w stosunku do 2011 r., jak i 2006 r., przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym, niż wypłacane przez ZUS (odwrotnie niż rok wcześniej).

W 2012 r. zaobserwowano niższy niż w 2011 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku (spadek odnotowano jedynie w grupie „odzież i obuwie”).

W 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost **produkcji podstawowych upraw rolnych**, tj. zbóż podstawowych z mieszankami, rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków. W zakresie **pogłowia głównych gatunków zwierząt gospodarskich** odnotowano wzrost pogłowia bydła i owiec oraz spadek pogłowia trzody chlewnej, koni i drobiu. Jednocześnie zaobserwowano wzrost **cen** większości **produktów rolnych** zarówno w skupie, jak i na targowiskach.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w cenach stałych była wyższa zarówno w stosunku do 2011 r. jak i 2005 r. Wzrosła także, w skali roku, wydajność pracy w przemyśle, przy utrzymującym się spadku przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana budownictwa w cenach bieżących była niższa w porównaniu z 2011 r., przy jednoczesnym zwiększeniu wydajności pracy w budownictwie i spadku przeciętnego zatrudnienia. Niższa niż rok wcześniej była również wartość produkcji budowlano-montażowej.

W 2012 r. odnotowano większą niż rok wcześniej liczbę **mieszkań oddanych do użytkowania**, miały one jednak mniejszą **przeciętną powierzchnię użytkową** (najmniejszą w kraju). Liczba **mieszkań**, na których **budowę wydano pozwolenia**, zmniejszyła się w skali roku, podobnie jak liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

W odniesieniu do 2011 r. wzrosła **sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących)** w największym stopniu wśród jednostek realizujących sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz zgrupowanych w kategorii: pojazdy samochodowe, motocykle, części oraz włókno, odzież, obuwie.

Wyniki finansowe badanych **przedsiębiorstw niefinansowych** w 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim uległy poprawie, co było spowodowane wyższą dynamiką wzrostu przychodów z całości kształtu działalności niż kosztów ich uzyskania. W stosunku do roku poprzedniego korzystniejsze były również podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Poprawie uległy wyniki na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, jak również wynik na działalności gospodarczej oraz wynik finansowy brutto i netto.

W 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek **nakładów inwestycyjnych**, przy czym jego skala była mniejsza niż w 2011 r. W strukturze nakładów inwestycyjnych ogółem nadal przeważały nakłady na budynki i budowle. W porównaniu z poprzednim rokiem niższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, przy jednoczesnym spadku liczby nowych inwestycji.

W 2012 r. **obroty ładunkowe** w portach województwa pomorskiego były wyższe zarówno od zanotowanych w roku poprzednim, jak i w stosunku do 2006 r. Od 2006 r. w województwie notowano systematyczny wzrost przeładunków kontenerów.

BASIC TRENDS

IN SOCIO-ECONOMIC SITUATION

IN POMORSKIE VOIVODSHIP IN 2012

*In 2012, a further (since 2000) increase in the **population** of the voivodship was observed, which at the end of December amounted to 2290 thousand people. The **number of births** was higher than the **number of deaths**, which resulted in the positive **natural increase**. During the reported period the natural increase per 1,000 population was the highest in the country.*

Average paid employment in enterprise sector in 2012 was lower than a year earlier. The biggest decrease was recorded in trade; repair of motor vehicles and in construction.

*In 2012, more job vacancies were reported annually, however, the number of **registered unemployed persons** also increased. Considering the age of unemployed persons, 25-34 year olds were the largest group. Like a year earlier, the annual **unemployment rate** increased nationwide. However, it decreased significantly (more than nationwide) in comparison with 2005.*

*The results of the **Labour Force Survey (LFS)** for the fourth quarter of 2012, compared to the same period of the previous year, show an increase in the **employees'** share in the total population aged 15 or more, a decreased burden of non-working on working people and an increase in the number of economically inactive people.*

*An upward trend in **average monthly gross wages and salaries in enterprise sector** was lower than a year earlier. The average monthly gross wages recorded the biggest increase in sections: administrative and support service activities and in accommodation and catering.*

*In Pomorskie Voivodship in 2012, the **average number of retirees and pensioners** from Social Insurance Institution was slightly bigger than a year earlier and the average number of retirees and pensioners for farmers was smaller in comparison with 2011. There was an increase in **average monthly gross pensions**, both in relation to 2011 and 2006. Unlike in the previous year, benefits paid out to individual farmers were characterized by higher growth than those paid by Social Insurance Institution.*

*In 2012, an increase in **prices of consumer goods and services** per year was lower than in 2011 (a decrease occurred only in the "clothing and footwear" group).*

Compared with the previous year, there was an increase in **production of basic agricultural crops**, such as cereals with mixtures, rape and turnip rape and potatoes. In the **population of major livestock species**, there was an increase in cattle and sheep and a decrease in the number of pigs, horses and poultry. Simultaneously, an increase in **prices of most agricultural products** was recorded both in procurement and in the markets.

The **dynamics of sold production of industry in constant prices** was up on both 2011 and 2005. Productivity in industry also increased, although the average paid employment continued to decline.

Sold production of construction in current prices was lower than in 2011. Productivity in construction increased, while average paid employment declined. Sales value of sold production of construction was also lower than in 2011.

In 2012, more **dwelling**s were **completed**, yet their **average usable floor space** was smaller (the smallest in the country). Fewer **permits for dwelling construction** were issued in 2012 than in the previous year, like number of dwelling in which construction has begun.

Retail sales (in current prices) increased with respect to 2011, mainly in units dealing in the sales of solid, liquid and gas fuels, as well as in the groups: vehicles and motorcycles, parts as well as fibre, clothes and footwear.

Financial results of the surveyed **non-financial enterprises** improved in 2012 in comparison with the previous year. It was due to the fact that the rate of growth in revenues from the total activity was higher than costs of their obtaining. Compared to the previous year, basic economic and financial indicators were more favourable. The results on sale of products, goods and materials, results on economic activity as well as net and gross financial results improved.

In 2012, in comparison with the previous year, there was a decline in **investment outlays**, but on a smaller scale than in 2011. The structure of total capital expenditure was dominated by layouts on buildings and constructions. Compared to the previous year, the estimated value of initiated investments was smaller. Likewise, the number of new investments declined.

In 2012, **cargo turnover** at the seaports of Pomorskie Voivodship was higher both in relation to the previous year and to 2006. Since 2006, a systematic increase in the turnover of containers has been recorded in the voivodship.

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

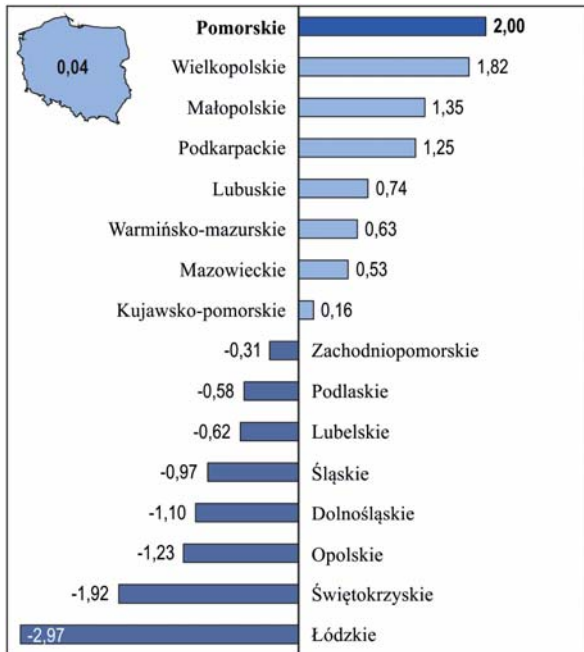
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2012 r.

Wyszczególnienie	Polska	Woj. pomorskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	125
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,04	2,00
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,17	0,85
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w %	55,9	55,5
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %	50,2	50,2
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w %	10,1	9,6
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3728,36	3680,51
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1759,85	1746,98
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1054,61	1053,39
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2011 = 100) w %	103,7	103,4
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w ha	9,8	17,9
Obsada bydła ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	36,7	25,1
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	74,0	96,0
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	460982	621007
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	388800	318513
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	4,0	6,2
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1032	1157
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	19	19
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	77,0	79,7
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,8	95,8
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2011 = 100, ceny bieżące) w %	99,9	98,2
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca ^d w 2010 r. w zł	37096 ^e	35597

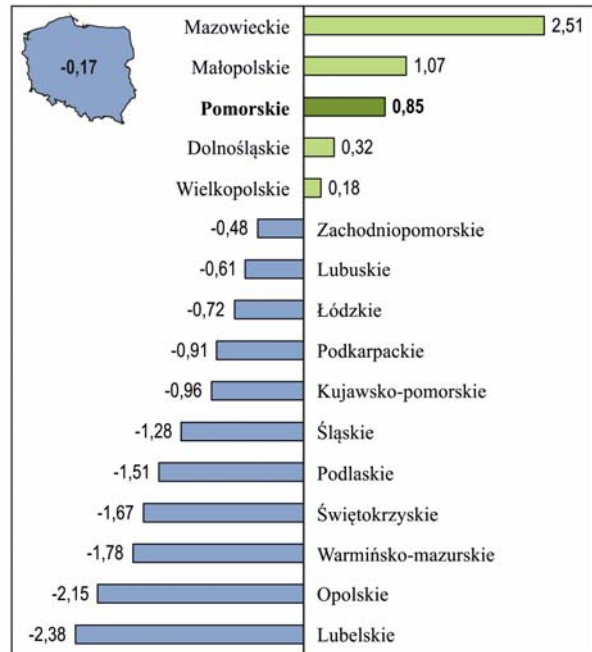
^a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami opublikowanymi w poprzedniej edycji Raportu, patrz nota str. 36.
^b Stan w grudniu. ^c Stan w końcu listopada. ^d Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. ^e Po uwzględnieniu w liczbie ludności wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 – 36778 zł.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

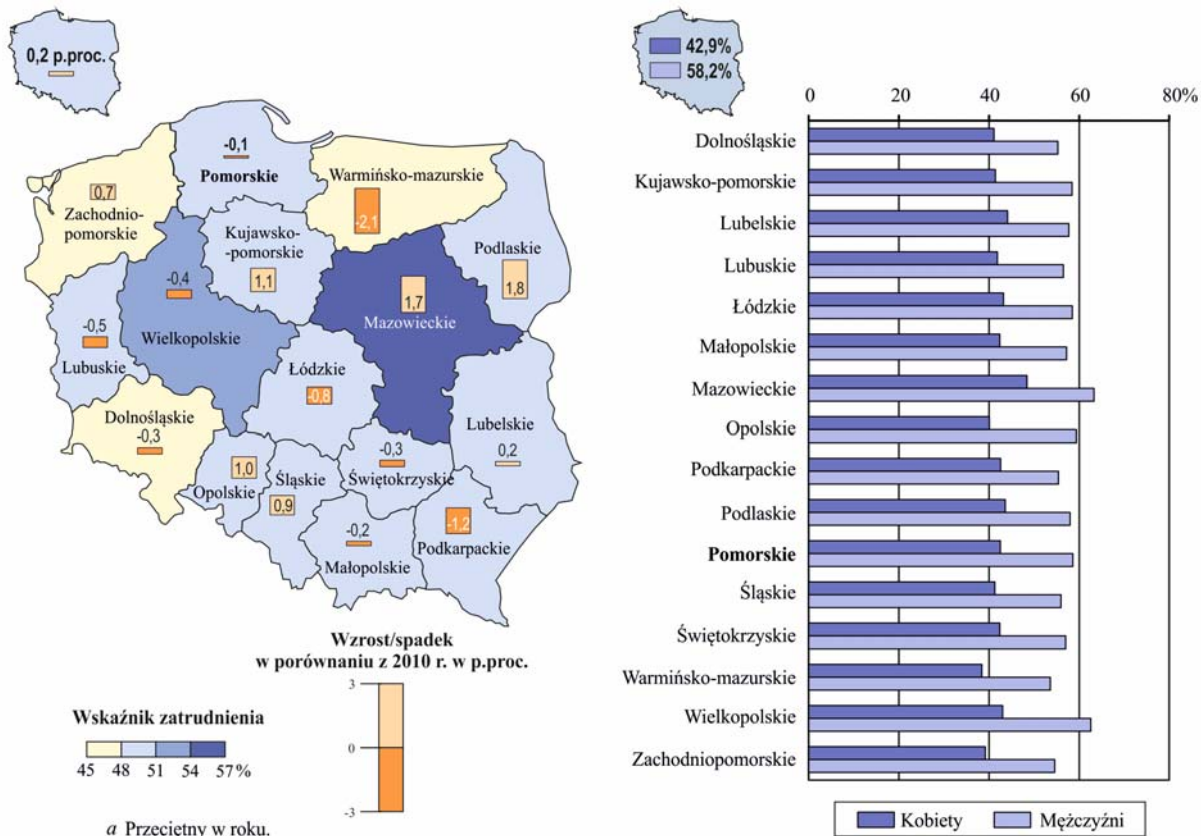
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.

Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2012 r.

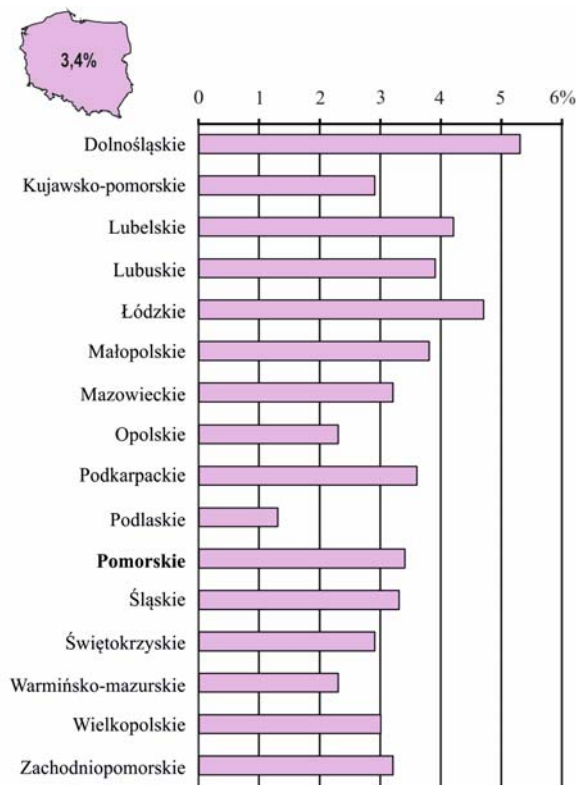

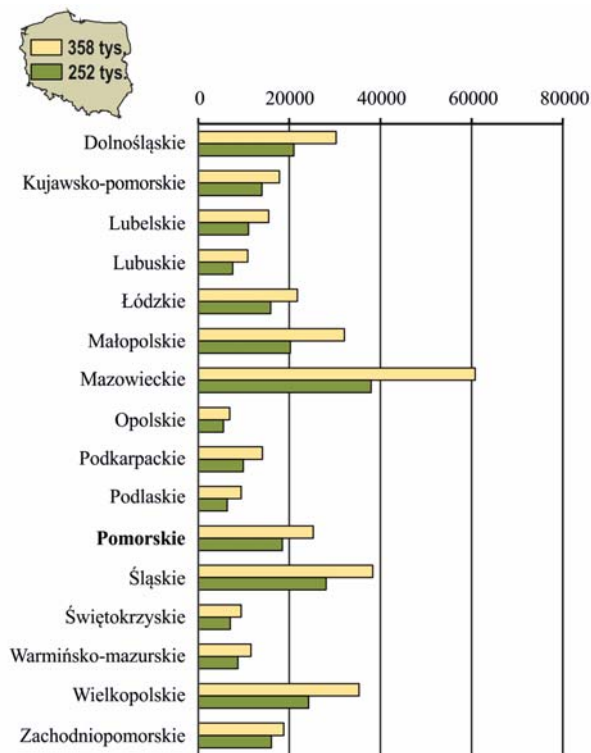
Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2012 r.

Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2012 r. Stan w dniu 31 XII

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W ciągu roku.

Nowo zarejestrowane^b Wyrejestrowane^b

LUDNOŚĆ

W województwie pomorskim od 2000 r. liczba ludności systematycznie wzrasta. Mimo obserwowanego spadku urodzeń żywych, przyrost naturalny w województwie nadal był dodatni, a liczony na 1000 ludności był najwyższy w kraju od ponad dekady. Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2012 r. było dodatnie, natomiast saldo migracji zagranicznych, podobnie jak w roku poprzednim, było ujemne.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2012 r. ludność województwa pomorskiego liczyła 2290070 osób, tj. o 6570 osób więcej niż przed rokiem. Populacja województwa w końcu grudnia 2012 r. stanowiła (podobnie jak rok wcześniej) 5,9% ogólnej liczby ludności Polski. Gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) wyniosła w województwie 125 osób i kształtowała się na takim samym poziomie jak w 2011 r. W Polsce w latach 2011 i 2012 gęstość zaludnienia również pozostała na niezmiennym poziomie i wyniosła 123 osoby. Wskaźnik gęstości zaludnienia wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa – nadal najniższy notowano w powiatach bytowskim i człuchowskim.

U w a g a.

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisywanych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Prezentowane dane dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto:

- dla lat 2007-2009 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002;
- dla lat 2010-2012 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.; dane za lata 2010 i 2011 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji;

dotąd dodatkowo w tablicach 2 i 3 dane dla 2010 r. zaprezentowano w dwóch wariantach: A – bilans oparty na wynikach NSP'2002, w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2007-2009 oraz B – bilans oparty na wynikach NSP'2011, w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2011-2012.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010 ^a		2011	2012
				A	B		
POLSKA							
Stan w dniu 30 VI w tys.	38116,0	38115,9	38153,4	38186,9	38516,7	38525,7	38533,8
w tym kobiety	19698,9	19707,5	19730,0	19748,0	19869,1	19875,6	19882,3
Miasta	23350,9	23305,0	23293,9	23283,8	23448,5	23404,9	23360,0
Wieś	14765,0	14810,9	14859,5	14903,1	15068,2	15120,7	15173,8
Stan w dniu 31 XII:							
w tys.	38115,6	38135,9	38167,3	38200,0	38529,9	38538,4	38533,3
na 1 km ²	122	122	122	122	123	123	123
w tym kobiety:							
w tys.	19704,1	19721,0	19738,6	19755,6	19876,7	19883,9	19884,0
na 100 mężczyzn	107	107	107	107	107	107	107

^a Patrz uwaga na str. 23.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010 ^a		2011	2012
				A	B		
POLSKA (dok.)							
Stan w dniu 31 XII (dok.):							
Miasta: w tys.	23316,9	23288,2	23278,2	23264,4	23429,1	23385,8	23336,4
w %	61,2	61,1	61,0	60,9	60,8	60,7	60,6
Wieś: w tys.	14798,8	14847,7	14889,1	14935,6	15100,8	15152,6	15196,9
w %	38,8	38,9	39,0	39,1	39,2	39,3	39,4
WOJ. POMORSKIE							
Stan w dniu 30 VI w tys.	2206,6	2215,1	2224,9	2235,5	2270,7	2279,2	2286,7
w tym kobiety	1134,4	1138,9	1144,0	1149,7	1163,3	1167,6	1171,6
Miasta	1475,8	1474,9	1475,8	1477,5	1499,0	1499,1	1497,7
Wieś	730,8	740,2	749,1	758,0	771,7	780,2	789,0
Stan w dniu 31 XII:							
w tys.	2210,9	2219,5	2230,1	2240,3	2275,5	2283,5	2290,1
na 1 km ²	121	121	122	122	124	125	125
w tym kobiety:							
w tys.	1136,8	1141,3	1147,0	1152,2	1165,8	1170,0	1173,5
na 100 mężczyzn	106	106	106	106	105	105	105
Miasta: w tys.	1474,9	1475,1	1476,6	1477,7	1499,2	1498,4	1497,5
w %	66,7	66,5	66,2	66,0	65,9	65,6	65,4
Wieś: w tys.	736,0	744,4	753,5	762,6	776,3	785,1	792,6
w %	33,3	33,5	33,8	34,0	34,1	34,4	34,6

^a Patrz uwaga na str. 23.

Struktura ludności według płci w województwie pomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2012 r., podobnie jak przed rokiem, wyniósł 51,2%. W Polsce tendencja jest podobna – kobiety w 2012 r. stanowiły 51,6% ludności ogółem. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) w województwie ukształtował się na poziomie analogicznym jak rok wcześniej osiągając wartość 105, natomiast w Polsce wyniósł on 107.

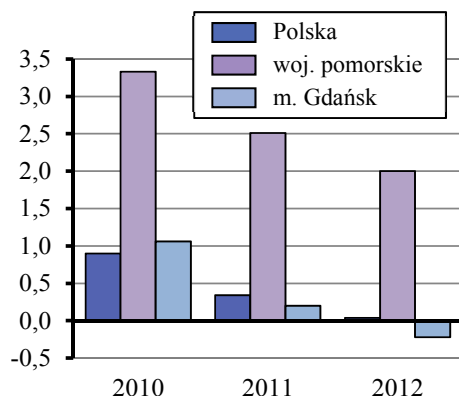
Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

W województwie pomorskim w okresie styczeń-grudzień 2012 r. zarejestrowano 25052 urodzenia żywe, tj. o 7 mniej niż przed rokiem i o 1838 mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 10,96‰ i był niewiele niższy w stosunku do notowanego rok wcześniej (10,99‰), ale już znacznie niższy niż w 2010 r. (11,84‰). Mimo to, w 2012 r. współczynnik ten był najwyższy w kraju (w 2011 r. na drugiej pozycji).

W 2012 r. w województwie zmarły 20473 osoby, tj. o 1141 osób więcej niż przed rokiem i o 1154 więcej niż w 2010 r. W badanych latach ogólny **współczynnik zgonów** kształtował się na zbliżonym poziomie i w 2012 r. wyniósł 8,95‰, podczas gdy rok wcześniej – 8,48‰, a w 2010 r. – 8,51‰. W porównaniu z innymi województwami wskaźnik ten w 2012 r. był jednym z najniższych w kraju – druga lokata po województwie podkarpackim (w 2011 r. – pierwsza lokata). W stosunku do 2011 r. nieznacznie zwiększyła się umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,35‰ w 2012 r., wobec 4,11‰ w 2011 r. Wskaźnik ten był niższy niż ogólnopolski (w Polsce w 2012 r. wyniósł 4,64‰).

Wyk. 11. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I-XII**

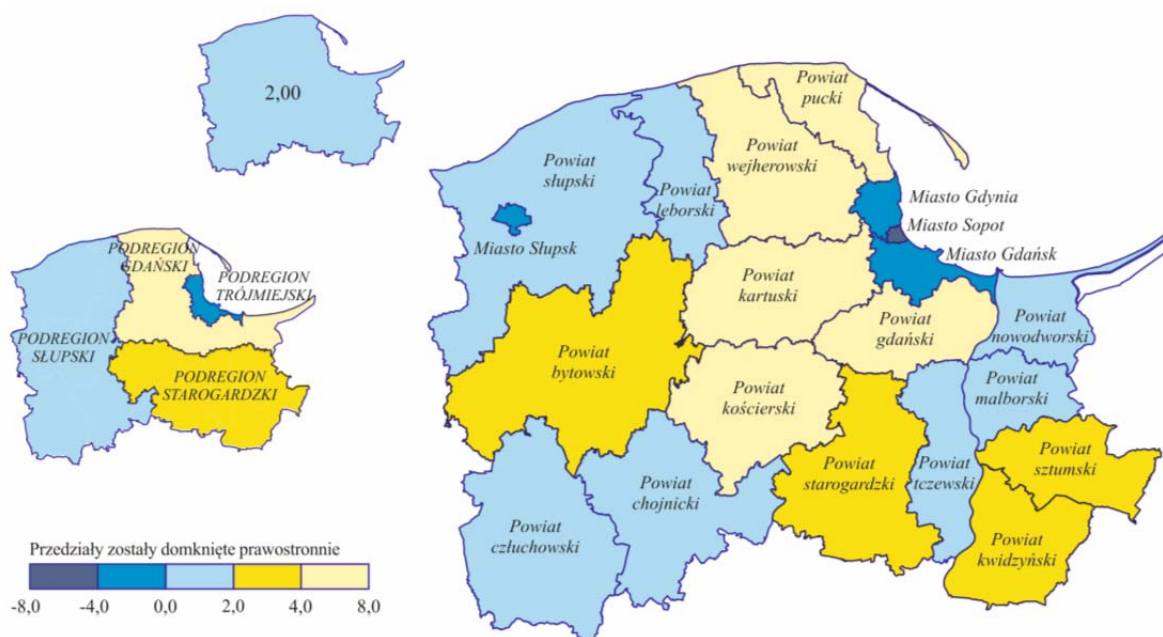

przyjmował znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych latach, a w 2012 r. ukształtował się na poziomie 0,04‰.

W województwie pomorskim w końcu grudnia 2012 r. ponownie zanotowano dodatni przyrost naturalny, chociaż był on niższy niż w poprzednich latach. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów wyniosła 4579, podczas gdy rok wcześniej 5727, a w 2010 r. – 7571. Mimo, że współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość 2,00‰ i był niższy niż w 2011 r. (2,51‰) i 2010 r. (3,33‰), to jednak osiągnął on najwyższą wartość w skali całego kraju. Dla Polski omawiany wskaźnik

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI); do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały, od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

Wyk. 12. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2012 r.**

W województwie pomorskim współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował najwyższe wartości (dodatnie) w powiatach graniczących z Trójmiastem (poza powiatem nowodworskim). Najniższe współczynniki odnotowano w miastach na prawach powiatu.

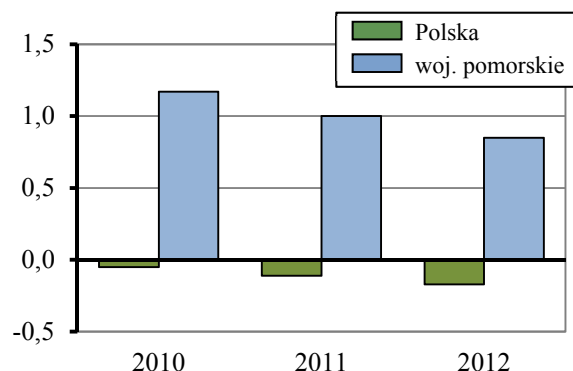
W pomorskich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2012 r. zarejestrowano 12072 nowo zawartych małżeństw, tj. o 279 mniej niż przed rokiem i o 1532 mniej niż w 2010 r. Niższy był również **współczynnik małżeństw**, który w omawianym okresie osiągnął poziom 5,28‰ (wobec 5,42‰ w 2011 r. i 5,99‰ w 2010 r.). W analizowanych latach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności w województwie była zbliżona do notowanych w Polsce.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010 ^a		2011	2012
				A	B		
POLSKA							
Małżeństwa	6,52	6,76	6,57	5,98	5,93	5,36	5,29
Urodzenia żywe	10,18	10,87	10,95	10,82	10,73	10,08	10,02
Zgony	9,90	9,95	10,09	9,91	9,83	9,75	9,99
w tym niemowląt ^b	5,99	5,64	5,57	4,98	4,98	4,73	4,64
Przyrost naturalny ^c	0,28	0,92	0,86	0,91	0,90	0,34	0,04
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,54	-0,39	-0,03	-0,06	-0,05	-0,11	-0,17
w tym zagranicznych	-0,54	-0,39	-0,03	-0,06	-0,05	-0,11	-0,17
WOJ. POMORSKIE							
Małżeństwa	7,04	7,24	6,90	6,09	5,99	5,42	5,28
Urodzenia żywe	11,56	12,40	12,31	12,05	11,84	10,99	10,96
Zgony	8,88	8,85	8,85	8,65	8,51	8,48	8,95
w tym niemowląt ^b	6,40	5,54	4,97	4,54	4,54	4,11	4,35
Przyrost naturalny ^c	2,68	3,55	3,46	3,39	3,33	2,51	2,00
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	0,56	0,60	1,25	1,19	1,17	1,00	0,85
w tym zagranicznych	-0,61	-0,38	0,09	-0,04	-0,04	-0,15	-0,21
M. GDAŃSK							
Małżeństwa	6,43	6,50	6,43	5,53	5,43	4,89	4,59
Urodzenia żywe	10,07	10,73	11,07	10,72	10,52	9,60	9,80
Zgony	10,18	9,99	9,84	9,64	9,46	9,41	10,02
w tym niemowląt ^b	5,51	6,41	3,40	4,96	4,96	2,94	4,65
Przyrost naturalny ^c	-0,11	0,75	1,23	1,08	1,06	0,20	-0,22
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,78	0,04	-0,20	-0,25	-0,24	-0,18	x
w tym zagranicznych	-0,22	0,12	0,32	x	x	-0,41	-0,30

^a Patrz uwaga na str. 23. ^b Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Wyk. 13. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w okresie I-XII

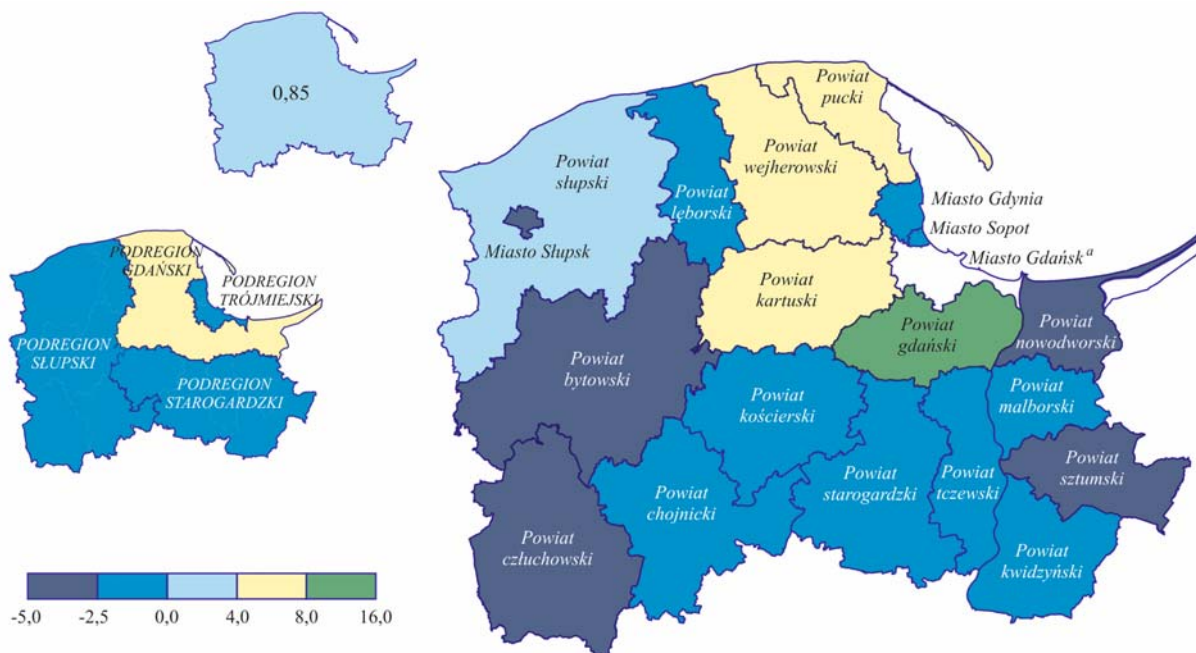
1000 ludności (pomorskie zajęło 3 pozycję). Dla Polski wskaźnik ten był ujemny i wyniósł minus 0,17%.

W województwie pomorskim w latach 2007-2009 (w Polsce – w latach 2007-2010) obserwowano spadek liczby wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały. Po tym okresie liczba emigrantów zaczęła powoli rosnąć.

W 2012 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w roku poprzednim i 2010 r., **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały było dodatnie. Oznacza to, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób wymeldowanych z pobytu stałego w tym czasie (w 2012 r. – o 1951, w 2011 r. – o 2279, a w 2010 r. – o 2649).

W skali kraju w 2012 r. tylko 5 województw miało dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na

Wyk. 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2012 r.

^a Dla miasta Gdańska saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały wyniosło 0.

W latach 2010-2012 w Polsce liczba emigrantów przekraczała liczbę imigrantów. Podobną sytuację w analizowanych latach zaobserwowano w województwie pomorskim. W 2012 r. liczba osób, które wymeldowały się z pobytu stałego w województwie pomorskim w związku z wyjazdem poza granice kraju przekroczyła o 486 liczbę tych, którzy powrócili z zagranicy i zameldowali się na pobyt stały w województwie pomorskim.

Analizując saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie pomorskim według powiatów w 2012 r. zaobserwowano (podobnie jak w poprzednim roku) jego dodatnie wartości tylko w 5 powiatach, tj.: gdańskim, wejherowskim, kartuskim, puckim i słupskim. W mieście powiatowym Gdańsk liczba osób zameldowanych na pobyt stały była taka sama, jak osób wymeldowanych z pobytu stałego.

Wyniki ¹ Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011

W województwie pomorskim w dniu 31 marca 2011 r. mieszkało 2276 tys. osób, w tym 1166 tys. kobiet. Gęstość zaludnienia wyniosła 124 osoby na km², a liczba kobiet na 100 mężczyzn – 105. Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym ukształtowała się na poziomie 55.

¹ Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji, gdzie zaprezentowano wyniki wstępne.

Dane prezentujące ludność w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co roku (również w wersji książkowej),

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK PRACY

▪ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2012 r., podobnie jak w 2011 r., przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających powoli, lecz systematycznie zmniejszało się.

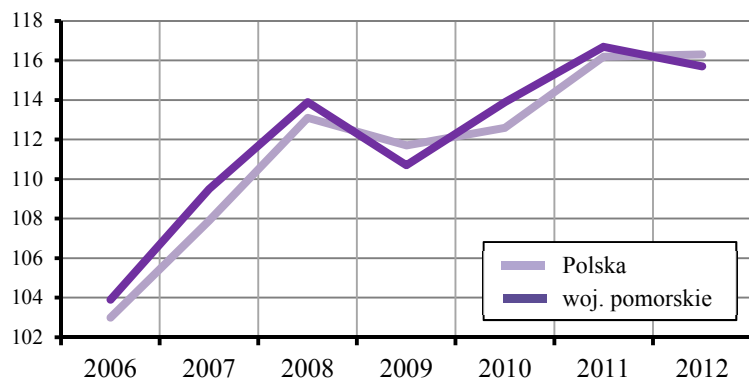
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 282,3 tys. osób, tj. o 0,8% niższym w stosunku do poprzedniego roku. W skali kraju w tym czasie odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia o 0,1%.

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012		
	w tys.		2005 = 100	2011 = 100	
Polska	4769,3	5544,1	5548,7	116,3	100,1
Woj. pomorskie	243,9	284,6	282,3	115,7	99,2
M. Gdańsk	.	81,7	81,3	.	99,6

Wyk. 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
2005 = 100

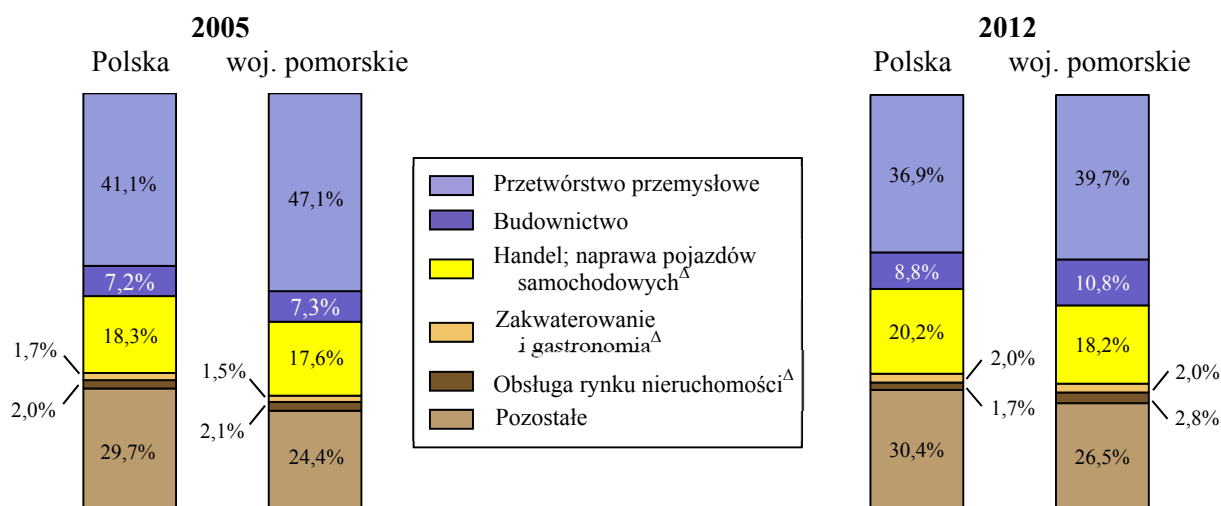

W 2012 r. w przedsiębiorstwach sektora publicznego przeciętne zatrudnienie wyniosło 29,0 tys. osób, co oznacza spadek o 11,2% w porównaniu z 2011 r.

Z kolei udział sektora prywatnego pod względem poziomu przeciętnego zatrudnienia wyniósł 89,7% i w skali roku zwiększył się o 1,2 p.proc. W jednostkach sektora prywatnego przeciętne

zatrudnienie wyniosło 253,3 tys. osób, co oznacza wzrost o 0,5% w stosunku do zanotowanego roku wcześniej.

Wyk. 16. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

W województwie pomorskim w 2012 r. wśród prezentowanych sekcji najmniejsze przeciętne zatrudnienie odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii – 5,7 tys. osób (2,0% ogólnej przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw), natomiast największe w przetwórstwie przemysłowym – 112,1 tys. osób (39,7%).

Tabl. 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2011	2012	2011				2012			
			I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	w tys.		analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	284,6	282,3	105,2	104,0	102,8	102,4	100,9	100,2	100,0	99,2
w tym:										
Przemysł	131,9	128,3	99,3	98,6	97,6	97,4	97,4	97,1	97,3	97,3
w tym:										
przetwórstwo przemysłowe	113,0	112,1	99,7	98,7	97,4	97,3	98,2	98,4	99,1	99,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,0	6,1	103,7	103,8	104,3	104,4	102,1	102,5	102,2	102,0
Budownictwo	31,7	30,5	114,8	111,4	109,8	109,9	102,2	103,1	100,7	96,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	53,7	51,3	106,4	105,8	104,7	102,9	97,7	96,0	96,0	95,5
Transport i gospodarka magazynowa	19,6	20,8	108,4	107,1	106,7	106,7	108,8	108,3	108,2	106,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5,8	5,7	135,7	128,9	123,4	119,9	95,9	94,3	95,2	96,8
Informacja i komunikacja	7,2	8,7	109,9	104,8	104,4	109,7	124,7	125,8	126,7	121,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,4	7,9	125,6	123,0	124,1	123,4	107,6	107,0	106,7	107,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	11,9	13,4	106,9	107,5	102,1	101,4	116,7	112,0	115,5	112,7

Mniejsze niż w 2011 r. przeciętne zatrudnienie zanotowano m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,5%), budownictwie (o 3,7%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,2%). Z kolei wzrost przeciętnego zatrudnienia ogółem odnotowano m.in. w: informacji i komunikacji (o 21,5%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 12,7%), obsłudze rynku nieruchomości (o 7,6%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,3%).

▪ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (największy wśród osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok), a dynamika wzrostu liczby bezrobotnych zarejestrowanych była większa w porównaniu z 2011 r. Wzrosła również stopa bezrobocia rejestrowanego i osiągnęła taką samą wartość jak dla kraju.

W końcu grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego wyniosła 114,6 tys. osób i była wyższa od zanotowanej przed rokiem (o 8,0 tys. osób, tj. o 7,5%), ale niższa niż w 2005 r. (o 45,3 tys. osób, tj. o 28,3%). Należy podkreślić, że tempo wzrostu w 2012 r. było szybsze niż rok wcześniej, kiedy to liczba bezrobotnych zwiększyła się o 1,9%. Podobne zmiany obserwowano w skali kraju, gdzie na koniec 2012 r. liczba bezrobotnych była o 7,8% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 1,4% w 2011 r.), natomiast w stosunku do 2005 r. odnotowano niższy niż w skali województwa spadek, który wyniósł 22,9%.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami).

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	2773,0	1982,7	2136,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	2793,2	2591,5	2655,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	3019,8	2563,5	2500,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	158	90	92
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,6	12,5	13,4

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia** (dok.)

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
WOJ. POMORSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	159,9	106,7	114,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	157,1	156,7	159,2
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	176,9	154,7	151,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	137	93	102
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	19,2	12,5*	13,4
M. GDAŃSK			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	18,7	11,1	13,1
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	20,8	20,8	21,2
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	24,7	20,6	19,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	61	81	57
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	9,6	5,4*	6,4

^a W ciągu roku.

W województwie pomorskim w końcu 2012 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano we wszystkich powiatach (najwyższy w powiecie gdańskim – o 25,2%, a najniższy w chojnickim – o 0,4%), poza powiatem człuchowskim, gdzie odnotowano spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych (o 0,9%).

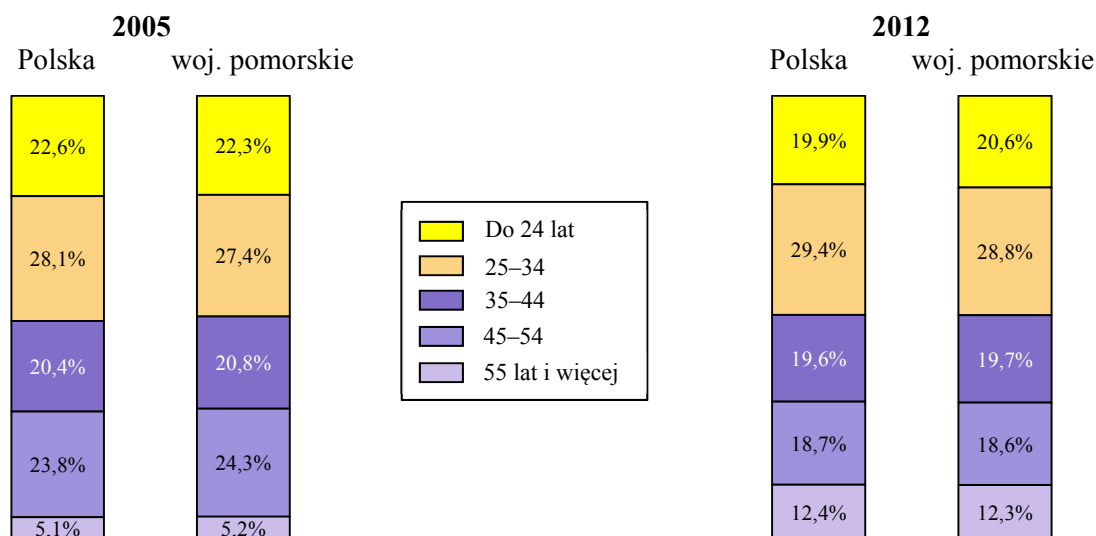
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 80,8% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2011 r. – 80,3%), 85,5% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 84,7%), a 44,8% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 45,4%).

W końcu grudnia 2012 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w kraju, wśród bezrobotnych zarejestrowanych przeważały kobiety. Stanowiły one 54,8% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (spadek w ciągu roku o 2,0 p.proc.), a ich liczba była o 3,7% wyższa niż rok wcześniej.

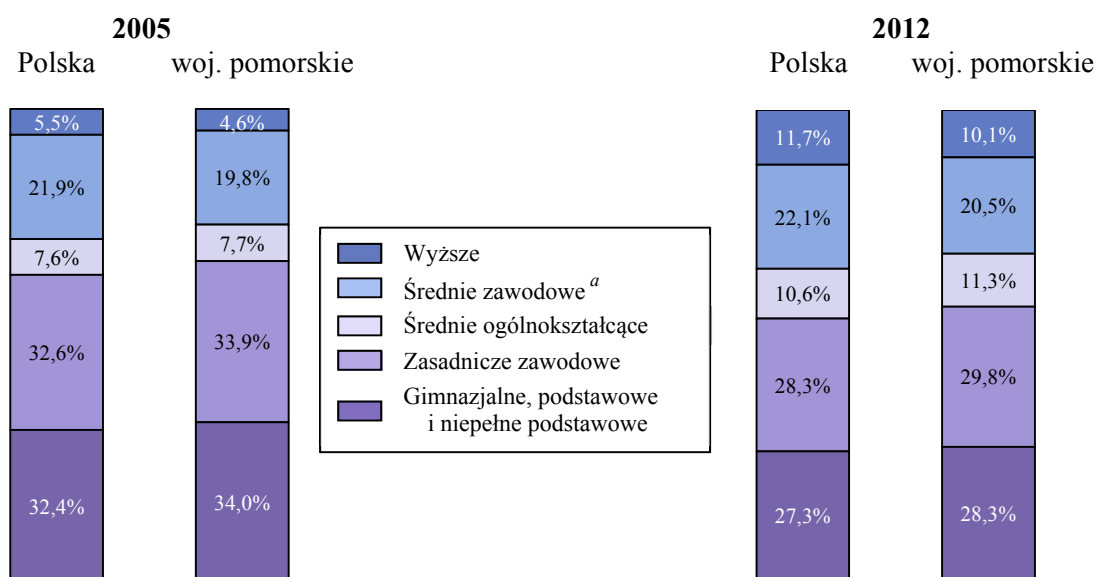
Biorąc pod uwagę wiek, bezrobocie rejestrowane nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2012 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych zarejestrowanych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (33,1 tys.), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych nieznacznie zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 0,3 p.proc. do 28,8%). Natomiast udział bezrobotnych osób w wieku 45-54 lata zmniejszył się o 0,6 p.proc. i wyniósł 18,6%.

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (odpowiednio 29,8% i 28,3% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych). Coraz większe problemy na rynku pracy miały również osoby z wyższym wykształceniem, wśród których w 2012 r. zanotowano najwyższy wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych w skali roku (o 13,6%), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wzrósł w stosunku do 2011 r. o 0,5 p.proc.

Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

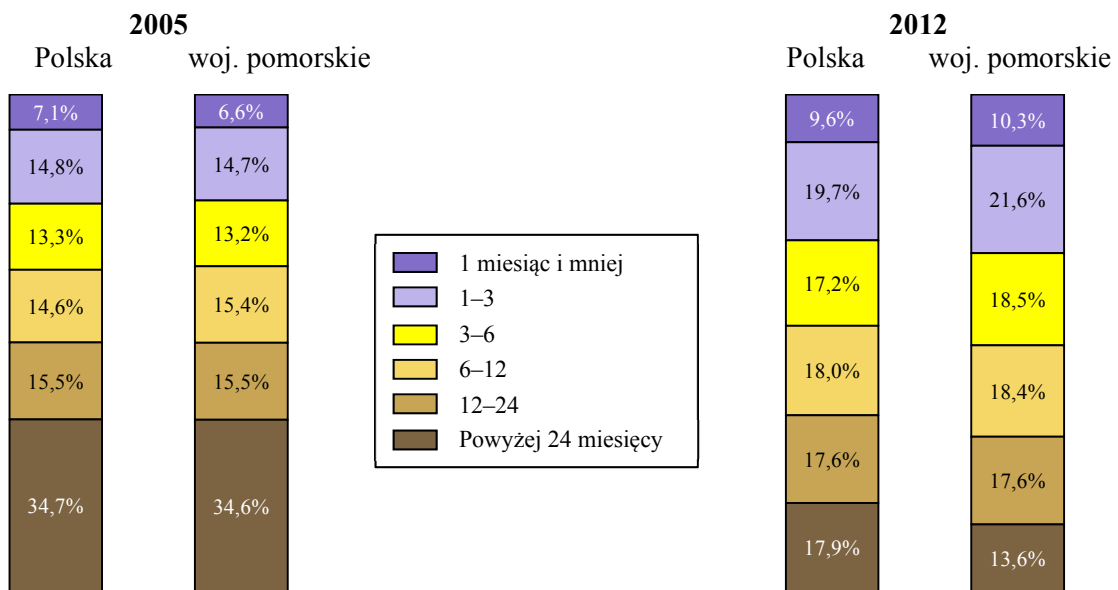

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych zarejestrowanych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy największy wzrost (o 33,4%) w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy dłużej niż 24 miesiące (ich udział wzrósł o 2,7 p.proc.), natomiast w stosunku do 2005 r. odnotowano znaczący spadek ich udziału (o 21,0 p.proc.) w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych. Udział osób pozostających bez pracy 6-12 miesięcy zmniejszył się w stosunku do 2011 r. o 1,2 p.proc., a w porównaniu z 2005 r. nastąpił jego wzrost o 3,0 p.proc.

Wyk. 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Uwzględniając długość stażu, największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby ze stażem 1-5 lat oraz 10-20 lat, które łącznie stanowiły ponad 40% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (odpowiednio 24,5% i 16,6%).

W województwie pomorskim w końcu grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w większości kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była wyższa niż rok wcześniej, w tym największy wzrost odnotowano w przypadku osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 12,0%), których odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych zwiększył się o 0,4 p.proc. do 10,6%. Najliczniejszą grupą bezrobotnych zarejestrowanych byli długotrwale bezrobotni, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych, w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r., zwiększył się o 1,5 p.proc. do poziomu 45,6%. Zanotowano także wzrost udziału osób powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych (o 0,4 p.proc. do 22,4%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,5 p.proc. do 20,6%) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,7 p.proc. do 30,6%). Udział osób niepełnosprawnych utrzymał się na poziomie notowanym przed rokiem (6,1%).

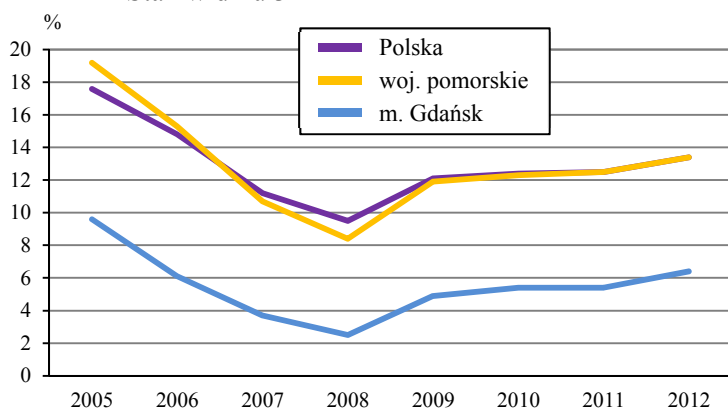
Tabl. 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tys. osób	116,2	100,1	99,5	106,7	115,4	104,3	105,9	114,6
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	103,9	100,2	100,9	101,9	99,3	104,2	106,4	107,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tys. osób	44,6	75,5	115,1	156,7	41,6	73,2	114,1	159,2
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	92,2	87,7	87,7	87,7	93,2	96,9	99,1	101,6
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tys. osób	33,1	80,2	120,3	154,7	32,9	75,6	114,9	151,2
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	89,8	92,6	90,5	88,7	99,3	94,3	95,5	97,8
Płynność bezrobocia (napływ minus odpływ) w tys. osób	11,5	-4,6*	-5,2	2,0	8,7	-2,4	-0,8	8,0
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	13,4	11,7	11,7	12,5*	13,4	12,3	12,4	13,4

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego począwszy od II kwartału 2012 r. wzrastała w kolejnych miesiącach w porównaniu z odpowiednim okresem 2011 r. i dynamika wzrostu z miesiąca na miesiąc była wyższa. W końcu grudnia 2012 r. wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 13,4% i wzrósł o 0,9 p.proc. w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem, natomiast w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. był niższy o 4,2 p.proc. W województwie w końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 13,4% (5 lokata w kraju) i była o 0,9 p.proc. wyższa niż rok wcześniej oraz o 5,8 p.proc. niższa w stosunku do 2005 r.

Wyk. 20. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w dniu 31 XII

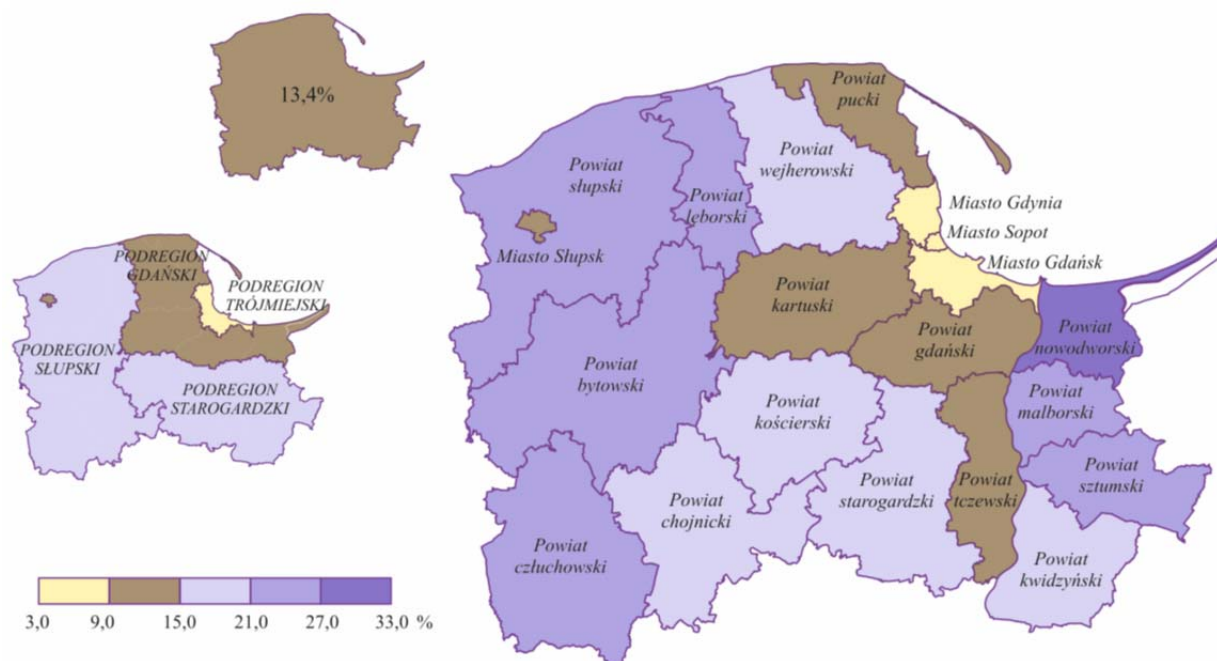

Wzrost stopy bezrobocia rejestrowanego w skali roku odnotowano niemal we wszystkich powiatach i wyniósł on od 0,1 p.proc. w powiecie chojnickim do 2,0 p.proc. w powiecie kwidzińskim. Spadek odnotowano jedynie w powiecie człuchowskim (o 0,1 p.proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość

między najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 26,2 p.proc. i w skali roku zwiększyła się o 0,7 p.proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: nowodworskim (30,8%), sztumskim (26,6%) oraz malborskim (24,6%), zaś najniższą – w miastach na prawach powiatu: Sopocie (4,6%) oraz Gdańsku i Gdyni (po 6,4%).

Wyk. 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2012 r.**

Stan w dniu 31 XII

W 2012 r. w województwie pomorskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 159,2 tys. osób i była wyższa zarówno od zanotowanej przed rokiem (o 2,5 tys., tj. o 1,6%), jak i w porównaniu z 2005 r. (o 2,0 tys., tj. o 1,3%). Najlicniejszą grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do 2011 r. nieznacznie się zmniejszył (o 0,1 p.proc.) i wyniósł 77,3%. W skali roku wzrósł do 85,5% (o 0,8 p.proc.) odsetek osób uprzednio pracujących, w tym do 4,3% osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 1,2 p.proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób zamieszkałych na wsi – do 44,8% (o 0,6 p.proc.), osób dotychczas niepracujących – do 14,5% (o 0,8 p.proc.) oraz absolwentów – do 5,7% (o 0,6 p.proc.).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie pomorskim w ciągu 2012 r. skreślono 151,2 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem i w analogicznym okresie 2005 r. odpowiednio o 2,2% i 14,5%. Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 65,0 tys. osób (wobec 66,7 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w ujęciu rocznym o 0,1 p.proc. do 43,0%. W strukturze osób wykreślonych z ewidencji zmiany odnotowano również w przypadku osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (ich odsetek zmniejszył się do 32,3%, tj. o 3,3 p.proc.),

a także osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (spadek do 1,9%, tj. o 0,8 p.proc.). Wzrósł natomiast udział osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (do 9,0%, tj. o 3,1 p.proc.) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (do 5,7%, tj. o 0,1 p.proc.).

W 2012 r. w województwie pomorskim bilans bezrobotnych zarejestrowanych, podobnie jak w latach wcześniejszych, kształtował się niekorzystnie. W ciągu roku zarejestrowano o 8,0 tys. osób więcej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 105,3%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 106,2%. Warto zaznaczyć, że płynność bezrobocia, w stosunku do 2011 r., pogorszyła się zarówno w województwie, jak i w kraju.

Powiatowe urzędy pracy w województwie pomorskim w ciągu 2012 r. miały do dyspozycji 54,0 tys. ofert pracy, o 10,2% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia 2012 r. na 1 ofertę pracy przypadało 102 bezrobotnych (wobec 93 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był wyższy niż w kraju. Najkorzystniejsza sytuacja pod tym względem miała miejsce w Słupsku (42 osoby na 1 ofertę), powiecie tczewskim (54 osoby) i Gdańsku (57 osób).

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2012 r. w województwie pomorskim wykazały w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- wzrost udziału pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,
- wzrost stopy bezrobocia,
- wzrost liczby biernych zawodowo,
- spadek obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi.

Na podstawie wyników kwartalnego reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹, w IV kwartale 2012 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie pomorskim liczyła 1034 tys. osób i była o 14,9% większa niż przed rokiem, co oznacza najwyższy

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

wzrost w Polsce. Natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. wzrost liczby aktywnych zawodowo wyniósł 17,9%. Tendencję wzrostową obserwowano zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet.

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP'2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to powyżej 3 miesięcy).

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

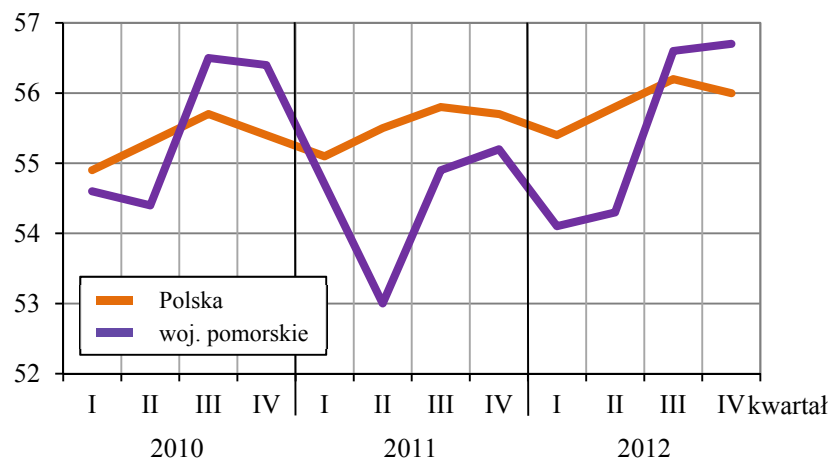
Wyszczególnienie	2010	2011	2012
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17295	17394
pracujący	15557	15613	15636
bezrobotni	1597	1682	1757
Bierni zawodowo w tys.	13826	13729	13656
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	55,7	56,0
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	50,3	50,4
Stopa bezrobocia w %	9,3	9,7	10,1
WOJ. POMORSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	877	900	1034
pracujący	792	817	930
bezrobotni	85	83	105
Bierni zawodowo w tys.	677	729	788
Współczynnik aktywności zawodowej w %	56,4	55,2	56,7
Wskaźnik zatrudnienia w %	51,0	50,2	51,0
Stopa bezrobocia w %	9,7	9,2	10,2

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

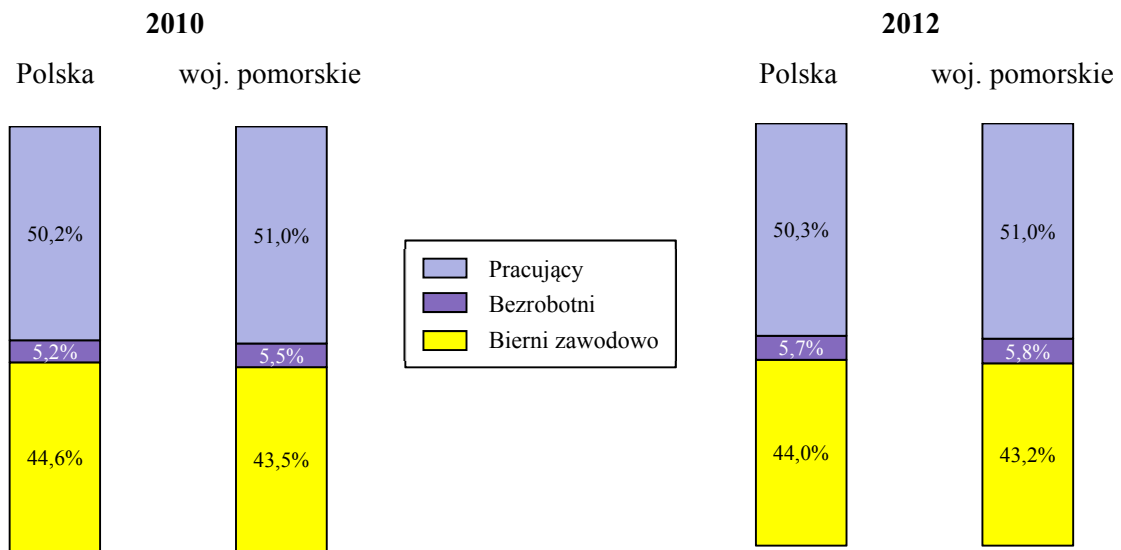
W IV kwartale 2012 r. w województwie pomorskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 56,7% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,0%), co oznacza w ujęciu rocznym wzrost o 1,5 p.proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r.

– wzrost o 0,3 p.proc. (w skali kraju odpowiednio wzrost o 0,3 p.proc. i o 0,6 p.proc.). W analizowanym okresie w województwie pomorskim wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (65,3% wobec 48,9%).

Wyk. 22. Współczynnik aktywności zawodowej

Wyk. 23. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

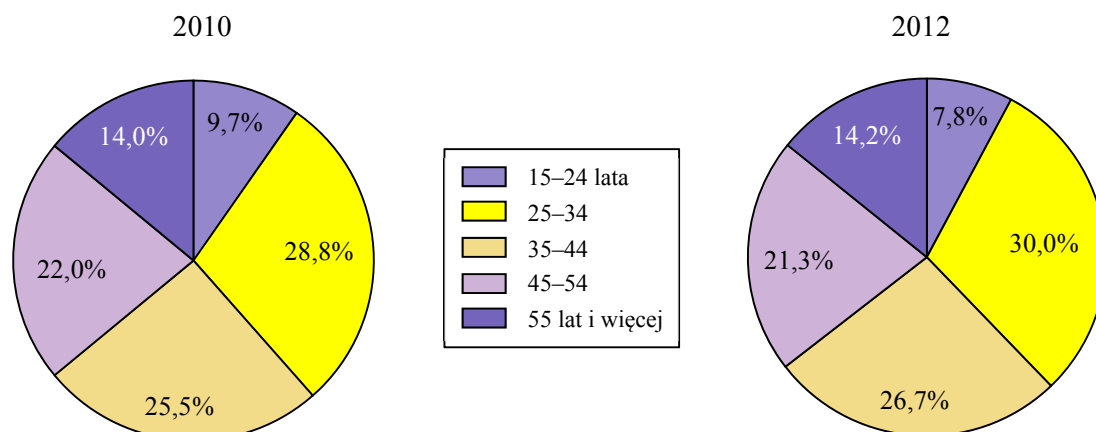
Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący i bezrobotni.

W IV kwartale 2012 r. w odniesieniu do analogicznego okresu 2011 r. udział zarówno liczby pracujących, jak i liczby bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zwiększył się odpowiednio o 0,8 p.proc. i o 0,7 p.proc. Natomiast w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. udział liczby pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej nie zmienił się, a odsetek liczby bezrobotnych wzrósł o 0,3 p.proc.

W IV kwartale 2012 r. liczba osób pracujących wyniosła 930 tys. i zwiększyła się o 13,8% (najwyższy wzrost w Polsce) w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. Wzrosła zarówno liczba pracujących kobiet (o 14,1%), jak i mężczyzn (o 13,4%). W stosunku do analogicznego okresu 2010 r. omawiana populacja zwiększyła się o 138 tys. osób, tj. o 17,4%, a obserwowany wzrost również dotyczył obydwu płci. W IV kwartale 2012 r. w populacji pracujących mniejszy udział miały kobiety (43,5%).

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2012 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (7,8%) oraz 55 lat i więcej (14,2%).

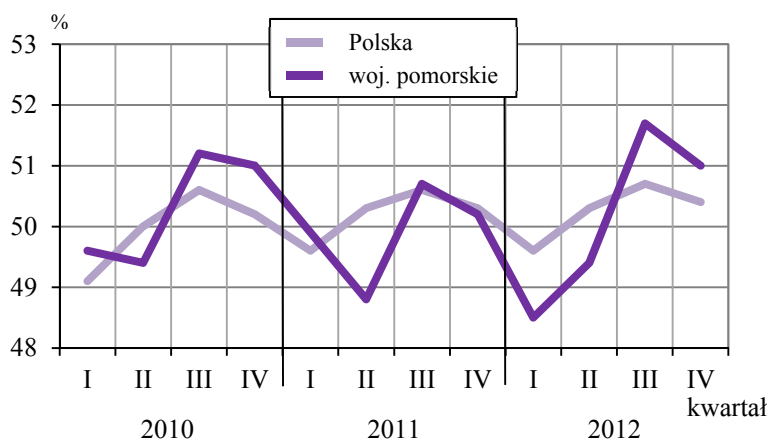
Wyk. 24. Struktura pracujących w województwie pomorskim według wieku w IV kwartale

Wskaźnik zatrudnienia w województwie pomorskim w IV kwartale 2012 r. wyniósł 51,0% (w kraju – 50,4%) i w odniesieniu do analogicznego kwartału 2011 r. był wyższy o 0,8 p.proc., natomiast w stosunku do IV kwartału 2010 r. pozostał na tym samym poziomie (w skali kraju odnotowano wzrost wskaźnika odpowiednio o 0,1 p.proc. i 0,2 p.proc.). Wzrost wskaźnika wystąpił zarówno na wsi (o 1,9 p.proc. do 50,6%), jak i w mieście (o 0,3 p.proc. do 51,2%).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 25. Wskaźnik zatrudnienia

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 105 tys. i w ujęciu rocznym znacznie się zwiększyła (o 26,5%). W województwie pomorskim odnotowano największy w kraju wzrost zarówno liczby bezrobotnych mężczyzn (o 31,6%), jak i kobiet (o 20,0%).

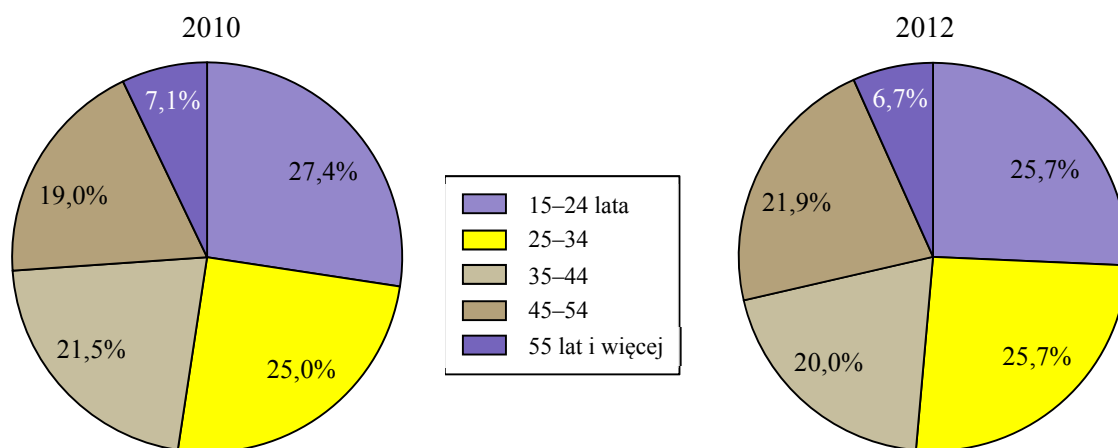
W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była wyższa o 20 tys. (tj. 23,5%). W IV kwartale 2012 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w województwie większość (51,4%) stanowiły kobiety.

Analiza bezrobotnych pod względem wieku

w województwie pomorskim w IV kwartale 2012 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 15-24 i 25-34 lata (po 25,7% ogólnej liczby bezrobotnych), natomiast najmniejsza zbiorowość bezrobotnych obejmowała osoby 55-letnie i starsze (6,7%).

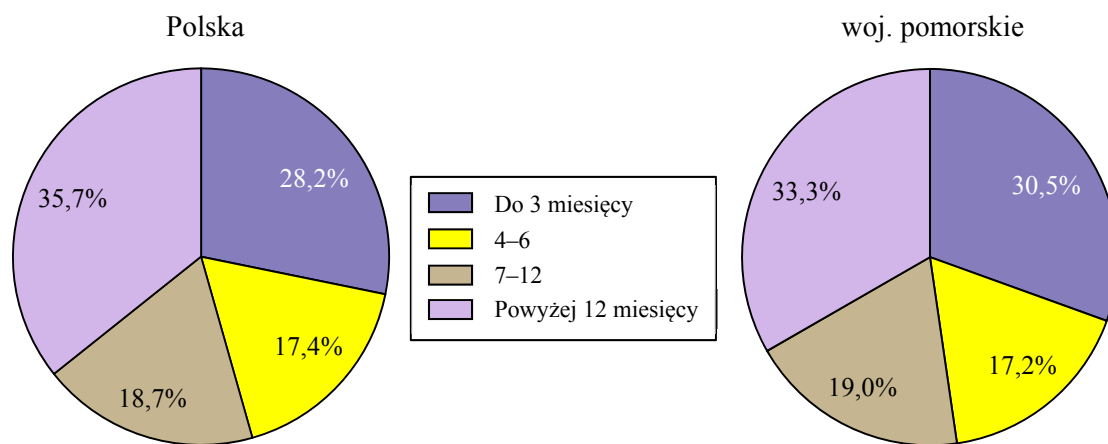
Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wyk. 26. Struktura bezrobotnych w województwie pomorskim według wieku w IV kwartale

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2012 r. w województwie pomorskim wyniósł 11,0 miesiący (w kraju – 11,7 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten wydłużył się o 0,9 miesiąca (w Polsce – o 0,6 miesiąca). W analizowanym okresie w województwie pomorskim liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 35 tys. i stanowiła 33,3% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie (wobec 30,1% rok wcześniej). Natomiast w kraju odsetek ten wyniósł 35,7% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zwiększył się o 2,5 p.proc.

Wyk. 27. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2012 r.

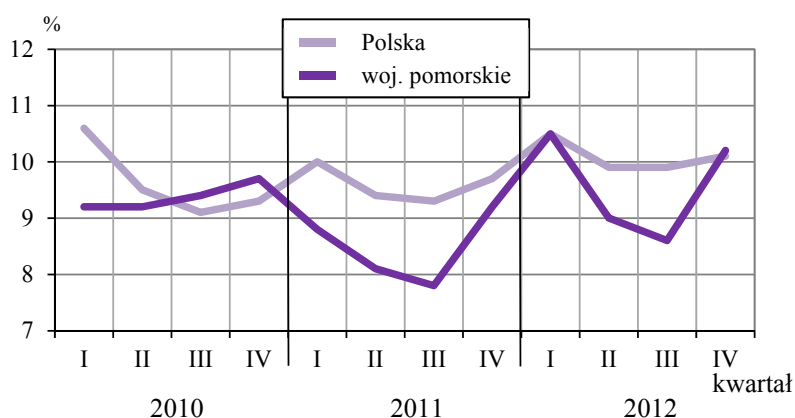

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2012 r. w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 10,2% i była o 0,1 p.proc. wyższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Na przestrzeni roku w województwie stopa bezrobocia wzrosła o 1,0 p.proc. (w Polsce – wzrosła o 0,4 p.proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano wzrost stopy bezrobocia o 0,5 p.proc. (w kraju – o 0,8 p.proc.). W IV kwartale 2012 r. w województwie analizowany wskaźnik był niższy w mieście (9,0%) niż na wsi (12,3%), przy czym w mieście zwiększył się w skali roku o 0,8 p.proc., a na wsi o 1,0 p.proc. Wzrost stopy bezrobocia odnotowano zarówno wśród mężczyzn (o 1,1 p.proc. do 8,7%), jak i kobiet (o 0,4 p.proc. do 11,7%).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

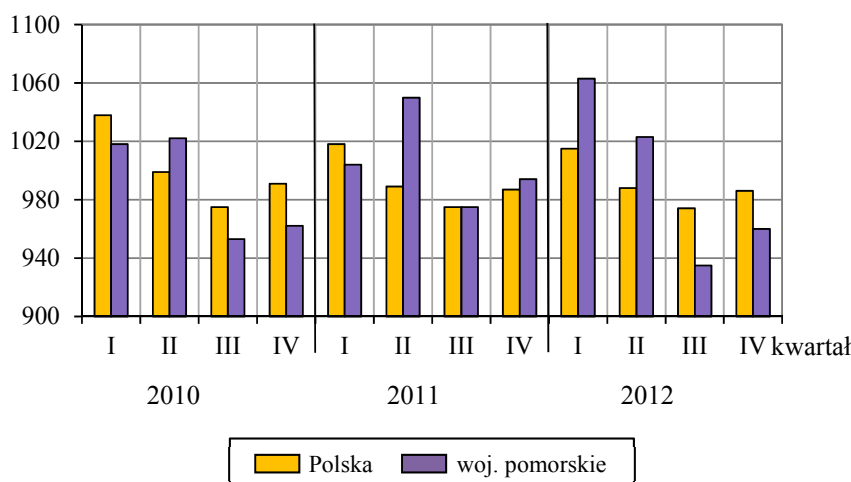

Wyk. 28. Stopa bezrobocia

W omawianym okresie zbiorowość biernych zawodowo liczyła 788 tys. osób i stanowiła 43,2% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej (w kraju odpowiednio 13656 tys. i 44,0%). Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie zwiększyła się o 8,1%, przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 11,9%. Natomiast w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. liczba biernych zawodowo była wyższa o 16,4%. W skali kraju liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,5% w stosunku do 2011 r. i o 1,2% do 2010 r. Większość populacji osób biernych zawodowo w województwie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2012 r. wyniósł 61,2%.

Wyk. 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadło 960 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wyniosło 994 osoby, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 962 osoby.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co kwartał,
- „Bezrobocie rejestrowane w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co pół roku, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej, jednak w kolejnych okresach kwartalnych (narastających) omawianego roku dynamika jego wzrostu była coraz mniejsza. W porównaniu z 2011 r. w sektorze przedsiębiorstw zmniejszył się czas przepracowany, natomiast wzrosło przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto.

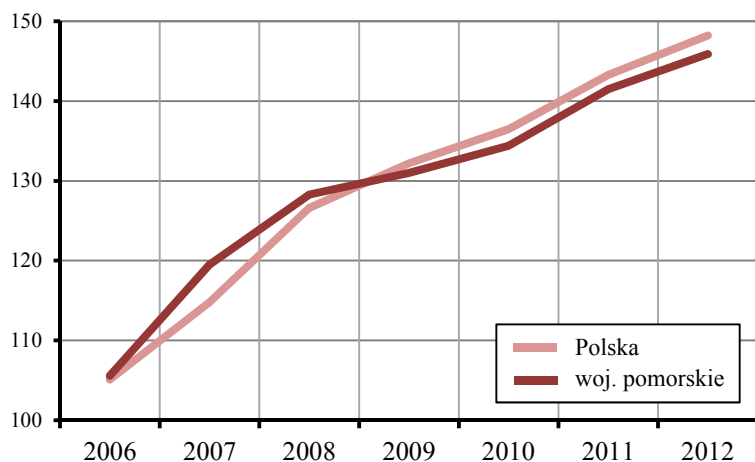
Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012		
	w zł		2005 = 100	2011 = 100	
Polska	2515,70	3604,68	3728,36	148,2	103,4
Woj. pomorskie	2522,01	3569,44	3680,51	145,9	103,1
M. Gdańsk	.	4533,04	4629,39	.	102,1

W 2012 r. w województwie pomorskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3680,51 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 3,1%. W kraju przeciętne wynagrodzenie brutto wyniosło 3728,36 zł, co oznacza wzrost o 3,4% w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem. Pod względem wielkości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto województwo pomorskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju po województwach mazowieckim, śląskim i dolnośląskim.

***Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

Wyk. 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
przeciętne miesięczne 2005 = 100

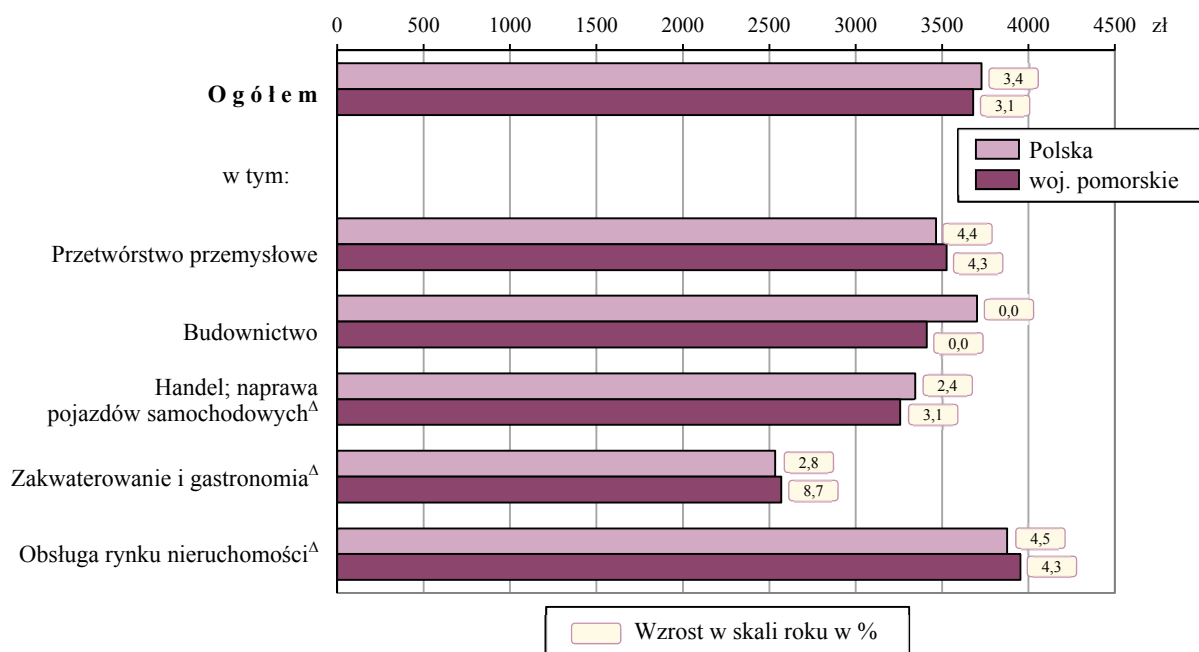
W województwie pomorskim w sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło wartość 5001,00 zł i zwiększyło się o 5,3% w stosunku do poprzedniego roku. W sektorze prywatnym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie 3529,32 zł i było o 3,3% wyższe od zanotowanego w 2011 r.

Tabl. 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2011	2012	2011				2012			
			I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	w zł		analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	3569,44	3680,51	101,9	105,3	105,8	105,3	107,4	104,4	103,4	103,1
w tym:										
Przemysł	3648,09	3764,11	101,0	106,8	107,2	106,2	108,6	104,2	103,4	103,2
w tym:										
przetwórstwo przemysłowe	3382,01	3526,73	103,0	106,3	106,6	106,1	105,9	104,6	104,2	104,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4047,74	4053,78	106,2	106,8	107,0	107,1	102,3	101,2	100,5	100,1
Budownictwo	3410,39	3410,81	99,7	102,0	101,1	100,3	100,8	98,6	98,1	100,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3158,17	3256,95	103,3	104,9	104,9	105,3	107,8	105,5	104,8	103,1
Transport i gospodarka magazynowa	4076,96	4221,68	102,4	104,2	103,3	103,9	104,5	103,2	103,4	103,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2363,82	2568,52	109,3	108,5	107,9	104,5	107,7	108,5	109,2	108,7
Informacja i komunikacja ...	5972,85	5724,82	104,7	109,0	112,4	111,4	100,5	95,6	95,3	95,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3789,47	3953,36	109,1	109,7	110,9	110,0	105,9	105,4	104,7	104,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2208,03	2555,11	101,8	97,8	101,2	102,2	113,5	122,4	115,5	115,7

W województwie pomorskim w stosunku do poprzedniego roku odnotowano wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w większości sekcji sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy w administracji i działalności wspierającej (o 15,7%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,7%), obsłudze rynku nieruchomości (o 4,3%) i w przetwórstwie przemysłowym (o 4,3%). W sekcji budownictwo przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pozostało na takim samym poziomie jak przed rokiem, natomiast zmniejszyło się m.in. w sekcji informacja i komunikacja (o 4,2%).

Wyk. 31. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD 2007 w 2012 r.

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja oraz transport i gospodarka magazynowa, gdzie przekroczyły one odpowiednio o 55,5% i o 14,7% średnią wojewódzką. Najniższe wynagrodzenia zaobserwowano natomiast w administrowaniu i działalności wspierającej oraz zakwaterowaniu i gastronomii (odpowiednio o 30,6% i o 30,2% niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2012 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowali łącznie 501,8 mln godzin, tj. o 1,6 mln (o 0,3%) mniej niż przed rokiem.

W porównaniu z 2011 r. w sektorze publicznym czas przepracowany zmniejszył się o 9,8%, natomiast w sektorze prywatnym – wzrósł o 0,9%. Największą ilość godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 198,6 mln (39,6% ogólnej liczby przepracowanych godzin), handel; naprawa pojazdów samochodowych – 89,9 mln (17,9%) oraz budownictwo – 54,7 mln (10,9%).

W 2012 r. średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 148 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie ukształtowało się na poziomie 24,85 zł, przy czym w sektorze publicznym osiągnęło wartość 33,61 zł, zaś w sektorze prywatnym – 23,84 zł. W porównaniu z 2011 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 2,6% (w sektorze publicznym – o 3,7%, a w prywatnym – o 2,9%). Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w informacji i komunikacji – 38,02 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 16,57 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie pomorskim w 2012 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Zmniejszenie liczby świadczeniobiorców następowało systematycznie w kolejnych okresach narastających roku i dotyczyło zbiorowości rolników indywidualnych, liczba świadczeniobiorców ZUS natomiast nieznacznie wzrosła.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym charakteryzowały się wyższą dynamiką, niż wypłacane przez ZUS.

W 2012 r. w województwie pomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 452,9 tys. osób i była niższa od notowanej przed rokiem (o 480 osób, tj. o 0,1%) oraz wyższa (o 4,4 tys. osób, tj. o 1,0%) w stosunku do 2006 r. W kraju w omawianym roku świadczenia otrzymywało przeciętnie 8636,4 tys. osób, tj. o 1,2% mniej niż w roku poprzednim.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2006	2011	2012		
	w liczbach bezwzględnych		2006 = 100	2011 = 100	
POLSKA ^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7217,4	7414,2	7350,7	101,8	99,1
rolników indywidualnych	1586,0	1326,6	1285,7	81,1	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1214,75	1669,22	1759,85	144,9	105,4
w tym emerytura	1310,75	1783,06	1872,32	142,8	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	802,52	986,24	1054,61	131,4	106,9
w tym emerytura	841,06	1028,51	1097,75	130,5	106,7

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne (dok.)

Wyszczególnienie	2006	2011	2012		
	w liczbach bezwzględnych		2006 = 100	2011 = 100	
WOJ. POMORSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	448,5	453,3	452,9	101,0	99,9
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	400,1	412,2	412,9	103,2	100,2
rolników indywidualnych	48,4	41,1	39,9	82,5	97,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1210,28	1660,58	1746,98	144,3	105,2
w tym emerytura	1302,15	1770,58	1856,37	142,6	104,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	801,38	986,42	1053,39	131,4	106,8
w tym emerytura	859,36	1051,71	1119,78	130,3	106,5

W 2012 r. udział osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie pomorskim w ogólnej zbiorowości emerytów i rencistów wyniósł 5,2% (analogicznie jak w 2011 r.). Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa pomorskiego stanowili 5,6% ogólnej ich liczby w Polsce, a pobierający wypłaty z KRUS – 3,1%.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

W 2012 r. emerytury i renty z ZUS w województwie pomorskim otrzymywało 412,9 tys. osób, tj. o 0,2% więcej niż przed rokiem i o 3,2% więcej niż w 2006 r. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła zarówno liczba emerytów, jak też liczba osób pobierających renty rodzinne wypłacane przez ZUS, odpowiednio o 1,0% i o 0,2%. Zmniejszyła się natomiast przeciętna liczba rencistów

otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy o 3,5%. W 2012 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (66,9% ogólnej liczby świadczeniobiorców ZUS), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (14,9%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	452,9	452,6	453,4	453,3	453,7	453,3	453,1	452,9
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	99,0	99,0	99,4	99,5	100,2	100,2	99,9	99,9
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	411,3	411,1	412,1	412,2	413,3	413,1	413,1	412,9
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	99,2	99,3	99,6	99,8	100,5	100,5	100,2	100,2

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie pomorskim (dok.)

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. (dok.):								
rolników indywidualnych	41,6	41,5	41,3	41,1	40,4	40,2	40,1	39,9
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	96,8	96,9*	96,9	96,9	97,0	97,0	97,0	97,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1627,35	1646,84	1655,16	1660,58	1704,31	1731,79	1741,20	1746,98
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	106,1	105,5	105,3	105,1	104,7	105,2	105,2	105,2
rolników indywidualnych	972,85	982,42	985,09	986,42	1016,82	1041,29	1049,39	1053,39
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	104,2	103,6	103,4	103,3	104,5	106,0	106,5	106,8

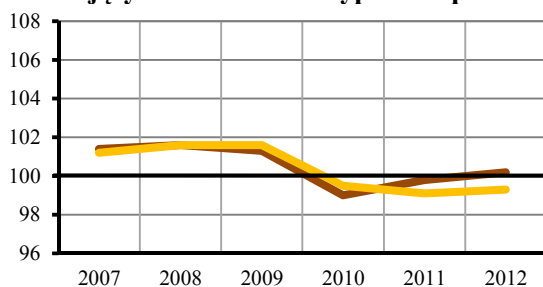
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. W przypadku większości kategorii świadczeniobiorców zanotowano zmniejszenie ich zbiorowości w porównaniu z 2011 r. Emerytury i renty rolnicze w 2012 r. pobierało 39,9 tys.

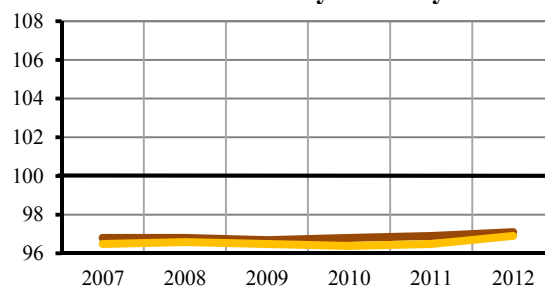
osób (o 3,0% mniej niż przed rokiem i o 17,5% mniej w stosunku do 2006 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek liczby świadczeniobiorców (o 3,6%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy, a także osób pobierających emerytury (spadek o 2,9%). Wzrosła natomiast (o 0,4%) liczba osób korzystających z rent rodzinnych. Podobnie, jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, wśród rolników indywidualnych korzystających ze świadczeń społecznych dominowali emeryci – ich odsetek wyniósł 72,1%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 4,1% ogólnej liczby świadczeniobiorców KRUS.

Wyk. 32. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — woj. pomorskie

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

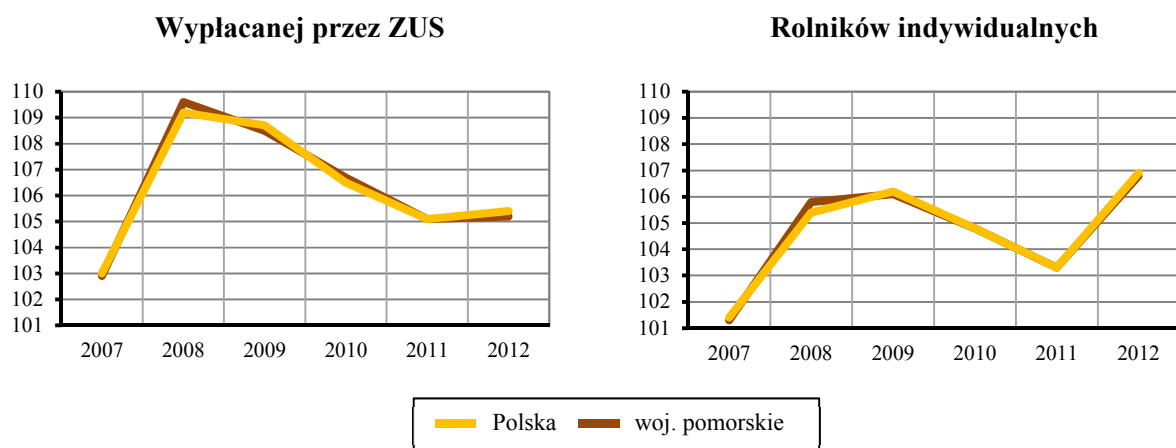
W 2012 r. w województwie pomorskim przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1746,98 zł i była wyższa o 5,2% w porównaniu z poprzednim rokiem (w kraju odpowiednio 1759,85 zł, wzrost o 5,4%). To samo świadczenie pobierane przez

rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1053,39 zł, co oznacza wzrost o 6,8% w ciągu roku (w kraju odpowiednio 1054,61 zł, wzrost o 6,9%).

Tendencję wzrostową przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń, zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju. W szybszym tempie rosła przeciętna miesięczna emerytura i renta wypłacana przez KRUS niż to samo świadczenie z ZUS (w ostatnim roku różnica wyniosła 1,6 p.proc. w województwie i 1,5 p.proc. w kraju). Rozpatrując zaś poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto w ciągu ostatniego roku, zarówno w województwie, jak i w kraju, odnotowano w przypadku renty rodzinnej wypłacanej przez KRUS – odpowiednio o 8,1% i 8,7%.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wyk. 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**
rok poprzedni = 100

W 2012 r. wysokość świadczeń w województwie pomorskim była zbliżona do średniej krajowej. Pod względem wysokości przeciętnej emerytury i renty z ZUS, województwo pomorskie plasowało się na czwartym miejscu w kraju i na siódmym pod względem wysokości przeciętnego świadczenia wypłacanego przez KRUS.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie pomorskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

CENY

W 2012 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,4% wobec 4,1%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym najwięcej – w zakresie transportu, mieszkania, żywności i napojów bezalkoholowych oraz edukacji. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim w 2012 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrosły o 3,4% (w kraju wzrost wyniósł 3,7%). W województwie, podobnie jak w kraju, największy wzrost cen dotyczył towarów i usług związanych z transportem (o 6,2% w województwie), towarów i usług związanych z mieszkaniem (odpowiednio o 5,0%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 4,6%).

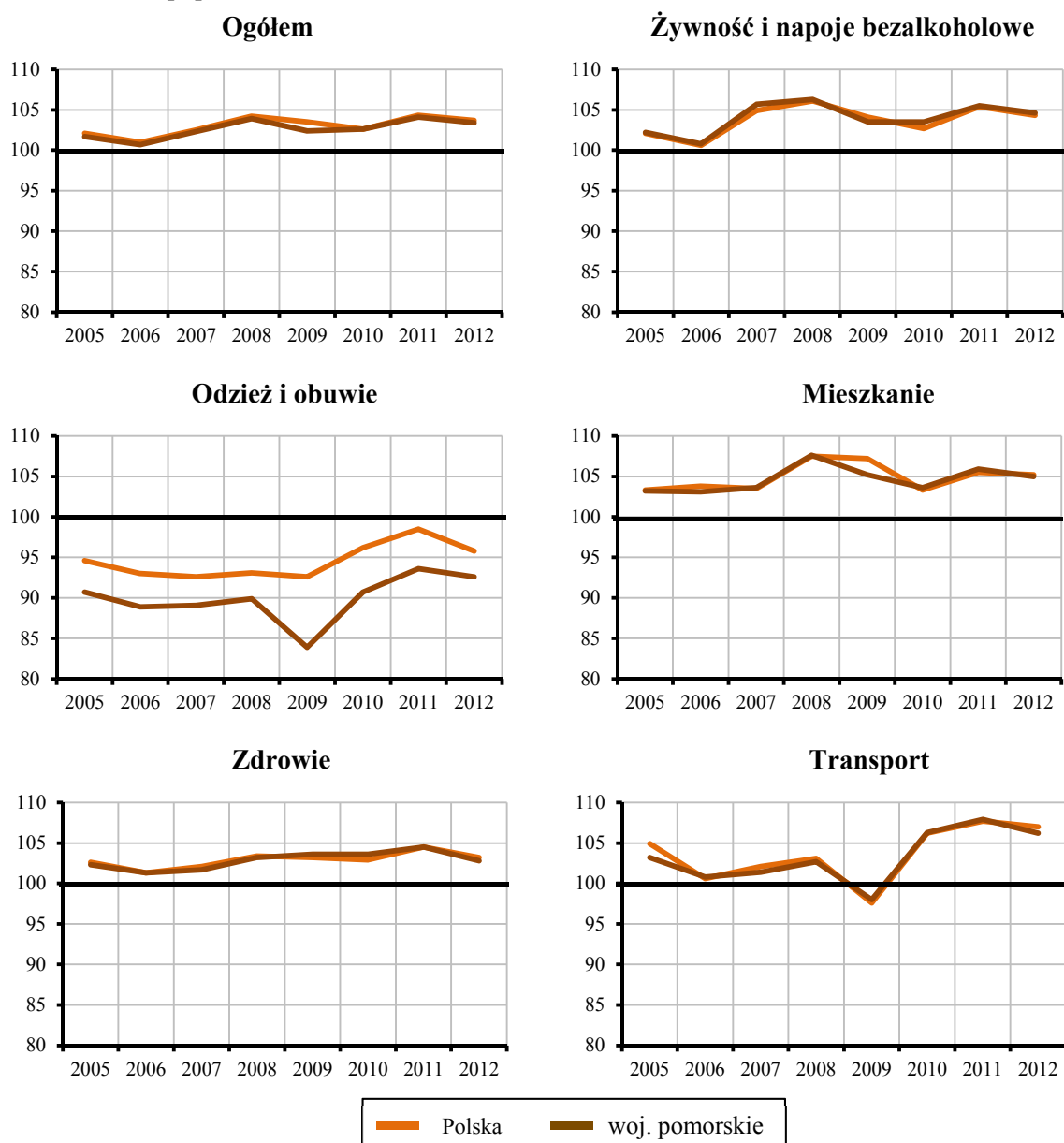
Natomiast mniej niż w poprzednim roku płacono za odzież i obuwie (o 7,4% w województwie).

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,1	104,3	103,7
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	105,4	104,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	103,7	104,1
Odzież i obuwie	94,6	98,5	95,8
Mieszkanie	103,3	105,5	105,2
Zdrowie	102,6	104,5	103,2
Transport	104,9	107,7	107,0
Rekreacja i kultura	100,6	100,5	101,1
Edukacja	103,2	103,4	104,2

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
WOJ. POMORSKIE			
Ogółem	101,7	104,1	103,4
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,2	105,5	104,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,3	103,5	103,1
Odzież i obuwie	90,7	93,6	92,6
Mieszkanie	103,2	105,9	105,0
Zdrowie	102,3	104,5	102,8
Transport	103,2	107,9	106,2
Rekreacja i kultura	99,9	100,2	100,8
Edukacja	104,0	103,4	103,5

Wyk. 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
rok poprzedni = 100

W pierwszych trzech kwartałach 2012 r. wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego utrzymał się na tym samym poziomie i wynosił 3,7, natomiast w IV kwartale obniżył się do 2,6. Wzrost cen odnotowano w większości opisywanych grup towarów i usług konsumpcyjnych, a w ciągu pierwszych trzech kwartałów największy w przypadku towarów i usług związanych z transportem.

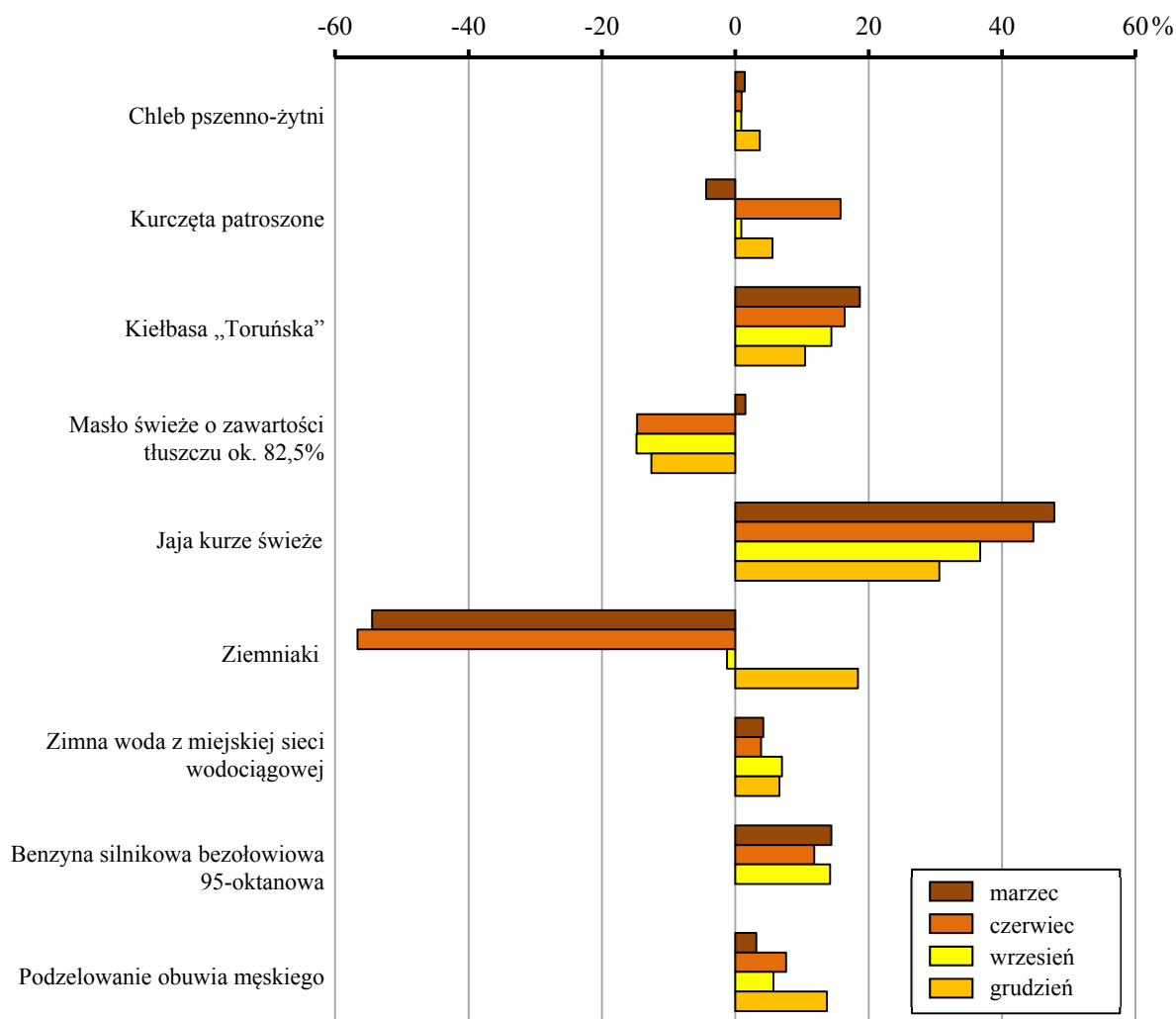
Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim**

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	103,7	104,3	104,1	104,4	103,7	103,7	103,7	102,6
w tym:								
Żywność i napoje bezalkoholowe	105,5	107,5	104,6	104,4	104,4	104,2	105,5	104,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,1	102,8	103,9	103,1	102,8	103,8	102,8	103,2
Odzież i obuwie	91,3	94,5	94,3	94,4	93,8	92,8	92,0	91,8
Mieszkanie	105,1	105,5	106,3	106,5	105,4	105,6	104,9	104,3
Zdrowie	104,2	103,9	104,0	106,0	103,6	103,6	103,5	100,8
Transport	107,3	107,0	107,4	109,9	108,7	107,3	106,0	102,8
Rekreacja i kultura	100,3	100,0	100,4	100,2	100,4	101,0	101,3	100,6
Edukacja	103,1	103,6	103,6	103,5	102,9	102,6	103,5	104,7

W województwie pomorskim w grudniu 2012 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, w grupie badanych artykułów żywnościowych największy wzrost cen dotyczył jaj kurzych świeżych (o 30,6%), cytryn (o 19,7%), ziemniaków (o 18,4%) oraz kielbasy „Toruńskiej” (o 10,5%). Zdecydowanie mniej niż przed rokiem płacono m.in. za mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% (o 13,9%), masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 12,6%) i cebulę (o 11,2%). W grupie usług znacznie wzrosła cena wywozu śmieci za pojemnik (o 16,0%), oraz podzelowanie obuwia męskiego (o 13,8%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Wyk. 35. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie pomorskim w 2012 r.

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Wyszczególnienie	2005	2011	2012	
	w zł			XII 2011 = = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,33	2,25	2,25	100,0
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,07	15,34	15,96	104,0
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,63	7,12	7,18	100,8
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,67	22,95	23,88	104,1
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	.	2,78	2,73	98,2
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	3,10	4,63	4,29	92,7
Cebula – za 1 kg	1,20	1,40	1,48	105,7
Ziemniaki – za 1 kg	0,89	0,74	0,91	123,0

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012	
	w zł			XII 2011 = = 100
POLSKA (dok.)				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	3,95	3,93	99,5
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,73	3,82	102,4
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	458,31	484,87	476,09	98,2
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,77	172,72	180,58	104,6
Ciepła woda – za 1 m ³	14,10	18,61	19,83	106,6
Proszek do prania – za 400 g	.	4,46	4,60	103,1
Wizyta u lekarza specjalisty	51,31	74,13	79,90	107,8
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,94	2,46	2,64	107,3
Bilet do kina	12,72	15,89	16,68	105,0
WOJ. POMORSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,29	2,17	2,25	103,7
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,26	15,99	16,32	102,1
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,38	6,99	7,38	105,6
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	20,58	24,72	27,09	109,6
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,36	2,88	2,48	86,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	3,29	4,84	4,23	87,4
Cebula – za 1 kg	1,30	1,60	1,42	88,8
Ziemniaki – za 1 kg	0,91	0,76	0,90	118,4
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,17	4,00	3,86	96,5
Sok jabłkowy – za 1 l	2,88	3,54	3,69	104,2
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	447,45	453,27	420,05	92,7
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	139,67	167,08	173,31	103,7
Ciepła woda – za 1 m ³	15,18	18,52	19,50	105,3
Proszek do prania – za 400 g	5,50	4,35	4,41	101,4
Wizyta u lekarza specjalisty	52,35	75,00	78,46	104,6
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,91	2,41	2,56	106,2
Bilet do kina	13,50	16,55	17,76	107,3

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Pogoda na przełomie grudnia 2011 r. i stycznia 2012 r. nie była korzystna dla hartowania ozimin i ich przechodzenia w stan zimowego spoczynku. Dodatkowo temperatury powietrza odnotowane w grudniu 2011 r. i pierwszej połowie stycznia 2012 r. spowodowały, że wegetacja ozimin trwała do końca drugiej dekady stycznia. Na początku trzeciej dekady stycznia nastąpiło łagodne obniżenie temperatury i opady śniegu, co spowodowało przejście ozimin w stan spoczynku zimowego. Pod koniec stycznia i w pierwszej dekadzie lutego odnotowano znaczne spadki temperatur dochodzące do minus 25°C i poniżej, które przy niedostatecznej pokrywie śnieżnej lub jej braku spowodowały znaczne straty w zbożach ozimych i rzepaku ozimym. Występujące w tym okresie silnie wysuszające wiatry podczas bardzo mroźnych dni i nocy powodowały wysmalanie roślin. Największe uszkodzenia zbóż ozimych i rzepaku ozimego odnotowano w powiatach: kwidzińskim, tczewskim, gdańskim, starogardzkim, malborskim, sztumskim i człuchowskim. W wielu gospodarstwach leżących w wymienionych powiatach nastąpiło całkowite zniszczenie plantacji, głównie pszenicy ozimej. Pszenżyto, jęczmień i rzepak zostały uszkodzone w mniejszym stopniu niż pszenica, ale w rejonach bezśnieżnych w okresie silnych mrozów również wystąpiły silne uszkodzenia roślin. Plantacje żyta, w porównaniu z innymi uprawami ozimymi, zostały uszkodzone w najmniejszym stopniu. W przypadku pszenicy, pszenżyta, jęczmienia i rzepaku zaistniała konieczność dokonania przesiewów.

Pod koniec marca zaobserwowano ruszenie wegetacji, a na polach rozpoczęły się pierwsze wiosenne prace polowe, siew zbóż jarych, a także przesiewy po zaoranych oziminach. Ciepła i słoneczna pogoda panująca w drugiej połowie kwietnia sprzyjała prowadzonym pracom polowym oraz przyczyniła się do znacznego przyspieszenia tempa wzrostu i rozwoju roślin.

W drugiej i trzeciej dekadzie kwietnia rozpoczęto sadzenie ziemniaków oraz przystąpiono do siewów buraków cukrowych i kukurydzy. Zakończenie tych prac nastąpiło w pierwszej dekadzie maja. W maju wystąpił niedobór opadów deszczu, który przyczynił się do zmniejszenia zapasów wody w glebie. Zboża ozime znajdowały się w tym okresie w fazie kłoszenia, a jare w różnych fazach rozwojowych w zależności od terminu siewu, tj. od krzewienia do strzelania w źdźbło. Stan zasiewów zbóż ozimych i rzepaku ozimego na terenie województwa pomorskiego na koniec maja 2012 r. ocenia się jako gorszy niż w analogicznym okresie 2011 r. Również zboża jare i rzepak jary były w tym okresie w słabszej kondycji.

W czerwcu warunki agrometeorologiczne były bardzo zróżnicowane. Napływ chłodnego powietrza w pierwszej dekadzie miesiąca przyczynił się do przejściowego zwolnienia tempa wzrostu i rozwoju upraw. W drugiej i trzeciej dekadzie czerwca nastąpiło podwyższenie temperatury, co sprzyjało rozwojowi i dojrzewaniu upraw oraz prowadzeniu pielęgnacyjnych prac polowych. Występujące w trzeciej dekadzie miesiąca częste opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia ornej warstwy gleby.

Ciepła i słoneczna pogoda panująca w pierwszej połowie lipca sprzyjała dojrzewaniu rzepaku oraz zbóż jarych i ozimych. W drugiej połowie lipca rozpoczęto zbiór jęczmienia ozimego i rzepaku ozimego. W tym okresie odnotowano też lokalnie występujące gwałtowne opady deszczu, często o charakterze burzowym, gradobicia oraz trąby powietrzne powodujące zniszczenie i uszkodzenie roślin.

W sierpniu panowała zmienna pogoda. Druga dekada miesiąca należała w województwie pomorskim do jednych z cieplejszych w kraju. W drugiej połowie sierpnia rozpoczęto siewy jęczmienia ozimego i rzepaku ozimego.

Ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki dla prowadzenia zbiorów upraw. Żniwa oraz siewy rzepaku zakończono w pierwszej dekadzie września. We wrześniu kontynuowano rozpoczęte w sierpniu wykopki ziemniaków, a w trzeciej dekadzie miesiąca przystąpiono do zbiorów buraków cukrowych. Do końca września w całości został zasiany jęczmień ozimy, a siewy pozostałych zbóż ozimych zostały zakończone w październiku. Korzystne warunki pogodowe panujące w pierwszej i drugiej dekadzie października sprzyjały zbiorom upraw okopowych i pastewnych. Znaczne ochłodzenie połączone z opadami deszczu ze śniegiem i śniegu, które wystąpiło w trzeciej dekadzie października, przejściowo zahamowało wegetację pozostających na polach upraw. Ciepły i pogodny listopad przyczynił się do ożywienia wegetacji i dalszego wzrostu ozimin. Pod koniec listopada zboża ozime były prawidłowo rozkrzewione, a rzepak ozimy posiadał dobrze rozwinięty system korzeniowy i rozetę liściową składającą się z 8-10 liści. Należy stwierdzić, że oziminy dobrze przygotowały się do zimowego spoczynku.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	31,5	32,9	34,6
rzepak i rzepik	26,3	22,4	26,4
ziemniaki	176	230	242
buraki cukrowe	416	574	547
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	34,5	37,3	38,4
trzoda chlewna	113,9 ^a	87,5 ^a	77,0 ^a
owce	2,0	1,6	1,8
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	845,1	825,9	753,6

^a Stan w końcu lipca.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA (dok.)			
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,69	81,99	89,34
ziarno żyta za 1 dt	27,64	74,24	74,23
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,05	49,57	44,97
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,05	5,58	6,40
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,82	4,52	5,40
mleko krowie za 1 l	0,93	1,21	1,20
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	45,49	95,51	94,65
ziarno żyta za 1 dt	34,67	78,79	80,85
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	52,87	111,47	60,79
prosię na chów za 1 szt.	131,00	121,13	173,57
WOJ. POMORSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożo- wymi	32,6	35,5	37,2
rzepak i rzepik	25,5	23,1	29,2
ziemniaki	183	248	255
buraki cukrowe	415	542	514
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	24,3	26,1	26,5
trzoda chlewna	134,8 ^a	107,0 ^a	99,3 ^a
owce	1,3	2,0	2,3
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	784,2	719,2	569,2
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,62	82,73	91,37
ziarno żyta za 1 dt	28,92	75,76	74,10
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	31,59	41,82	44,98
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	3,97	5,56	6,74
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,81	4,13	5,22
mleko krowie za 1 l	0,91	1,22	1,20
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	49,97	92,08	98,55
ziarno żyta za 1 dt	41,41	89,24	97,94
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	56,75	110,09	69,36
prosię na chów za 1 szt.	124,40	110,58	146,47

^a Stan w końcu lipca.

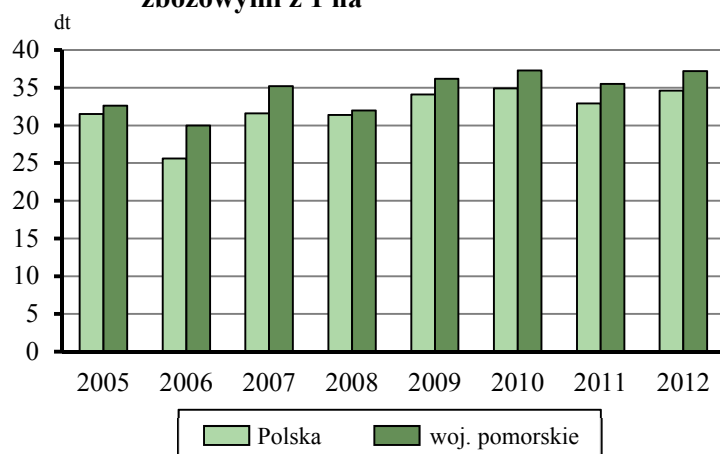
▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2012 r. w województwie pomorskim zarówno powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, jak i ich produkcja była większa w porównaniu z 2011 r. Plony i zbiory rzepaku i rzepiku były wyższe w skali roku, pomimo zmniejszenia powierzchni uprawy. Zwiększył się areal uprawy ziemniaków, co przy nieco wyższym plonowaniu spowodowało zwiększenie zbiorów ziemniaków w stosunku do 2011 r.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2012 r. wyniosła 401,5 tys. ha i była o 0,4% większa niż w roku poprzednim oraz zbliżona do powierzchni odnotowanej w 2005 r. W 2012 r. plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi osiągnęły poziom 37,2 dt z 1 ha i zwiększyły się o 4,8% w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim, a w porównaniu z 2005 r. były wyższe o 14,1%. W odniesieniu do średnich plonów w kraju były one wyższe zarówno w 2012 r., jak i 2005 r. odpowiednio o 7,5% i o 18,1%. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie oszacowano na 1493,2 tys. t, czyli o 5,4% więcej niż przed rokiem i o 14,1% więcej niż w 2005 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2012 r. wyniosła 54,6 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 8,0%, a w stosunku do 2005 r. wzrosła o 25,5%. W omawianym roku plony tej uprawy wyniosły 29,2 dt z 1 ha i w porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zwiększyły się o 26,4%, a w odniesieniu do 2005 r. o 14,5%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku oszacowano na 159,5 tys. t i były wyższe o 16,2% od uzyskanych w 2011 r. oraz

Wyk. 36. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

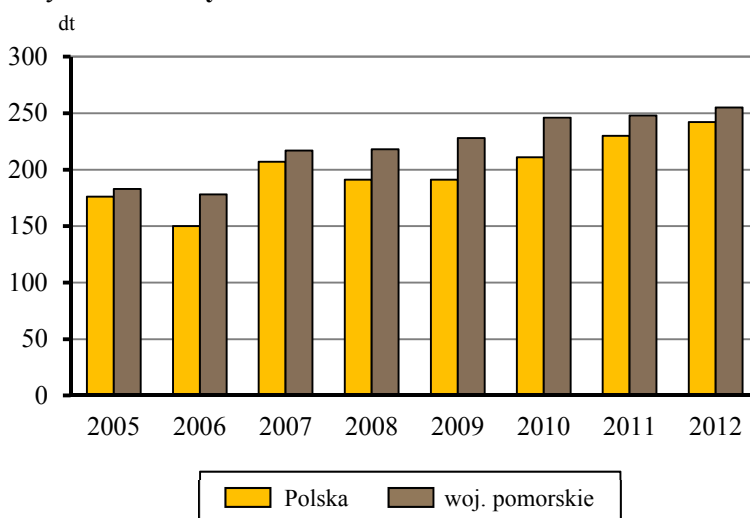

wyższe o 45,0% od notowanych w 2005 r.

W 2012 r. powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 23,4 tys. ha i była większa o 1,0% niż w 2011 r., natomiast w porównaniu z 2005 r. zmniejszyła się o 20,9%. W omawianym roku z 1 ha zebrano 255 dt ziemniaków, czyli odpowiednio o 2,8% i o 39,3% więcej niż w 2011 r. i w 2005 r. W odnie-

sieniu do średnich plonów ziemniaków w kraju uzyskane plony w województwie pomorskim były wyższe o 5,4%. Produkcja ziemniaków w województwie pomorskim w 2012 r., przy zwiększonej powierzchni uprawy, wyniosła 598,8 tys. t i przekroczyła o 4,0% zbiory z 2011 r. oraz o 10,4% z 2005 r.

Wyk. 37. Plony ziemniaków z 1 ha

▪ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

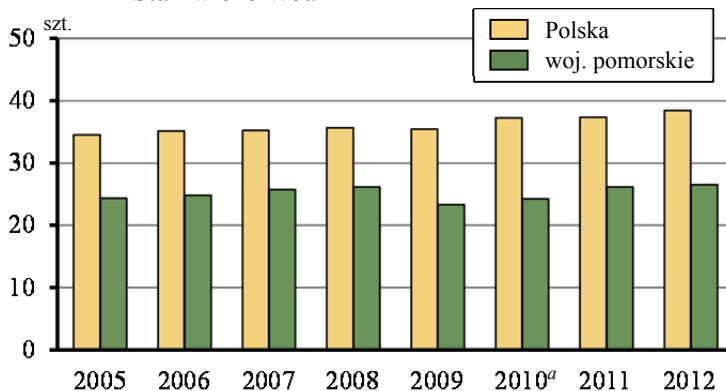
W województwie pomorskim w 2012 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost pogłowia bydła i owiec oraz spadek pogłowia trzody chlewnej, koni i drobiu.

W czerwcu 2012 r. pogłowie bydła w województwie liczyło 198,5 tys. szt., co stanowiło 3,4% ogółu pogłowia bydła w kraju (8 miejsce w kraju). W stosunku do 2011 r. liczebność stada bydła zwiększyła się o 2,0% (w Polsce wzrost o 0,3%), natomiast w odniesieniu do 2005 r. odnotowano wzrost o 4,9% (w kraju – o 5,4%).

*Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.*

Wyk. 38. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

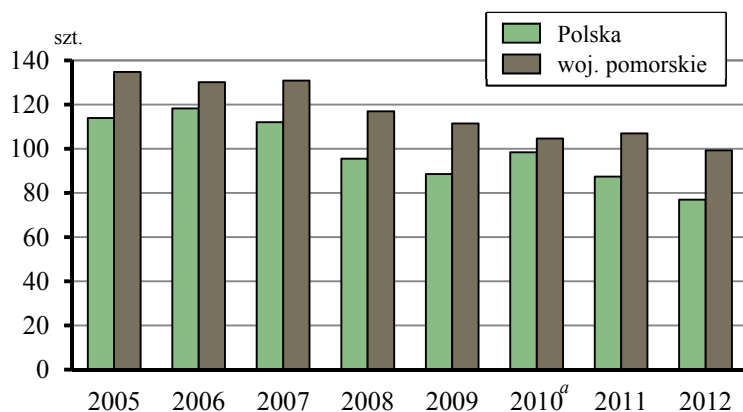
Stan w czerwcu

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

W 2012 r. w pogłowie bydła ogółem 40,2% stanowiły krowy, wśród których udział krów mlecznych wyniósł 88,5% (dla Polski odpowiednio 44,6% i 94,7%). Duży udział krów mlecznych w stadzie bydła świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

Wyk. 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w końcu lipca

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

(w Polsce zanotowano spadek o 14,3%), a w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. spadek pogłowia był wyraźnie większy i wyniósł 29,0% (w kraju – 36,1%).

W czerwcu 2012 r. stado owiec liczyło 17,2 tys. szt., co stanowiło 6,4% ogółu pogłowia w kraju (5 lokata w kraju). W porównaniu z poprzednim rokiem jego stan zwiększył się o 16,1% (w Polsce odnotowano wzrost o 6,3%), a w odniesieniu do 2005 r. pogłowiu owiec w województwie zwiększyło się o 68,0% (w kraju zmniejszyło się o 15,6%).

W czerwcu 2012 r. stado drobiu w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie 4530,2 tys. szt. i stanowiło 3,5% ogółu pogłowia drobiu w Polsce (11 miejsce w kraju). W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność w województwie zmniejszyła się o 19,7% (w kraju – o 9,0%), a w stosunku do stanu notowanego w 2005 r. zarówno w województwie pomorskim, jak i w Polsce pogłowiu drobiu było mniejsze odpowiednio o 34,0% i o 14,5%.

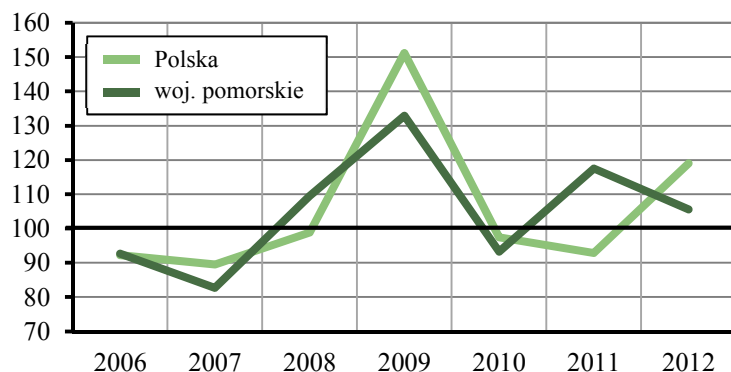
■ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie pomorskim w 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim obserwowano wzrost wielkości skupu ziarna żyta, mleka oraz ziemniaków. Natomiast mniejszy niż przed rokiem był skup ziarna pszenicy i żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej.

W 2012 r. skupiono 845,7 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 7,7% skupu ogółem w kraju. W odniesieniu do roku poprzedniego skup omawianych ziaren zbóż był wyższy o 5,6% (w kraju – odpowiednio wzrost o 19,0%). W 2012 r. w województwie pomorskim skupiono 550,5 tys. t pszenicy, tj. o 3,7% mniej niż w poprzednim roku. Skup żyta wyniósł 115,4 tys. t i zwiększył się o 73,2% w odniesieniu do 2011 r.

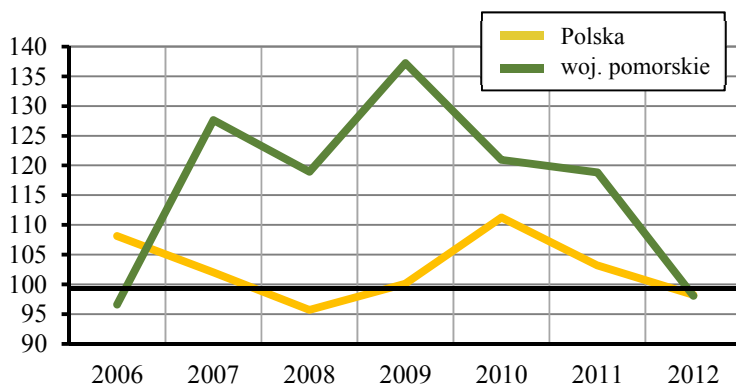
W końcu lipca 2012 r. pogłowiu trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 744,9 tys. szt. (co stanowiło 6,4% ogółu pogłowia trzody chlewnej w kraju, osiągając tym samym 5 lokatę w kraju), w tym 76,9 tys. szt., tj. 10,3% stanowiły lochy. W odniesieniu do stanu w końcu lipca 2011 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 6,7%

Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**
rok poprzedni = 100

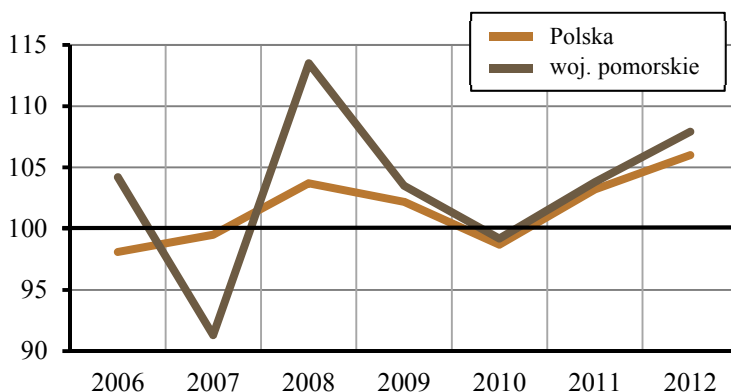
z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej (wbc), co stanowiło 6,6% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do 2011 r. skup żywca rzeźnego w wadze poubojowej ciepłej był niższy o 1,8% (w kraju odpowiednio o 17,7%).

Wyk. 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)**
rok poprzedni = 100

W 2012 r. skupiono 176,1 tys. t żywca wieprzowego, o 7,4% mniej niż w roku poprzednim. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 19,8 tys. t i był o 23,4% mniejszy niż przed rokiem,

Wyk. 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**
rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w 2012 r. ukształtował się na poziomie 223,8 tys. t, co stanowiło 14,8% skupu ziemniaków ogółem w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wielkości skupu ziemniaków o 31,4% (w kraju odnotowano odpowiednio wzrost o 18,4%).

W omawianym roku skupiono 210,0 tys. t żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie

Od 2011 r. dane dotyczące skupu żywca rzeźnego są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę wskaźnika do przeliczeń bydła w wadze żywej.

W ciągu ostatniego roku skupiono 285,0 tys. t żywca rzeźnego w wadze żywej (co stanowiło 6,3% skupu żywca rzeźnego ogółem w kraju), tj. o 1,9% mniej niż w 2011 r.

a żywca drobiowego skupiono 89,0 tys. t, czyli o 19,5% więcej niż w 2011 r.

W 2012 r. skup mleka krowiego wyniósł 260,7 mln litrów (co stanowiło 2,7% wielkości skupu mleka ogółem w kraju), tj. o 7,9% więcej niż przed rokiem (w skali kraju zanotowano wzrost o 6,0%).

Tendencja wzrostowa skupu mleka utrzymuje się w województwie od 2010 r.

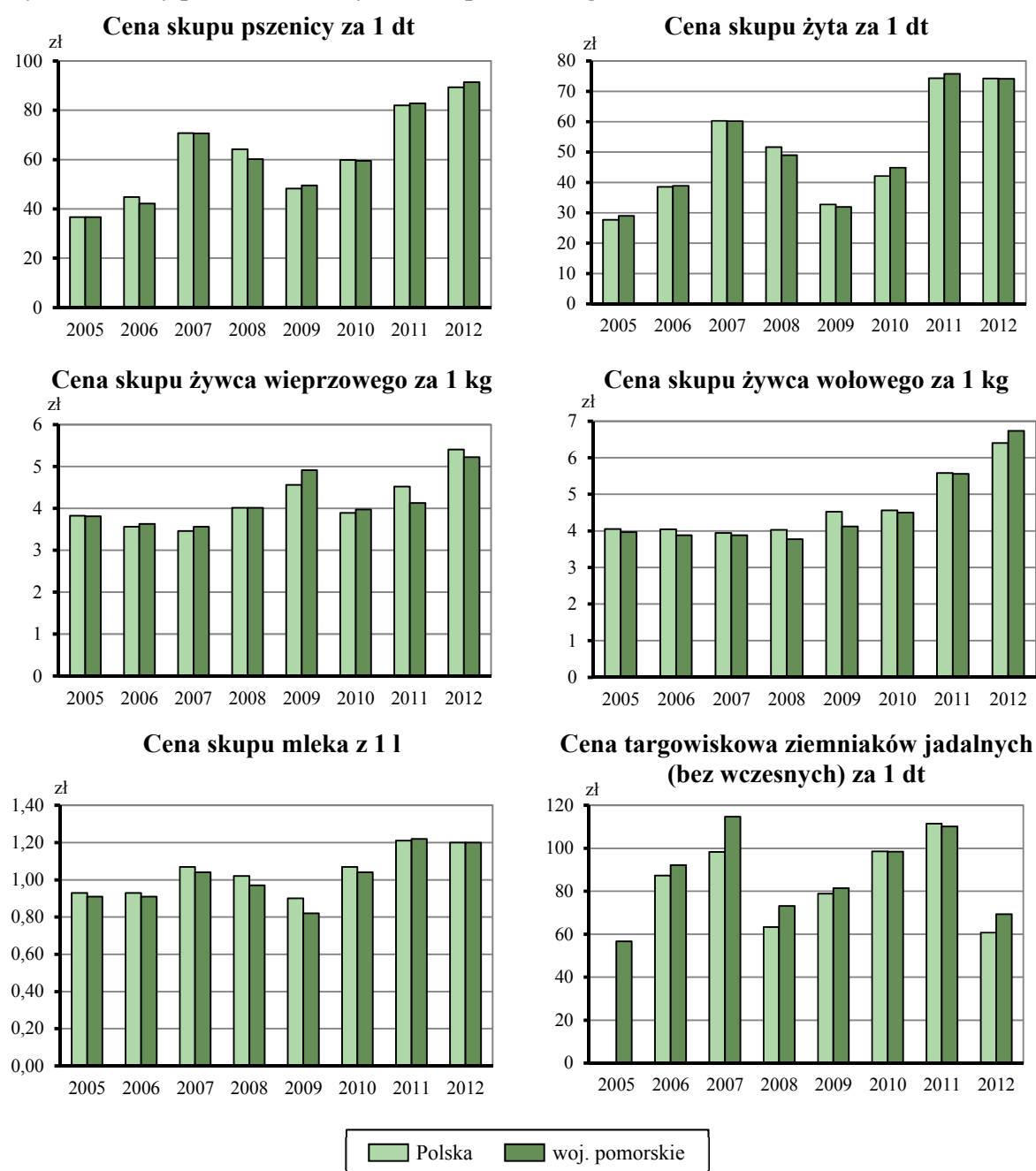
■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2012 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych zarówno w skupie, jak i na targowiskach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie pomorskim w 2012 r. wyniosła 91,37 zł za 1 dt (w kraju – 89,34 zł) i była wyższa o 10,4% od zanotowanej przed rokiem. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 98,55 zł (w kraju – 94,65 zł), tj. o 7,0% więcej niż w 2011 r.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wyk. 43. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 74,10 zł za 1 dt (w kraju – 74,23 zł), o 2,2% niższym w odniesieniu do zanotowanego w 2011 r. W obrocie targowiskowym cena żyta wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 9,7%, osiągając poziom 97,94 zł (w Polsce – 80,85 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

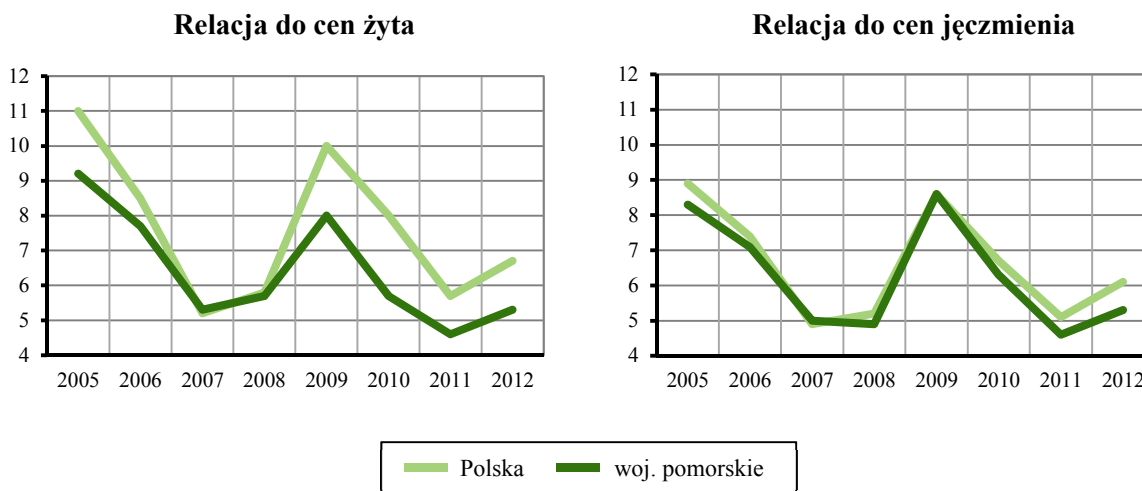
W 2012 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 44,98 zł za 1 dt (w kraju – 44,97 zł), o 7,6% więcej niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków (bez wczesnych) ukształtowała się na poziomie 69,36 zł za 1 dt (w Polsce – 60,79 zł), o 37,0% niższym w stosunku do zanotowanego w 2011 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,74 zł za 1 kg (w kraju – 6,40 zł), co oznacza wzrost o 21,2% w stosunku do 2011 r.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 5,22 zł za 1 kg (w kraju – 5,40 zł), tj. wyższą o 26,4% od notowanej w 2011 r.

W 2012 r., w odniesieniu do roku poprzedniego znacznie polepszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i ukształtowała się na poziomie 5,3 (wobec 4,6 w 2011 r.). Natomiast w kraju relacja ta wyniosła 6,7 wobec 5,7 w 2011 r. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia w analizowanym okresie również uległa zwiększeniu i wyniosła 5,3 w 2012 r. wobec 4,6 w 2011 r. (w kraju odpowiednio – 6,1 i 5,1).

Wyk. 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

W 2012 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 4,03 zł za 1 kg (w kraju – 4,18 zł) i była wyższa o 2,3% od zanotowanej w poprzednim roku.

Zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju, za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,20 zł, co w przypadku województwa pomorskiego oznacza spadek o 1,6% w porównaniu z 2011 r.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie pomorskim w 2011 r. w odniesieniu do poprzedniego roku nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji zwierzęcej. W produkcji końcowej odnotowano wzrost zarówno produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej, natomiast w produkcji towarowej wzrostowi produkcji zwierzęcej towarzyszył spadek produkcji roślinnej.

W 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost produkcji globalnej o 0,7%, o czym zadecydowała o 18,1% wyższa niż rok wcześniej produkcja zwierzęca (w tym czasie produkcja roślinna zmniejszyła się o 5,2%). W analizowanym roku udział województwa pomorskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 4,3% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 4,2%, a zwierzęcej – 4,5%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcą rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W 2011 r. 57,2% wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie pomorskim stanowiła produkcja zwierzęca. Wartość produkcji końcowej w 2011 r. w porównaniu z poprzednim rokiem była o 4,8% wyższa (na co złożył się wzrost produkcji zwierzęcej o 7,7% i wzrost produkcji roślinnej o 1,3%).

W analizowanym roku w towarowej produkcji rolniczej nastąpił

wzrost produkcji ogółem (o 6,5%), przy czym wartość produkcji roślinnej zmniejszyła się (o 1,9%), a wartość produkcji zwierzęcej wzrosła (o 13,5%).

W 2011 r. udział województwa w produkcji końcowej oraz towarowej ogółem w kraju ukształtował się na zbliżonym poziomie i wyniósł odpowiednio 4,5% i 4,7%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Rolnictwo w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co roku (również w wersji książkowej),
- „Wynikowy szacunek produkcji ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
- „Pogłowia zwierząt gospodarskich w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co pół roku,
- „Pogłowia trzody chlewniej w województwie pomorskim według stanu w dniu 31 marca” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

PRZEMYSŁ

W 2012 r. w województwie pomorskim w skali roku utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu, jednak był on wolniejszy od notowanego w 2011 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wydajności pracy¹ w przemyśle, któremu towarzyszył jednoczesny spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2012 r. w województwie pomorskim osiągnęła (w cenach bieżących) wartość 79686,4 mln zł (piąte miejsce w kraju) i była wyższa (w cenach stałych) zarówno w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim, jak i w 2005 r. – odpowiednio o 5,2% (trzecie miejsce wśród województw) i o 69,1%. W skali kraju w omawianym czasie produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) zwiększyła się odpowiednio o 1,0% i o 45,7%.

W 2012 r. wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w wojewódz-

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

twie w skali roku utrzymywał się na zbliżonym poziomie w I kwartale i w całym roku (wzrost odpowiednio o 5,3% i o 5,2%), natomiast w I półroczu i w okresie trzech kwartałów był bardziej dynamiczny (wzrost odpowiednio o 9,1% i o 6,0%).

Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	651874,8	1094654,5	1138861,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	83,8	84,1
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2384,2	2494,5	2470,5
WOJ. POMORSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	38602,1	72045,8	79686,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	90,3	91,0	91,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	134,5	131,9	128,3

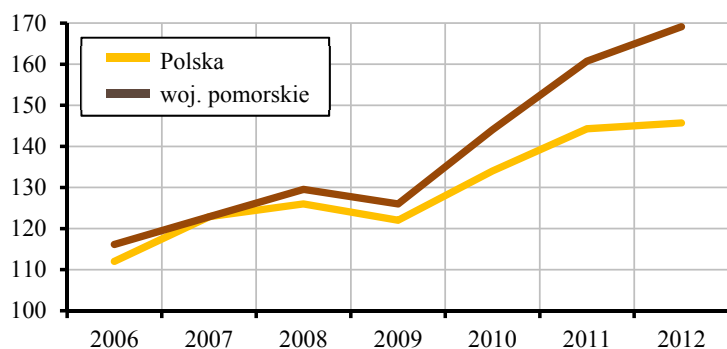
¹ Mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Tabl. 17. Przemysł (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
M. GDAŃSK			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	•	41079,9	45788,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	•	88,7	88,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	•	34,4	31,4

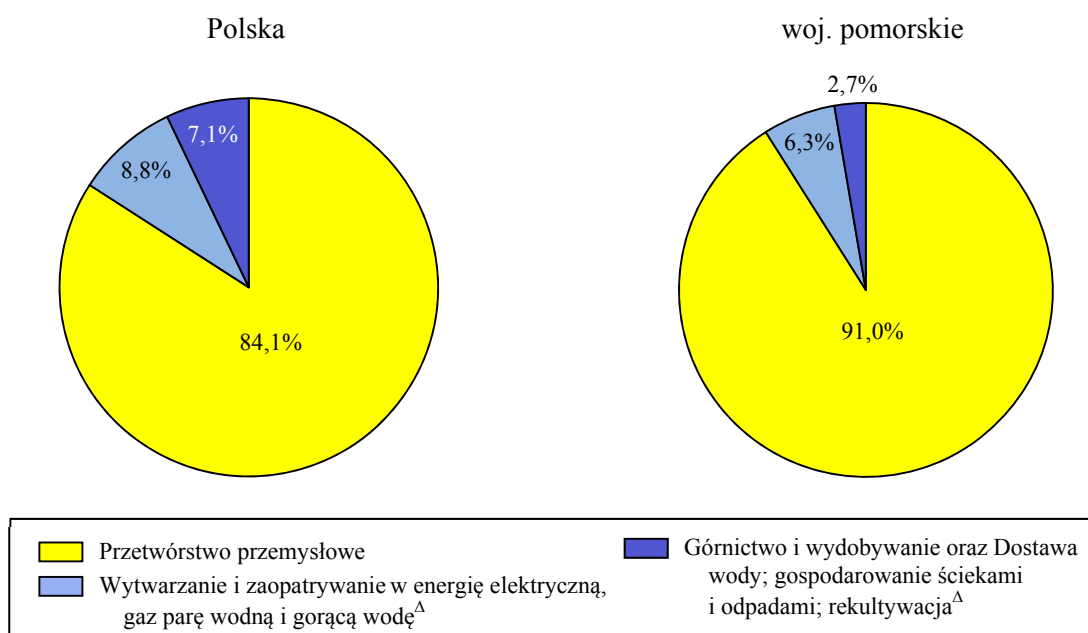
Wyk. 45. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2005 = 100

Znaczącą wartość w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (w cenach bieżących) w 2012 r. w województwie pomorskim stanowiła produkcja w sekcjach:

- przetwórstwo przemysłowe – 72526,6 mln zł,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 5039,6 mln zł.

Wyk. 46. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2012 r.**
(ceny bieżące)

W 2012 r. w województwie pomorskim produkcja sprzedana (w cenach stałych) w przetwórstwie przemysłowym zwiększyła się o 4,9%, przy jednoczesnym 91,0% udziale tej sekcji w wartości produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (w cenach bieżących), w kraju udział przetwórstwa przemysłowego wyniósł odpowiednio 84,1%. Wzrost produkcji sprzedanej odnotowano także w sekcjach wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – odpowiednio o 8,6% i 7,9%.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana (w cenach stałych) m.in. w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 48,8%), w produkcji: maszyn i urządzeń (o 35,2%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 28,7%), artykułów spożywczych (o 14,8%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 12,9%). W analizowanym okresie spadek produkcji wystąpił m.in. w produkcji: mebli (o 10,0%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 7,5%) oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 5,4%).

*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim** (ceny stałe)

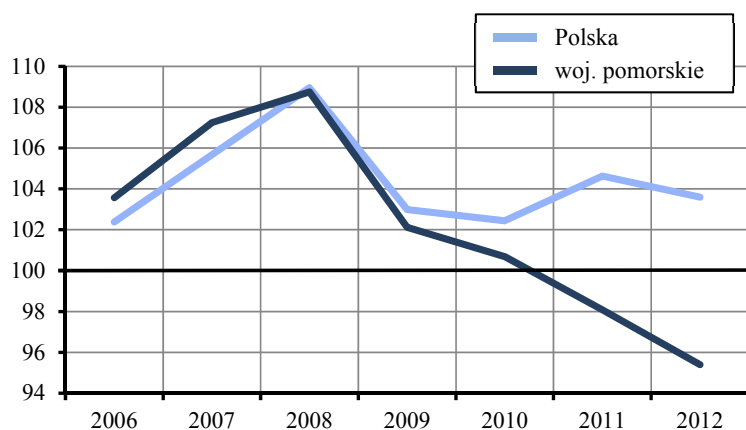
Sekcje i działy	2011				2012			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	114,4	112,3	111,8	111,6	105,3	109,1	106,0	105,2
Przetwórstwo przemysłowe	116,6	114,0	113,1	112,8	105,0	109,0	105,9	104,9
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	101,5	103,8	102,0	102,4	116,9	114,8	114,8	114,8
Produkcja wyrobów tekstylnych	119,2	102,2	98,4	97,1	95,9	115,4	114,4	106,2
Produkcja odzieży	68,6	80,4	88,0	93,1	104,1	87,9	98,2	107,8
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	76,5	74,8	72,5	69,6	104,3	102,0	105,2	103,8
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	103,3	101,5	100,9	101,6	104,4	102,5	104,0	102,7
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	66,3	60,3	53,2	54,9	119,4	136,9	152,6	148,8
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	125,1	113,7	108,2	109,5	123,1	130,3	129,0	128,7
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	110,7	106,3	107,7	109,5	119,2	118,1	117,6	112,9
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	115,0	102,1	96,0	96,8	108,9	102,2	98,9	94,6
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	137,0	74,8	137,4	129,1	113,5	108,1	104,1	110,5

Tabl. 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim (dok.)

Sekcje i działy	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.):								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	147,4	139,6	145,5	133,0	106,1	106,1	99,1	98,2
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	84,8	85,3	71,8	85,9	148,2	146,4	141,7	135,2
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	98,8	121,3	140,0	142,0	102,2	108,1	100,5	92,5
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	131,6	110,9	115,3	141,8	69,4	116,9	107,5	98,6
Produkcja mebli	114,5	104,3	102,3	100,9	90,2	93,0	89,0	90,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	101,5	98,5	99,5	100,0	102,6	106,9	105,6	108,6
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	94,9	98,7	97,7	100,5	112,0	110,9	110,0	107,9
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	24,4	27,4	24,8	24,9	96,4	85,8	101,7	99,3
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	141,3	146,5	145,0	150,4	100,4	99,8	101,3	100,6
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	113,3	122,3	128,7	133,5	141,6	142,2	129,4	124,4

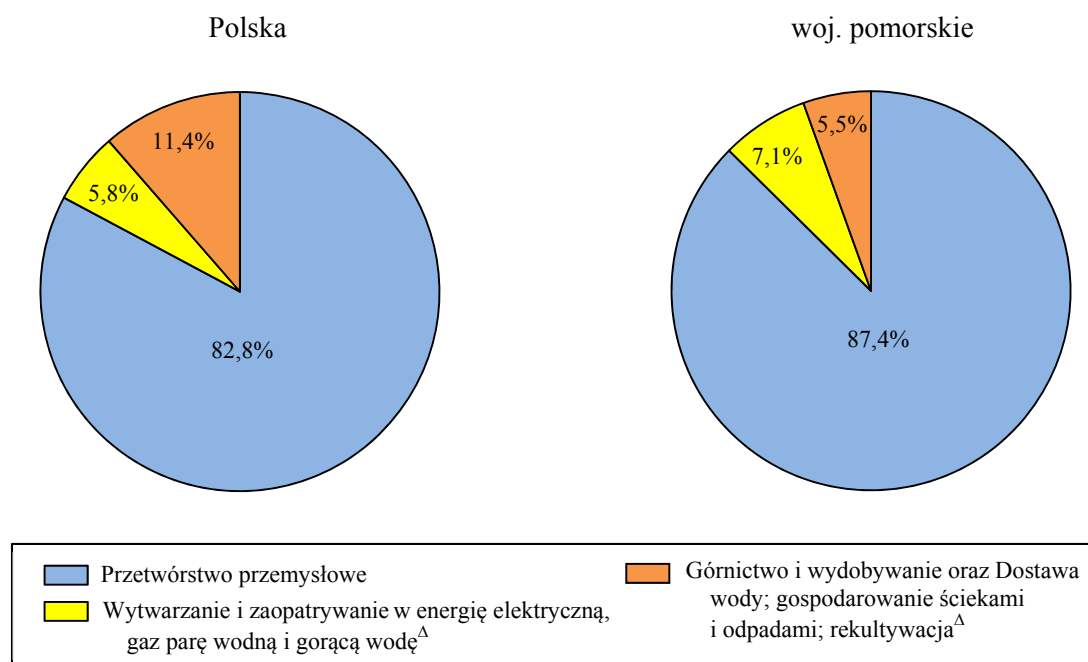
Zwiększeniu produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do 2005 r., towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (odpowiednio o 2,7% i o 4,6%). W kraju natomiast w odniesieniu do roku poprzedniego zanotowano spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (o 1,0%), a w porównaniu z 2005 r. – wzrost (o 3,6%).

Wyk. 47. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle przeciętne 2005 = 100

W 2012 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie 128,3 tys. osób i w stosunku do roku poprzedniego spadek dotyczył sekcji: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 23,8%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 0,8%). Natomiast m.in. w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja przeciętne zatrudnienie wzrosło o 2,0%.

Wyk. 48. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2012 r.

W województwie pomorskim wydajność pracy w przemyśle w 2012 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej w cenach stałych na 1 zatrudnionego wzrosła o 8,2% w stosunku do roku poprzedniego. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 2,0%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

BUDOWNICTWO

W 2012 r. w województwie pomorskim zanotowano spadek produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Niższa niż przed rokiem była również wartość produkcji budowlano-montażowej. Równocześnie w omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy¹ w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia w budownictwie.

W 2012 r. w województwie pomorskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 9724,2 mln zł (szóste miejsce w kraju) i zmniejszyła się o 0,6% w porównaniu z rokiem poprzednim (w skali kraju nastąpił wzrost odpowiednio o 0,5%).

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

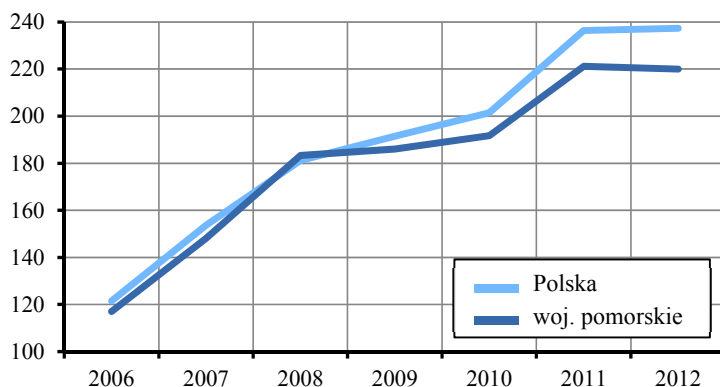
- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 19. **Budownictwo**

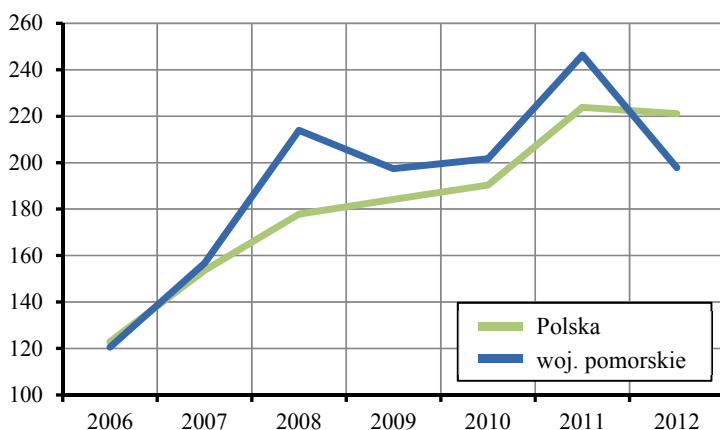
Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	79669,3	188127,5	189076,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	54,5	51,6	50,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	344,5	476,5	486,3
WOJ. POMORSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	4421,0	9781,4	9724,2
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	49,9	55,6	44,9
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	17,8	31,7	30,5
M. GDAŃSK			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	.	3005,6	3094,2
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	.	56,1	49,9
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	.	8,9	9,0

¹ Mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Wyk. 49. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2005 = 100

Wyk. 50. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

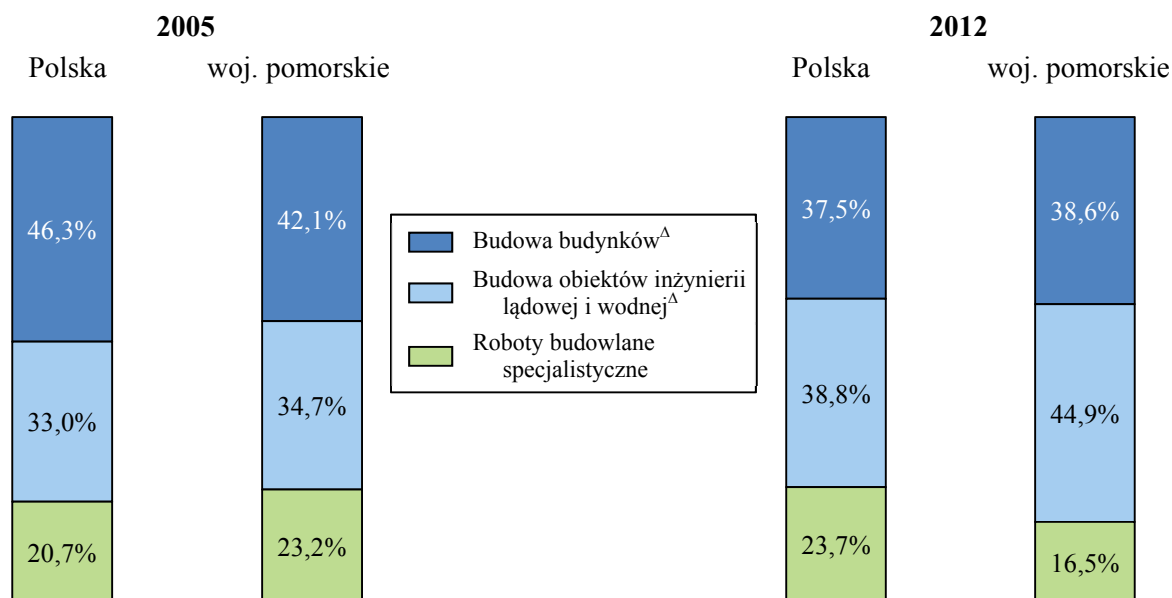
W województwie pomorskim produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 4365,6 mln zł (44,9% wartości produkcji sprzedanej budownictwa ogółem) i zmniejszyła się o 19,7% w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim. W kraju spadek produkcji budowlano-montażowej wyniósł 1,1%.

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie pomorskim** (ceny bieżące)

Działy	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	129,1	126,0	124,8	122,1	103,2	101,7	83,1	80,3
Budowa budynków [^]	103,8	106,6	111,0	107,8	124,1	144,5	93,4	87,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej [^]	161,3	160,5	152,7	143,9	89,2	76,5	78,7	87,6
Roboty budowlane specjalistyczne	138,5	111,1	108,5	114,5	92,1	80,6	74,5	56,2

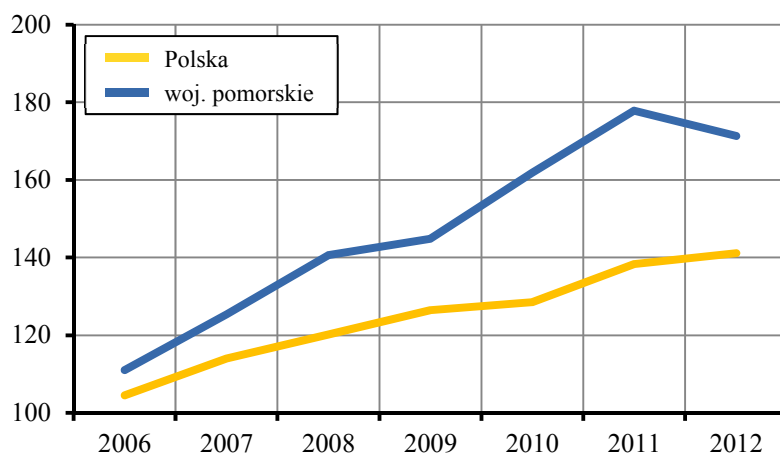
W produkcji budowlano-montażowej ogółem najwyższy udział miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (44,9% wartości produkcji budowlano-montażowej w 2012 r.), a ich produkcja była o 12,4% niższa niż rok wcześniej. W przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków (udział 38,6%) produkcja zmniejszyła się o 12,1%, a w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (udział 16,5%) – odpowiednio o 43,8%.

Wyk. 51. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007**
(ceny bieżące)

W 2012 r. spadkowi produkcji sprzedanej budownictwa w województwie pomorskim towarzyszyło zmniejszenie w skali roku przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 3,7% wobec wzrostu o 2,1% w skali kraju).

Wyk. 52. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**
przeciętne 2005 = 100

W województwie pomorskim wydajność pracy w budownictwie w 2012 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego wzrosła o 3,2% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2012 r. w województwie pomorskim wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, przy czym przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania zmniejszyła się. W stosunku do 2011 r. zmniejszyła się również liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto oraz liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.

W 2012 r. w województwie pomorskim oddano do użytkowania 14194 mieszkania, co stanowiło 9,3% ogólnej ich liczby w kraju. W porównaniu z 2011 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania zwiększyła się o 19,4% (w kraju wzrost o 16,8%) i o 44,2% w odniesieniu do 2005 r. (w kraju wzrost o 34,0%).

Informacje o mieszkańach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

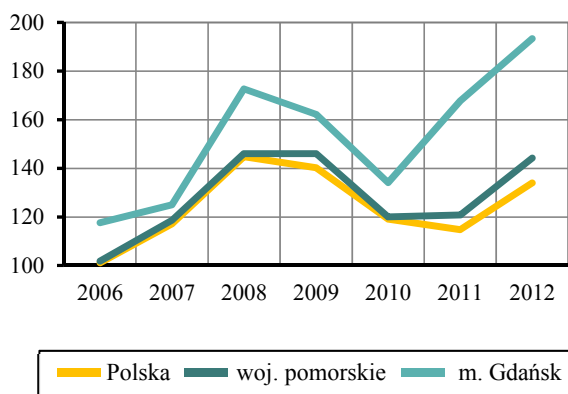
Tabl. 21. Budownictwo mieszkaniowe

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,0	3,4	4,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,3	107,1*	102,4
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	3,3	4,8	4,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,8	4,2	3,7
WOJ. POMORSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	4,5	5,2 ^a	6,2
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	96,9	95,4	90,3
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	4,8	5,7 ^a	5,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,2	5,1 ^a	4,9
M. GDAŃSK			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,7	9,6 ^a	11,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	76,3	70,9	65,5
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	9,4	7,0	9,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	20,3	10,0 ^a	8,4

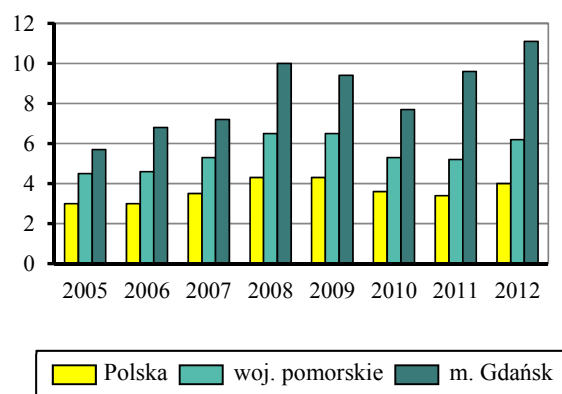
^a Patrz uwaga na str. 23.

Wyk. 53. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2005 = 100

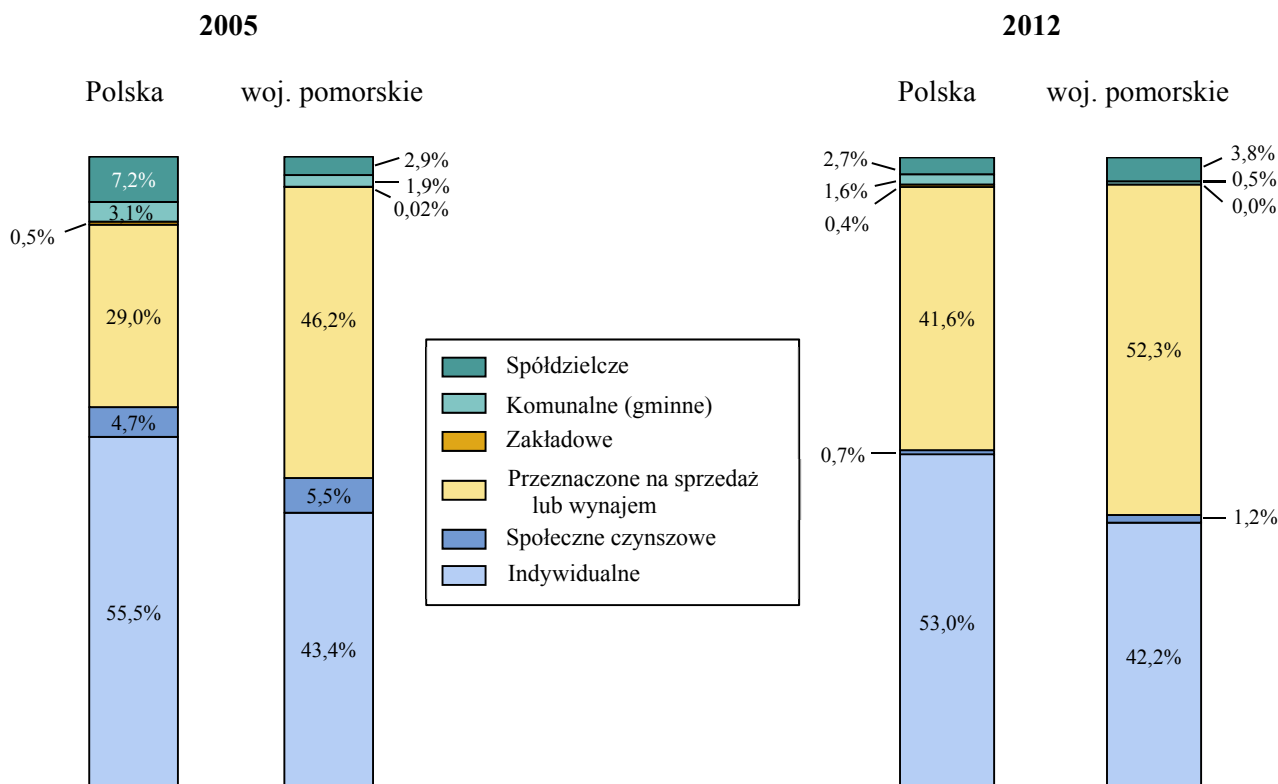

Wyk. 54. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

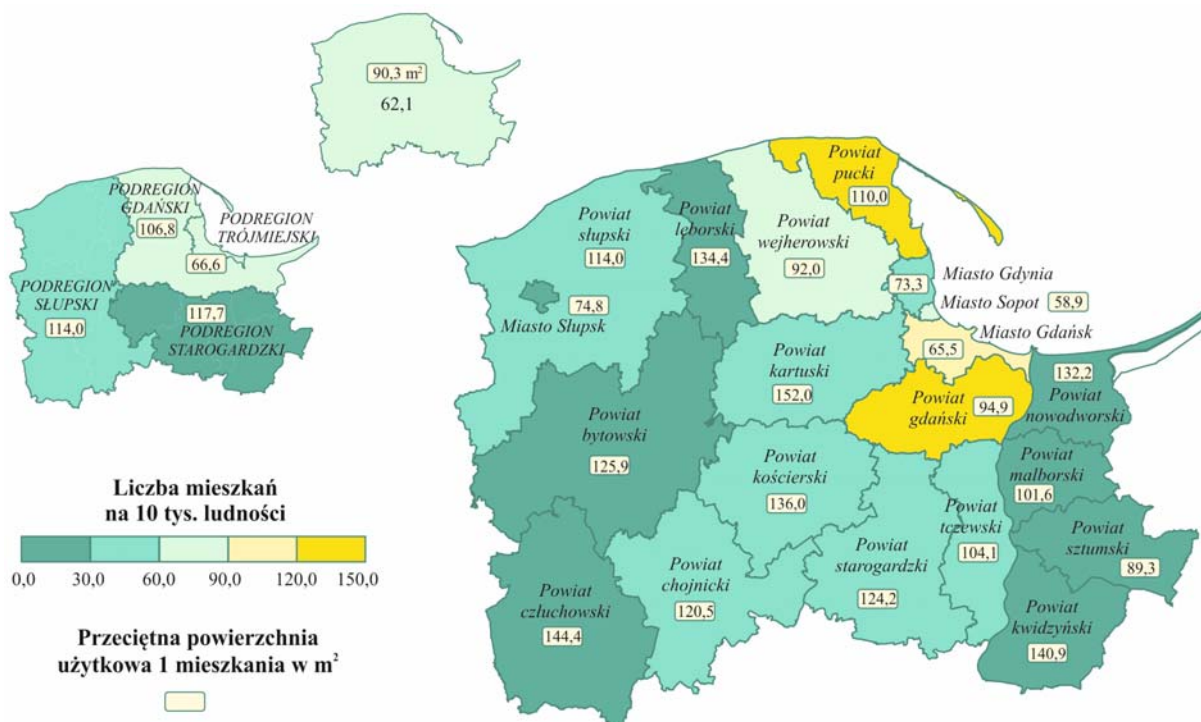

W skali roku w województwie pomorskim największy wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania (o 100,4%) zanotowano w budownictwie spółdzielczym, którego udział w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania w województwie wyniósł 3,8%. Nadal, podobnie jak w kraju, największy udział miało budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (odpowiednio 52,3% i 46,2%).

Wyk. 55. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wyk. 56. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2012 r.

Tabl. 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim

Formy budownictwa	2011				2012			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	11887*	100,0	100,6*	95,4*	14194	100,0	119,4	90,3
Spółdzielcze	269	2,3	50,1	48,7	539	3,8	200,4	55,8
Komunalne (gminne)	99	0,8	21,7	39,6	64	0,5	64,6	43,4
Zakładowe	2	0,0	2,9	128,5	2	0,0	100,0	187,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6390*	53,8*	107,9*	64,7*	7424	52,3	116,2	60,7
Spółeczne czynszowe	161	1,3	78,5	51,0	178	1,2	110,6	50,0
Indywidualne	4966*	41,8*	107,3*	140,0*	5987	42,2	120,6	131,8

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

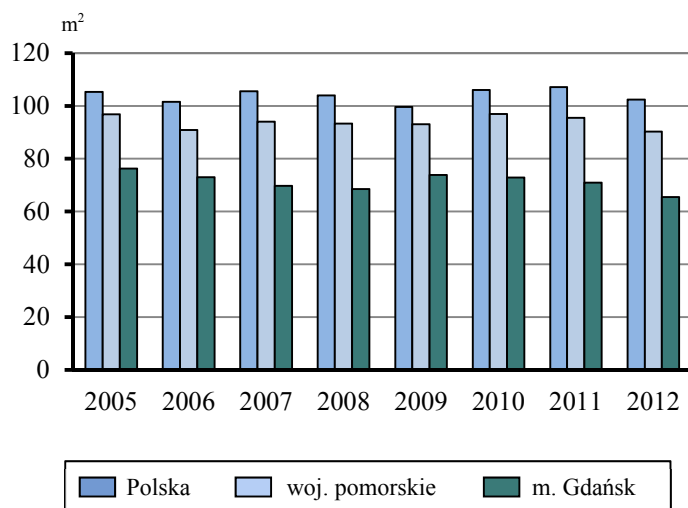
W 2012 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie pomorskim była najmniejsza w kraju i wyniosła 90,3 m² wobec – 102,4 m² w kraju. Zarówno w stosunku do roku

poprzedniego, jak i w porównaniu z 2005 r. odnotowano zmniejszenie przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania odpowiednio o 5,1 m² (w kraju spadek o 4,7 m²) i o 6,6 m² (w kraju spadek o 2,9 m²).

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wyniosła 131,8 m², a najmniejszą powierzchnią użytkową charakteryzowały się mieszkania komunalne (43,4 m²).

W województwie pomorskim w 2012 r. największe mieszkania budowano w powiatach: kartuskim

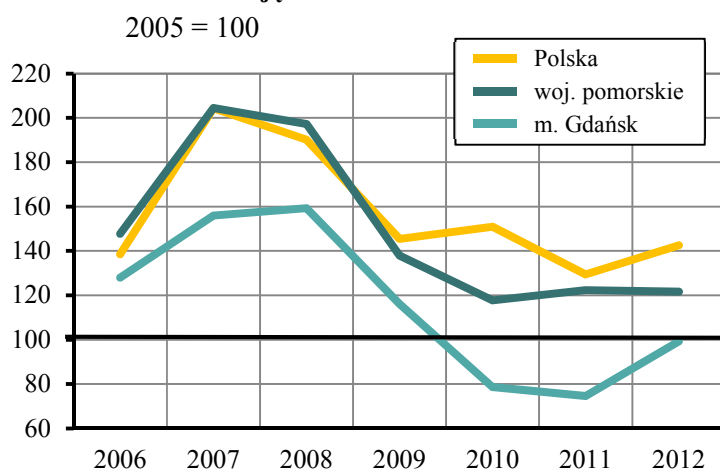
Wyk. 57. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

(przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania – 152,0 m²) i człuchowskim (144,4 m²), a najmniejsze – m.in. w Sopocie (58,9 m²), Gdańsku (65,5 m²) oraz Gdyni (73,3 m²).

W 2012 r. wydano pozwolenia na budowę 12974 mieszkań, tj. o 0,5% mniej niż rok wcześniej i o 21,7% więcej niż w 2005 r. (w skali kraju odpowiednio spadek o 10,3% i wzrost o 42,5%).

Wyk. 58. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**

W województwie pomorskim najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań wydano deweloperom (60,7% ogólnej liczby wydanych pozwoleń) oraz inwestorom indywidualnym (37,0%). Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia uzyskana przez deweloperów zwiększyła się w skali roku o 2,1%. Wzrost liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia zanotowano również w budownictwie

komunalnym (o 87,2%), natomiast w pozostałych formach budownictwa zanotowano spadek.

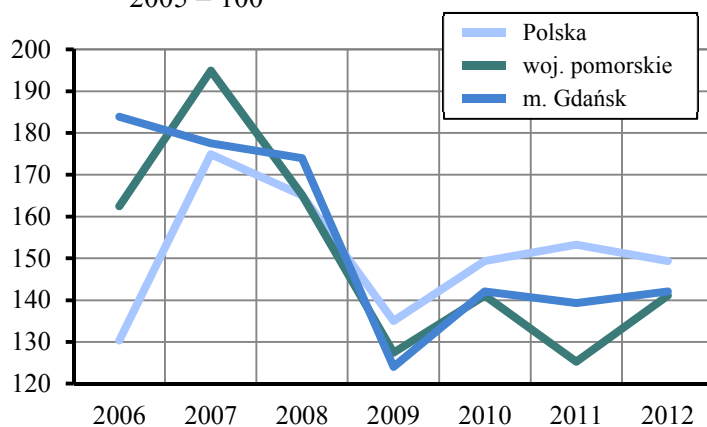
Tabl. 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie pomorskim

Formy budownictwa	2011			2012		
	w liczbach biewzględn- nych	w odset- kach	2010 = = 100	w liczbach biewzględn- nych	w odset- kach	2011 = = 100
O g ó l e m	13040	100,0	103,9	12974	100,0	99,5
Spółdzielcze	198	1,5	80,8	69	0,6	34,8
Komunalne (gminne)	117	0,9	139,3	219	1,7	187,2
Zakładowe	-	x	x	1	0,0	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7720	59,2	123,5	7880	60,7	102,1
Społeczne czynszowe	-	x	x	-	x	x
Indywidualne	5005	38,4	87,5	4805	37,0	96,0

Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia zanotowano w ośmiu powiatach województwa pomorskiego, przy czym najwyższy wzrost zanotowano w Słupsku (o 87,3%), powiecie nowodworskim (o 81,5%) oraz Sopocie (o 62,6%), natomiast wyraźny spadek zaobserwowano w powiecie tczewskim (o 53,2%) i kwidzińskim (o 47,2%).

W 2012 r. liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto wyniosła 11249, o 3,1% mniej niż w 2011 r. (w skali kraju spadek wyniósł 12,6%) i o 21,4% więcej w porównaniu z 2005 r. (w kraju wzrost o 34,0%).

Wyk. 59. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2005 = 100

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (5404 mieszkania, o 11,2% mniej niż w 2011 r.) oraz w budownictwie indywidualnym (5224 mieszkania, odpowiednio o 5,0% więcej).

W województwie pomorskim w odniesieniu do 2011 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w dziewięciu powiatach – najwyższy w powiecie nowodworskim (o 102,9%) oraz w powiecie malborskim (o 95,6%). Natomiast spadek zanotowano m.in. w Słupsku (o 64,1%) i w powiecie lęborskim (o 39,0%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Infrastruktura komunalna i mieszkaniowa w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2012 r. w województwie pomorskim, w odniesieniu do roku poprzedniego, zanotowano wzrost zarówno sprzedaży detalicznej, jak i hurtowej.

Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących), zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe z województwa pomorskiego w 2012 r., zwiększyła się o 5,7% w odniesieniu do poprzedniego roku (w kraju odnotowano wzrost o 5,6%).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

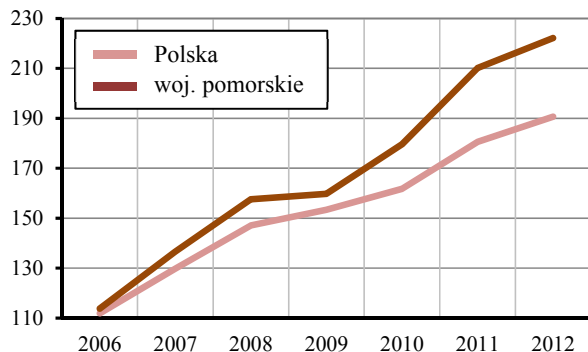
Wyszczególnienie	2006	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	111,9	111,6	105,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,9	101,9	103,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	120,1	109,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,4	102,8	104,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	119,0	130,3	113,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,8	117,8	106,9
Włókno, odzież, obuwie	118,3	112,5	104,4
Meble, RTV, AGD	120,9	106,7	117,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	105,6	107,0	87,6
Pozostałe	105,5	116,7	101,3
WOJ. POMORSKIE			
O g ó ł e m	113,8	117,0	105,7
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	110,6	104,3	119,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	135,6	127,3	119,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	105,5	103,7	86,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	132,3	204,4	92,1

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2006	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
WOJ. POMORSKIE (dok.)			
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	159,6	119,0	110,9
Włókno, odzież, obuwie	108,5	121,3	114,5
Meble, RTV, AGD	111,2	92,3	101,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	93,7	146,9	107,4
Pozostałe	106,5	120,1	97,5

^a Patrz notka *a* na str. 77.

Wyk. 60. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

W województwie pomorskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2012 r. notowano spadek dynamiki sprzedaży detalicznej towarów ogółem w skali roku. Wzrost sprzedaży detalicznej w odniesieniu do 2011 r. obserwowano w przedsiębiorstwach zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 19,7%), pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 19,2%), włókna, odzieży, obuwia (o 14,5%) oraz farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu

ortopedycznego (o 10,9%). Poziomu sprzedaży z 2011 r. nie uzyskano w grupach: żywność, napoje i wyroby tytoniowe (spadek o 13,4%), pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 7,9%) oraz w grupie pozostałe (o 2,5%).

W 2012 r. w sprzedaży detalicznej ogółem największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (24,5%), sprzedażą włókna, odzieży i obuwia (17,3%) oraz żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (15,3%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie pomorskim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	116,7	117,5	115,7	117,0	116,9	112,0	109,4	105,7
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	118,5	116,7	113,4	104,3	122,9	117,1	115,0	119,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	127,8	127,3	126,2	127,3	131,6	125,7	123,3	119,7

^a Patrz notka *a* do tabl. 24 na str. 77.

Tabl. 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie pomorskim (dok.)

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,1	102,8	102,3	103,7	99,1	95,0	91,1	86,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	192,8	172,8	190,3	204,4	106,3	104,6	95,6	92,1
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	124,2	119,8	119,0	119,0	124,3	120,0	113,8	110,9
Włókno, odzież, obuwie	115,6	118,0	116,0	121,3	125,3	121,4	121,4	114,5
Meble, RTV, AGD	99,5	98,3	93,6	92,3	104,7	100,7	100,9	101,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	118,6	137,8	140,0	146,9	107,2	114,5	113,8	107,4
Pozostałe	121,7	121,6	118,5	120,1	117,2	105,7	102,0	97,5

^a Patrz notka *a* do tabl. 24 na str. 77.

W 2012 r. w województwie pomorskim **sprzedaż hurtowa** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych przekroczyła o 6,1% poziom zanotowany przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost wyniósł 4,8% (w kraju zanotowano wzrost odpowiednio o 3,0% i o 6,4%). W skali roku największy wzrost odnotowano w sprzedaży hurtowej płodów rolnych i żywych zwierząt (o 190,4%), wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia (o 42,1%), a także wyrobów tytoniowych (o 23,9%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

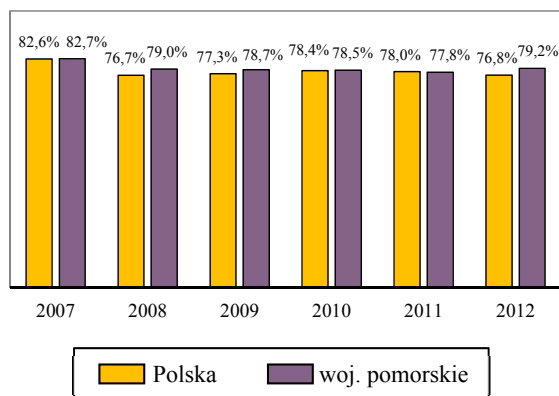
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2012 r. badane przedsiębiorstwa niefinansowe województwa pomorskiego uzyskały lepsze wyniki finansowe w porównaniu z 2011 r. Korzystniejsze były podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano poprawę wskaźnika poziomu kosztów, wzrósł zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto, jak i netto. Na tym samym poziomie jak w 2011 r. utrzymał się wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Zwiększył się udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych.

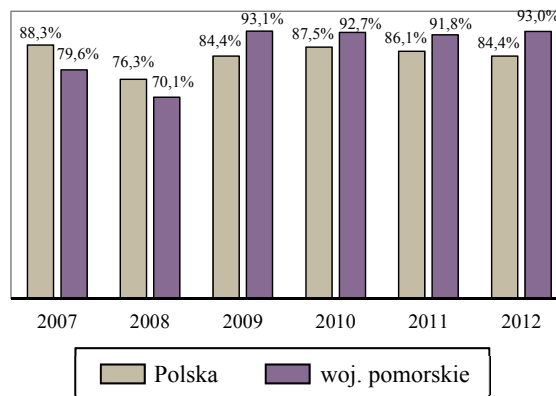
Wyniki finansowe uzyskane w 2012 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie pomorskim były lepsze zarówno w porównaniu z 2011 r., jak i z 2007 r. Wynik na operacjach finansowych był korzystniejszy niż rok wcześniej, ale gorszy niż w 2007 r. W kraju wyniki finansowe uzyskane w 2012 r. były słabsze od zanotowanych w 2011 r. i 2007 r. (z wyjątkiem wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, który w 2012 r. był niższy niż w 2011 r., ale wyższy niż w 2007 r.).

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Wyk. 61. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 62. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2012 r. zysk netto wykazało 79,2% badanych przedsiębiorstw (co uplasowało województwo pomorskie na trzeciej pozycji w kraju) wobec 77,8% w 2011 r., a ich udział w przychodach ogółem zwiększył się z 91,8% w 2011 r. do 93,0% w 2012 r.

Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 156064,2 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były o 9,6% wyższe,

a dynamika wzrostu przychodów z całokształtu działalności w województwie była najwyższa w kraju. Natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 149490,1 mln zł i zwiększyły się o 9,4%.

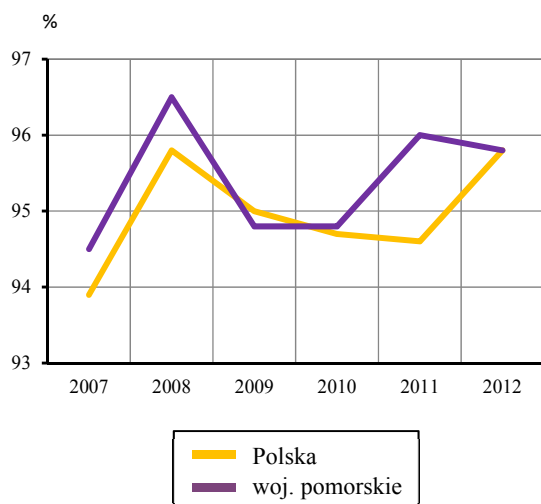
Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na poprawę wskaźnika poziomu kosztów w skali roku – o 0,2 p.proc. do 95,8% (w kraju wskaźnik ten pogorszył się). W omawianym okresie poprawił się również wynik na działalności gospodarczej oraz wynik finansowy brutto i netto.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2012 r. w województwie pomorskim osiągnęły wartość 151592,8 mln zł (wzrost o 9,3% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 144689,3 mln zł (wzrost odpowiednio o 9,3%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 6903,5 mln zł i był o 8,6% wyższy niż przed rokiem. Poprawie uległ także wynik na pozostałej działalności operacyjnej – wzrost z 238,3 mln zł w 2011 r. do 247,9 mln zł w 2012 r. Natomiast wynik na operacjach finansowych wyniósł minus 577,2 mln zł wobec minus 845,9 mln zł w 2011 r. W rezultacie wynik finansowy na działalności gospodarczej był o 14,4% wyższy od zanotowanego w roku poprzednim i wyniósł 6574,2 mln zł. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 6577,1 mln zł, tj. o 14,5% większą niż w 2011 r., a po odliczeniu podatku dochodowego, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 5374,2 mln zł, co oznacza wzrost o 13,1% w stosunku do uzyskanego przed rokiem (uplasowało to województwo pomorskie na drugiej pozycji w kraju).

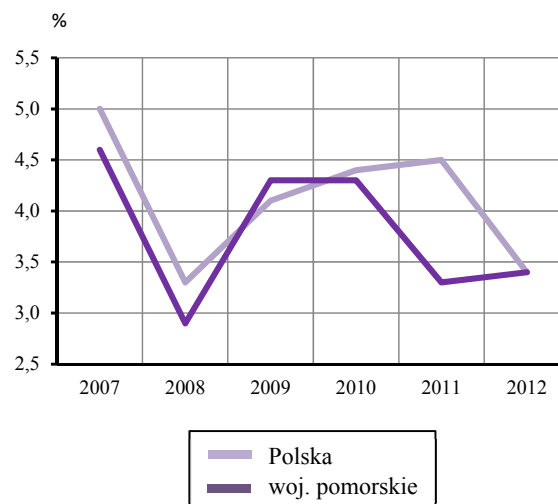
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 63. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W 2012 r. wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów utrzymał się na tym samym poziomie co w 2011 r. i w 2007 r. i wyniósł 4,6%. W okresie ostatnich sześciu lat wyższe jego wartości notowano tylko w 2009 i 2010 r. W 2012 r. wzrosły wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto i wyniosły odpowiednio 4,2% i 3,4% wobec 4,0% i 3,3% w 2011 r. Poprawiły się również wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio z 30,0% do 36,4% oraz z 93,6% do 102,6%). Pod względem wielkości wskaźnika płynności finansowej I stopnia województwo pomorskie znalazło się na czwartej pozycji w kraju.

W kraju odnotowano pogorszenie podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych badanych przedsiębiorstw zarówno w odniesieniu do 2011 r., jak i do 2007 r. (za wyjątkiem wskaźnika

płynności finansowej I stopnia, który w 2012 r. wzrósł o 0,4 p.proc. w stosunku do 2007 r., jednak w porównaniu z 2011 r. zmniejszył się o 4,0 p.proc.).

Tabl. 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych

Wyszczególnienie	2007	2011	2012
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	94,6	95,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,6	5,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,1	5,4	4,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,5	3,4
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	33,7	38,1	34,1
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	98,9	102,7	97,4
WOJ. POMORSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,5	96,0	95,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,6	4,6	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,5	4,0	4,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,6	3,3	3,4
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	29,9	30,0	36,4
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	96,5	93,6	102,6

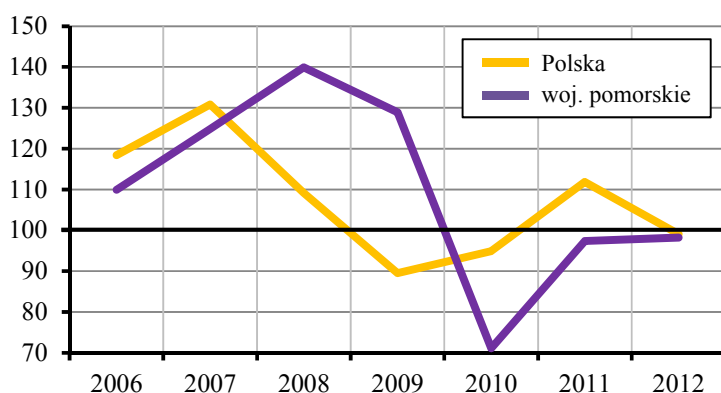
Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

NAKLADY INWESTYCYJNE

Rok 2012 był trzecim z kolei, w którym odnotowano spadek nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego, przy czym jego skala była nieznacznie mniejsza niż w poprzednim roku. W porównaniu z 2011 r. niższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, czemu towarzyszył spadek liczby nowych inwestycji.

Wyk. 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)
rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2012 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego, wyniosły 5043,0 mln zł (5,1% wartości krajowej) i były niższe o 1,8% od poniesionych rok wcześniej. W kraju w 2012 r. wartość na-

kładów inwestycyjnych w odniesieniu do zrealizowanych w 2011 r. zmniejszyła się o 0,1 %.

*Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.*

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
O g ó l e m w mln zł	62160,6	99853,7	99719,0
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	36,3	39,1	40,6
Zakupy	63,0	59,5	58,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	52,4	47,1	47,4
środków transportu	10,6	12,4	11,1

Tabl. 27. Nakłady inwestycyjne (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
WOJ. POMORSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	2998,1	5134,0	5043,0
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,8	44,2	52,1
Zakupy	57,0	54,6	47,0
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	49,6	37,2	36,7
środków transportu	7,4	17,4	10,3

W omawianym roku w województwie pomorskim z wartości nakładów inwestycyjnych ogółem na budynki i budowle wydatkowano 2625,8 mln zł (o 15,8% więcej niż rok wcześniej), na zakup maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi – 1849,5 mln zł (spadek odpowiednio o 3,3%), a na zakup środków

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

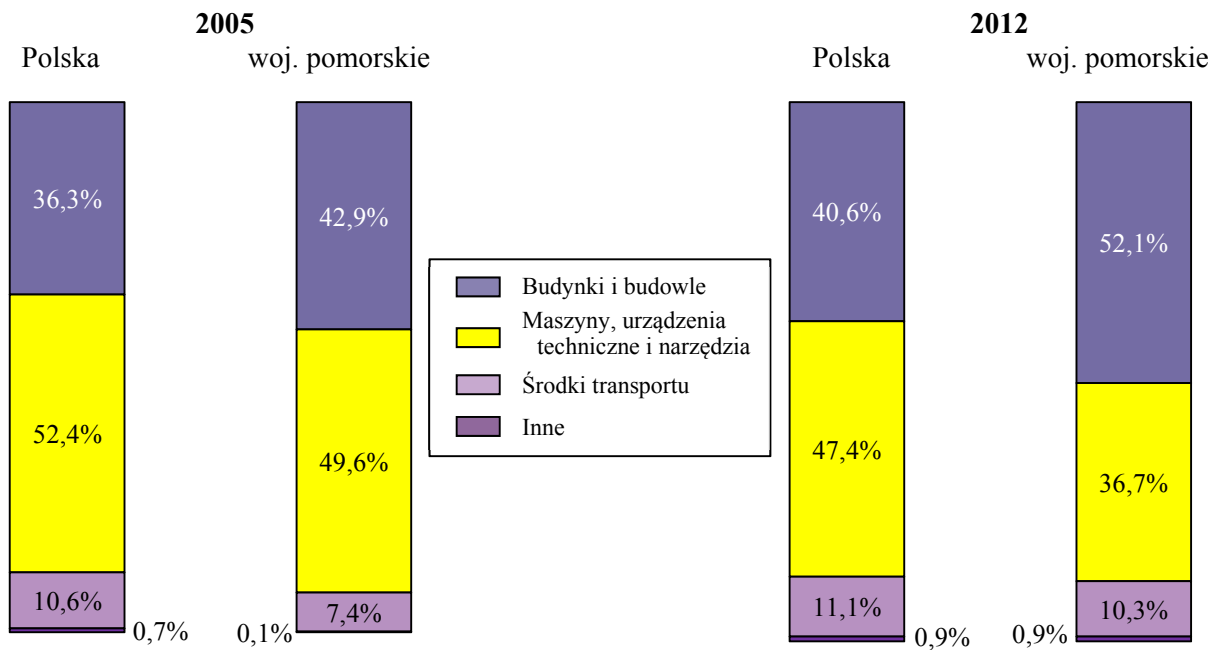
transportu – 522,2 mln zł (o 41,4% mniej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 2371,7 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 15,4%, a udział tych zakupów w nakładach inwestycyjnych ogółem zmniejszył się w skali roku o 7,6 p.proc.

Spadek nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2011 r. odnotowano m.in. w sekcjach: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 58,7%), transport i gospodarka magazynowa (o 32,8%), zakwaterowanie i gastronomia (o 29,5%) oraz budownictwo (o 26,1%).

Natomiast wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano m.in. w sekcjach: informacja i komunikacja (o 20,6%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 19,9%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,9%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 1,0%).

W 2012 r. inwestorzy rozpoczęli realizację 8095 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 2497,8 mln zł (w roku poprzednim odpowiednio 10855 inwestycji i 2791,5 mln zł). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji zmniejszyła się o 1,9%, a ich wartość kosztorysowa o 14,5%.

Wyk. 66. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

GOSPODARKA MORSKA

W 2012 r. obroty ładunkowe w portach województwa pomorskiego były większe od zanotowanych w roku poprzednim, przede wszystkim ze względu na zwiększenie obrotu portowego kontenerami.

W 2012 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego wyniosły 37,6 mln t i były większe w stosunku do roku poprzedniego o 2,9%, a w odniesieniu do 2006 r. – o 9,7% (w kraju zanotowano odpowiednio wzrost o 1,8% i 10,6%).

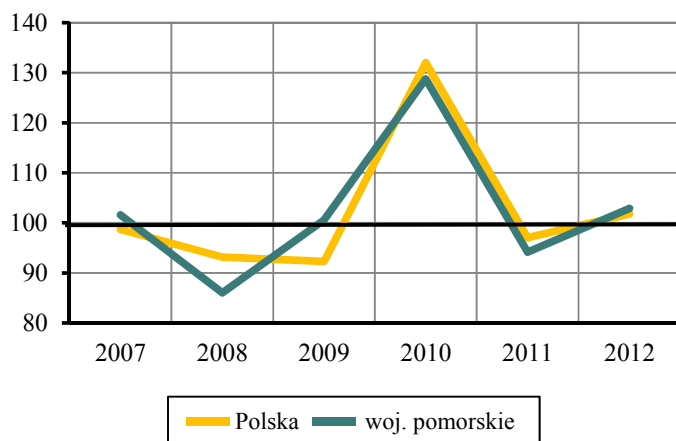
Obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego w 2012 r. stanowiły 63,9% obrotów ładunkowych w kraju, co oznacza wzrost o 0,7 p.proc. w porównaniu z rokiem poprzednim oraz spadek o 0,6 p.proc. w stosunku do 2006 r.

W obrotach ładunków w portach morskich województwa obserwuje się systematyczny wzrost znaczenia kontenerów, których przeładunek zwiększył się w 2012 r. o 16,2% w stosunku do 2011 r. i o 142,1% do 2006 r.

Udział przeładunku kontenerów w obrotach ładunkowych ogółem wyniósł: 27,5% w 2012 r., 24,4% w 2011 r. i 12,5% w 2006 r. W stosunku do 2011 r. odnotowano również zwiększenie przeładunków ładunków z grupy: „pozostałe ładunki drobnicowe” (o 12,5%) oraz „masowe suche” (o 1,9%).

Wyk. 67. **Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich**

rok poprzedni = 100

Informacje o obrotach ładunkowych pochodzą od przedstawicieli statków zawijających do portów morskich i są pozyskiwane za pośrednictwem urzędów morskich – kapitanatów, bosmanatów w zakresie wymaganym Dyrektywą Rady 95/64/WE z dnia 8 grudnia 1995 r. (zaktualizowaną Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/42/WE z dnia 6 maja 2009 r. – DZ. U. WE L 141 z 6 czerwca 2009 r.) w sprawie sprawozdań statystycznych w odniesieniu do przewozu rzeczy i osób drogą morską. Dane te nie uwzględniają: statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100; załadunku bunkru (tj. paliwa dla statków); obrotu wewnątrz krajowego, z wyjątkiem kabotażu, tj. ładunków przewożonych drogą morską pomiędzy polskimi portami morskimi; wagi własnej załadowanych i wyladowanych jednostek ładunkowych (np. kontenerów oraz samochodów i wagonów przewożonych w ruchu promowym).

W 2012 r. obroty ładunków z grupy „masowe ciekłe” zmniejszyły się o 5,1% w stosunku do 2011 r. oraz o 20,5% w porównaniu z 2006 r. Istotny wpływ na spadek obrotów ładunków z grupy „masowe ciekłe” miało zmniejszenie przeładunków ropy naftowej o 2,2% w porównaniu z 2011 r. i o 23,1% w odniesieniu do 2006 r. Pomimo spadku obrotów udział ładunków z grupy „masowe ciekłe” w obrotach ładunkowych ogółem był nadal znaczny i wyniósł 31,2% w 2012 r., wobec 33,9% w 2011 r. i 43,0% w 2006 r.

W 2012 r. w obrocie ładunków tocznych odnotowano spadek zarówno w stosunku do 2011 r., jak i 2006 r. odpowiednio o 4,6% i 22,9%.

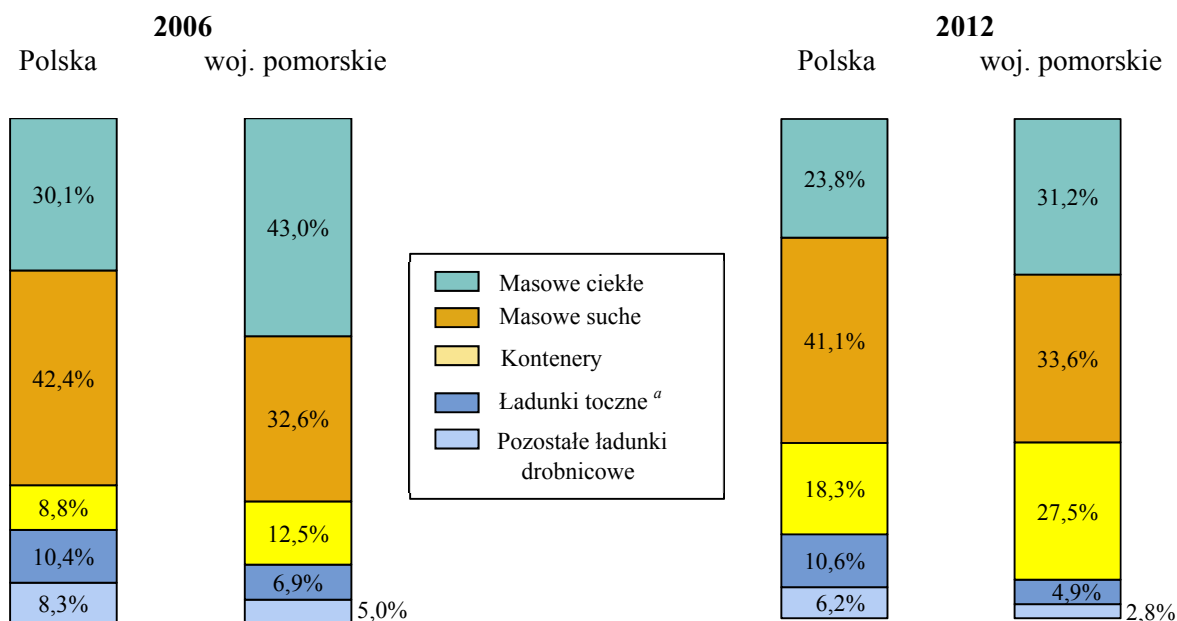
Spośród portów morskich województwa w 2012 r. największe obroty odnotowano w portach Gdańska – 24,4 mln t, co oznacza wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 3,7% oraz o 10,6% w odniesieniu do 2006 r.

Tabl. 28. **Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych**

Wyszczególnienie	2006	2011	2012	
	w tys. t			2011 = 100
POLSKA				
OGÓŁEM	53131,3	57738,2	58787,3	101,8
Masowe ciekłe	15963,8	14633,5	13964,1	95,4
w tym ropa naftowa	9775,6	7695,9	7564,6	98,3
Masowe suche	22543,1	24130,2	24170,5	100,2
w tym węgiel i koks	9348,9	8002,6	8476,4	105,9
Kontenery	4684,6	9420,5	10781,4	114,4
Ładunki toczne ^a	5537,3	6201,0*	6233,5	100,5
Pozostałe ładunki drobnicowe	4402,5	3352,9*	3637,8	108,5
WOJ. POMORSKIE				
OGÓŁEM	34257,2	36515,2*	37590,9	102,9
Masowe ciekłe	14741,4	12362,9	11726,4	94,9
w tym ropa naftowa	9773,9	7686,9	7520,1	97,8
Masowe suche	11176,4	12392,3	12633,1	101,9
w tym węgiel i koks	5196,3	3154,9	4248,6	134,7
Kontenery	4278,6	8912,9	10357,4	116,2
Ładunki toczne ^a	2373,3	1918,9*	1830,1	95,4
Pozostałe ładunki drobnicowe	1687,5	928,3*	1043,9	112,5
M. GDAŃSK				
OGÓŁEM	22033,5	23512,9	24379,4	103,7
Masowe ciekłe	13320,9	11237,4	11016,2	98,0
w tym ropa naftowa	9756,9	7602,0	7479,5	98,4
Masowe suche	7060,0	7017,3	6973,3	99,4
w tym węgiel i koks	4204,9	1776,7	1919,3	108,0
Kontenery	539,9	4560,0	5600,4	122,8
Ładunki toczne ^a	228,7	347,8	294,5	84,7
Pozostałe ładunki drobnicowe	884,0	350,4	495,0	141,3

^a Np. pojazdy drogowe, wagony kolejowe.

Wyk. 68. Struktura obrotów ładunkowych w portach morskich według grup ładunkowych

^a Np. pojazdy drogowe, wagony kolejowe.

Obroty ładunkowe portów w Gdańsku stanowiły 64,9% obrotów województwa pomorskiego ogółem. Największy udział w obrotach ładunkowych ogółem w gdańskich portach miały przeładunki z grupy „masowe ciekłe”, których przeładowano 11,0 mln t (45,2%) oraz „masowe suche” – odpowiednio 7,0 mln t (28,6%).

Dane dotyczące obrotów ładunkowych w portach morskich województwa pomorskiego znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
  - „Transport i gospodarka morska w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
  - „Gospodarka morska w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co 3 lata (również na CD-ROM).
-

ANEKS APPENDIX

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Ludność ^a w tys.	2199	2204	2211	2220	2230	2275 ^b	2284 ^b	2290 ^b	Population ^a in thous.
Na 1000 ludności:									Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,51	6,34	7,04	7,24	6,90	5,99	5,42	5,28	marriages contracted
urodzenia żywe	10,69	11,04	11,56	12,40	12,31	11,84	10,99	10,96	live births
zgony	8,44	8,54	8,88	8,85	8,85	8,51	8,48	8,95	deaths
przyrost naturalny	2,25	2,50	2,68	3,55	3,46	3,33	2,51	2,00	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	0,49	-0,43	0,56	0,60	1,25	1,17	1,00	0,85	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c w tys.	243,9	253,4	267,2	277,9	270,0	277,8	284,6	282,3	Average paid employment in the enterprise sector ^c in thous.
rok poprzedni = 100	.	103,9	105,4	104,0	97,1	102,9	102,4	99,2	previous year = 100
udział sektora prywatnego w %	.	.	.	.	86,5	87,8	88,5	89,7	private sector participation in %
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	159,9	126,0	86,9	67,8	100,3	104,7	106,7	114,6	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	19,2	15,3	10,7	8,4	11,9	12,3	12,5	13,4	Registered unemployment rate ^a in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	83,5	83,4	82,0	76,6	75,8	79,9	80,3	80,8	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	137	79	22	32	65	63	93	102	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^d w %	53,6	52,8	53,1	52,7	52,4	55,9	55,0	55,5	Activity rate by the LFS ^d in %
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^d w %	43,5	45,6	48,1	49,8	49,0	50,7	50,3	50,2	Employment rate by the LFS ^d in %
Stopa bezrobocia według BAEL ^d w %	18,9	13,5	9,5	5,5	6,4	9,3	8,4	9,6	Unemployment rate by the LFS ^d in %

^a Stan w końcu roku. ^b Dane opracowano na podstawie wyników NSP2011. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^d Przeciętna w roku. Dla lat 2010-2012 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.

^a As of the end of the year. ^b Data were compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^d Annual average. For 2010-2012 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2522,01	2662,08	3013,84	3236,06	3303,84	3388,40	3569,44	3680,51	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^a in zł</i>
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	•	448,5	452,5	457,4	461,3	455,6	453,3	452,9	<i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>
rok poprzedni = 100	•	x	100,9	101,1	100,9	98,8	99,5	99,9	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	•	1210,28	1245,63	1364,96	1480,70	1580,15	1660,58	1746,98	<i>Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS in zł</i>
rok poprzedni = 100	•	x	102,9	109,6	108,5	106,7	105,1	105,2	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	•	801,38	812,17	859,04	911,17	955,08	986,42	1053,39	<i>Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł</i>
rok poprzedni = 100	•	x	101,3	105,8	106,1	104,8	103,3	106,8	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):									<i>Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)</i>
ogółem	101,7	100,7	102,3	103,9	102,4	102,6	104,1	103,4	<i>total</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	102,2	100,8	105,7	106,3	103,5	103,5	105,5	104,6	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
odzież i obuwie	90,7	88,9	89,1	89,9	83,9	90,7	93,6	92,6	<i>clothing and footwear</i>
mieszkanie	103,2	103,1	103,6	107,6	105,2	103,6	105,9	105,0	<i>dwelling</i>
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	32,6	30,0	35,2	32,0	36,2	37,3	35,5	37,2	<i>Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt</i>
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt.:									<i>Farm animals stock per 100 ha agricultural land:</i>
bydło ^b	24,3	24,8	25,7	26,1	23,3	24,2 ^c	26,1	26,5	<i>cattle^b</i>
trzoda chlewna ^d	134,8	130,1	130,9	117,0	111,5	104,7 ^c	107,0	99,3	<i>pigs^d</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Stan w czerwcu. *c* Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. *d* Stan w końcu lipca.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* As of June. *c* Data of Agricultural Census as of 30 VI. *d* As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):									<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	81,2	117,1	161,7	87,8	76,5	123,5	117,7	107,5	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt)	121,8	97,7	100,0	97,2	109,3	109,2	123,6	121,2	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywcza rzeźnego wieprzowego	89,4	95,3	98,1	112,6	122,4	80,9	104,0	126,4	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:									<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	9,2	7,7	5,3	5,7	8,0	5,7	4,6	5,3	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	8,3	7,1	5,0	4,9	8,6	6,3	4,6	5,3	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	•	116,1	105,8	105,4	97,3	114,3	111,6	105,2	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b									<i>Average paid employment in industry^b</i>
w tys.	134,5	139,3	144,3	146,3	137,4	135,4	131,9	128,3	<i>in thous.</i>
rok poprzedni = 100	•	103,6	103,6	101,4	93,9	98,6	97,4	97,3	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	•	117,0	126,5	123,9	101,5	103,0	115,4	99,4	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	•	120,6	130,0	136,4	92,3	102,2	122,1	80,3	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b									<i>Average paid employment in construction^b</i>
w tys.	17,8	19,8	22,4	25,1	25,8	28,8	31,7	30,5	<i>in thous.</i>
rok poprzedni = 100	•	111,0	112,9	112,1	103,0	111,7	109,9	96,3	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (dok.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	9841	10018	11670	14367	14375	11815	11887	14194	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	115,3	101,8	11,5	123,1	100,1	82,2	100,6	119,4	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	4,5	4,6	5,3	6,5	6,5	5,3	5,2	6,2	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	96,9	90,9	94,1	93,3	93,1	97,0	95,4	90,3	<i>average usable floor space of dwelling in m²</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	113,8	120,0	115,4	101,4	112,4	117,0	105,7	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	226421	229010	232806	240496	249262	260202	258197	265033	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	101,5	101,1	101,7	103,3	103,6	104,4	99,2	102,6	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	17724	18522	19321	20016	20929	22027	23051	24565	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	103,9	104,5	104,3	103,6	104,6	105,2	104,6	106,6	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	3492	3664	3794	3928	4065	4151	4225	4382	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	104,7	104,9	103,5	103,5	103,5	102,1	101,8	103,7	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c w % ...	.	.	94,5	96,5	94,8	94,8	96,0	95,8	<i>Cost level indicator in non-financial enterprises^c in %</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c w %:									<i>Turnover profitability rate in non-finan- cial enterprises^c in %:</i>
brutto	.	.	5,5	3,5	5,2	5,2	4,0	4,2	<i>gross</i>
netto	.	.	4,6	2,9	4,3	4,3	3,3	3,4	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- iastwach ^c w mln zł (ceny bieżące)	2998,1	3295,3	4112,2	5752,6	7413,2	5271,1	5134,0	5043,0	<i>Investment outlays in enterprises^c in mln zł (current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	.	109,9	124,8	139,9	128,9	71,1	97,4	98,2	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Ludność ^a (w tys.)	A	•	•	2276,2	•	•	2279,2	•	•	2282,0	•	•	2283,5
Population ^a (in thous.)	B	•	•	2284,8	•	•	2286,7	•	•	2289,2	•	•	2290,1
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	A	279,9	280,5	280,1	280,1	279,1	280,7	280,0	279,6	279,6	280,4	278,9	279,0
Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.	B	283,9	282,8	283,0	282,0	280,2	280,0	280,3	279,7	279,4	280,0	278,7	277,7
poprzedni miesiąc = 100	A	101,9	100,2	99,9	100,2	99,5	100,6	99,7	99,8	100,0	100,3	99,5	100,1
previous month = 100	B	101,7	99,6	100,1	99,7	99,4	99,9	100,1	99,8	99,9	100,2	99,6	99,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,7	105,4	105,1	104,3	103,7	103,7	102,9	102,5	102,3	102,2	101,7	101,5
corresponding month of previous year = 100	B	101,4	100,8	101,0	100,5	100,4	99,7	100,1	100,0	100,0	99,9	100,0	99,5
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A	114,2	117,1	116,2	111,1	105,9	100,1	98,3	97,9	99,5	100,4	103,2	106,7
Registered unemployed persons ^a in thous.	B	114,5	117,1	115,4	110,9	107,4	104,3	102,7	103,8	105,9	107,2	110,5	114,6
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A	13,2	13,5	13,4	12,8	12,3	11,7	11,5	11,5	11,7	11,8	12,1	12,5
Registered unemployment rate ^a in %	B	13,3	13,5	13,4	12,9	12,6	12,3	12,1	12,2	12,4	12,6	12,9	13,4
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	3197	3661	5232	5104	4886	4421	3936	4455	4615	3839	3122	2511
Job offers declared during a month	B	3126	4128	5999	4841	5034	4373	4884	6176	5259	4452	3296	2394
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	60	61	42	40	41	44	48	41	38	41	56	93
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	73	53	55	43	39	46	44	30	42	50	53	102
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sek- torze przedsiębiorstw ^b w zł	A	3405,12	3336,28	3466,00	3744,79	3508,51	3521,07	3620,78	3595,87	3577,46	3582,87	3608,53	3849,11
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in zł	B	3723,78	3580,48	3661,09	3733,21	3644,59	3622,33	3642,19	3691,75	3645,93	3694,59	3663,73	3870,37
poprzedni miesiąc = 100	A	91,2	98,0	103,9	108,0	93,7	100,4	102,8	99,3	99,5	100,2	100,7	106,7
previous month = 100	B	96,7	96,2	102,3	102,0	97,6	99,4	100,5	101,4	98,8	101,3	99,2	105,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,6	103,3	96,4	112,5	106,6	105,4	105,9	105,9	105,7	105,8	105,6	103,1
corresponding month of previous year = 100	B	109,4	107,3	105,6	99,7	103,9	102,9	100,6	102,7	101,9	103,1	101,5	100,6

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Wskaźnik cen: Price indices of:													
towarów i usług konsumpcyjnych: consumer goods and services:													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	•	•	103,7 ^a	•	•	104,3 ^b	•	•	104,1 ^c	•	•	104,4 ^d	
corresponding period of previous year = 100 B	•	•	103,7 ^a	•	•	103,7 ^b	•	•	103,7 ^c	•	•	102,6 ^d	
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:													
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	115,5	102,8	98,1	98,8	101,8	101,3	95,6	87,0	101,0	101,1	100,7	100,8	
previous month = 100 B	101,7	101,4	103,0	112,5	98,5	96,4	101,4	92,3	108,3	98,8	100,1	109,1	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	191,5	203,6	203,8	203,1	196,9	190,5	183,8	131,3	122,0	121,2	115,4	102,3	
corresponding month of previous year = 100 B	90,1	88,9	93,3	106,3	102,8	97,9	103,8	110,1	118,0	119,7	116,4	125,9	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):													
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	97,3	104,9	105,9	102,1	96,2	103,5	100,6	107,1	99,8	99,8	102,8	105,5	
previous month = 100 B	96,4	87,6	117,9	94,6	98,3	106,7	101,8	97,4	100,3	103,0	97,3	101,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	98,9	104,5	115,8	124,6	116,6	122,4	124,8	131,9	135,1	129,9	131,2	128,0	
corresponding month of previous year = 100 B	126,9	105,9	117,9	109,2	111,5	114,9	116,3	105,8	106,3	109,7	103,8	100,0	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:													
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	97,6	104,8	107,4	106,7	99,3	102,5	103,3	100,8	103,4	103,5	100,2	108,4	
previous month = 100 B	91,8	99,6	99,0	100,6	100,6	105,9	97,8	102,7	104,3	100,9	97,3	92,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	99,7	107,4	114,1	124,1	120,6	103,6	110,0	107,2	115,5	135,1	133,6	144,5	
corresponding month of previous year = 100 B	135,9	129,2	119,0	112,3	113,7	117,5	111,3	113,3	114,3	111,4	108,3	92,8	

a-d Dane dotyczą okresów (miesiące): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII.

a-d Data concern periods (months): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011	B – 2012												
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	4,6	4,8	4,8	5,0	4,8	5,2	x	4,9	5,4	5,6	5,8	5,7
<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	B	x	x	x	5,4	5,1	5,5	5,6	x	6,2	5,3	5,5	5,0
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	91,6	108,5	120,3	84,4	103,8	102,4	96,0	118,7	104,6	87,7	102,9	103,3
<i>previous month = 100</i>	B	88,9	97,6	113,4	95,1	107,5	98,2	99,4	96,6	103,4	109,0	92,5	95,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	111,1	119,0	112,5	108,7	109,9	113,0	109,6	121,1	111,5	100,9	101,8	119,2
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	115,8	104,1	98,1	110,6	114,5	109,7	113,5	92,5	91,4	113,6	102,2	94,0
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	32,8	123,0	135,0	105,1	138,8	112,9	97,0	106,1	103,7	108,3	88,2	149,3
<i>previous month = 100</i>	B	31,0	89,7	132,3	102,9	215,0	60,0	86,5	117,1	101,9	119,9	86,6	138,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	118,9	123,2	135,8	111,0	138,2	154,5	116,7	127,0	133,6	125,1	121,2	136,5
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	128,9	94,0	92,1	90,1	139,6	74,2	66,1	73,0	71,7	79,4	78,0	72,4
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	707	1213	2014	2793	3680	4381	5076	6283	7404	8575	10213	11887
<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	B	1020	2038	3087	3838	4559	5567	6591	8025	9019	10790	12269	14194
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	62,8	56,0	66,3	69,1	73,3	72,9	74,9	80,2	88,4	89,6	97,4	100,6
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	144,3	168,0	153,3	137,4	123,9	127,1	129,8	127,7	121,8	125,8	120,1	119,4

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods ^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	75,2	98,7	118,2	100,7	100,0	103,3	107,2	99,8	101,2	105,7	92,2	122,0
<i>previous month = 100</i>	B	76,3	94,6	117,9	97,2	99,7	102,2	103,9	99,9	100,4	105,0	92,3	114,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	114,0	119,7	117,7	121,8	118,6	115,2	114,6	115,9	117,1	117,9	118,2	118,3
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	119,9	115,0	114,7	110,3	109,7	108,6	105,3	105,4	104,5	103,9	103,2	96,6
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	259984	260073	260454	257105	257385	258470	259680	259981	259620	259769	259171	258197
<i>Entities of the national economy ^b</i>	B	257078	257392	258099	258831	259770	261041	261939	262263	262650	263538	264748	265033
w tym spółki handlowe	A	22111	22206	22137	22207	22317	22407	22509	22589	22697	22822	22928	23051
<i>of which commercial companies</i>	B	23172	23272	23403	23517	23644	23758	23868	23999	24122	24252	24388	24565
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4137	4141	4121	4121	4133	4148	4162	4167	4169	4187	4208	4225
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	4247	4255	4275	4293	4311	4321	4329	4331	4341	4353	4364	4382
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c : <i>Profitability rate of turnover in non-financial enterprises ^c:</i>													
brutto w %	A	.	.	5,6	.	.	5,5	.	.	4,5	.	.	4,0
<i>gross in %</i>	B	.	.	5,8	.	.	4,9	.	.	4,7	.	.	4,2
netto w %	A	.	.	4,6	.	.	4,6	.	.	3,8	.	.	3,3
<i>net in %</i>	B	.	.	4,7	.	.	4,1	.	.	3,9	.	.	3,4
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w mln zł (ceny bieżące)	A	.	.	796,8	.	.	1810,6	.	.	3317,9	.	.	5134,0
<i>Investment outlays in non-financial enterprises ^c in mln zł (current prices)</i>	B	.	.	907,9	.	.	2106,7	.	.	3290,8	.	.	5043,0
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	70,4	.	.	74,5	.	.	94,5	.	.	97,4
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>	B	.	.	113,9	.	.	116,4	.	.	99,2	.	.	98,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.